COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 6.11.2025
COM(2025) 668 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

Raport intermediar pentru anul 2025 privind politicile climatice ale UE

{SWD(2025) 347 final}

Cuprins

1. Acțiuni climatice: progrese și provocări 4
1.1 Impactul schimbărilor climatice și emisiile de gaze cu efect de seră: tendințe recente 4
1.2 Progrese către obiectivul climatic 10
1.3 Progresele înregistrate în ceea ce privește politicile și legislația în domeniul climei 15
1.4 Progresele înregistrate în statele membre 17
1.5 Opinia publică privind schimbările climatice 24
2. Schema UE de comercializare a certificatelor de emisii 25
2.1 Plafonul pentru emisii în cadrul EU ETS 25
2.2 Tendințe în materie de emisii 26
2.3 Venituri obținute în urma licitării certificatelor de emisii 27
2.4 Aviație 28
2.5 Transportul maritim 30
2.6 Construcții, transporturi și mica industrie 30
3. Emisiile care fac obiectul legislației privind partajarea eforturilor 32
3.1 Obiectivele în materie de partajare a eforturilor 33
3.2 Progresele înregistrate în vederea îndeplinirii obiectivelor în materie de partajare a eforturilor 34
3.3 Tendințele emisiilor în funcție de tipul de gaz 36
3.4 Transport rutier 39
4. Sectorul exploatării terenurilor 43
4.1 Obiectivul LULUCF 44
4.2 Evaluarea progreselor înregistrate 45
4.3 Acțiuni de intensificare a monitorizării terenurilor 46
4.4 Inițiative conexe relevante în agricultură și silvicultură 48
4.5 Stimulente pentru eliminările de dioxid de carbon și practici durabile 48
5. Gestionarea industrială a carbonului 49
6. Reziliența la schimbările climatice și adaptarea la acestea 52
6.1 Pericole climatice și pierderi economice 52
6.2 Acțiunile UE de stimulare a rezilienței la schimbările climatice 55

6.3 Progresele înregistrate în statele membre în ceea ce privește politicile și legislația privind reziliența la schimbările climatice și adaptarea la acestea 57
6.4 Acțiuni la nivel regional și local 60
7. Investiții în acțiuni de combatere a schimbărilor climatice 62
7.1 Nevoile de investiții 62
7.2 Mobilizarea investițiilor din sectorul privat 65
7.3 Finanțarea din schema UE de comercializare a certificatelor de emisii 69
7.4 Cheltuielile legate de climă în bugetul UE 72
8. Acțiuni internaționale în domeniul climei 79
8.1 Angajamentul multilateral 79
8.2 Angajamentul bilateral 82
8.3 Finanțarea acțiunilor climatice și cooperarea internațională 85

De ce publicăm prezentul raport?

Comisia Europeană monitorizează și evaluează progresele înregistrate în direcția îndeplinirii obiectivelor climatice, astfel cum se prevede în legislația UE. În temeiul articolului 29 alineatul (1) și al articolului 29 alineatul (5) din Regulamentul privind guvernanța, aceasta trebuie să evalueze și să raporteze anual progresele realizate până la sfârșitul lunii octombrie, începând cu 2021. Prezentul raport intermediar privind politicile climatice constituie tocmai evaluarea respectivă.

1. Acțiuni climatice: progrese și provocări

Aspecte principale

- În 2024, Europa s-a confruntat din nou cu efectul devastator al schimbărilor climatice, cu recorduri de temperatură și fenomene meteorologice extreme, care au afectat mii de vieți omenești și au scos în evidență nevoia urgentă de acțiuni climatice.
- UE a înregistrat progrese prin reducerea emisiilor nete de gaze cu efect de seră cu 2,5 % începând din 2023.
- Aceasta înseamnă că UE este pe cale să își atingă obiectivul de reducere a emisiilor pentru 2030, și anume o scădere cu 55 % comparativ cu nivelurile din 1990, cu condiția ca măsurile de politică existente și planificate să fie puse în aplicare pe deplin de către UE și statele membre.
- UE și statele membre își intensifică, de asemenea, eforturile privind reziliența la schimbările climatice și adaptarea la acestea.
- Europenii continuă să își exprime îngrijorarea cu privire la schimbările climatice, continuând să sprijine puternic obiectivele și politicile UE în domeniul climei.
- Emisiile globale de gaze cu efect de seră au continuat să crească în 2024, ajungând la 53,2 miliarde de tone de echivalent CO_2.

1.1 Impactul schimbărilor climatice și emisiile de gaze cu efect de seră: tendințe recente

La nivel mondial, 2024 a fost cel mai cald an din istorie și primul an în care temperatura medie a depășit cu 1,5 °C nivelul preindustrial[1]. Europa continuă să fie continentul cu cea mai rapidă încălzire, iar 2024 a fost marcat de un contrast clar între est și vest în ceea ce privește regimurile meteorologice. Europa de Est a fost în cea mai mare parte caldă, cu multe recorduri de temperatură, în timp ce temperaturile din Europa de Vest au fost mai variabile, cu câteva luni mai răcoroase sau aproape de medie.

Pe măsură ce schimbările climatice s-au intensificat, în 2024 s-a înregistrat o creștere bruscă a fenomenelor meteorologice extreme, cu efecte grave și pe scară largă[2]. Europa de Sud-Est s-a confruntat cu cel mai lung val de căldură înregistrat vreodată. Incendiile forestiere au afectat peste 40 000 de persoane. În iulie, un incendiu mare în Attica de Est, Grecia, a incendiat aproximativ 110 km^2, iar în septembrie au izbucnit mai multe incendii forestiere de mari dimensiuni în Portugalia într-o perioadă scurtă de timp. Bulgaria și România s-au confruntat cu un număr de incendii peste medie în timpul verii. De asemenea, a fost unul dintre cei zece ani cei mai ploioși din Europa de Vest

[1] Organizația Meteorologică Mondială (OMM), *State of the Global Climate 2024, 2025* (Starea climei la nivel mondial în 2024, 2025). https://wmo.int/publication-series/state-of-global-climate-2024.
[2] Serviciul Copernicus privind schimbările climatice (C3S) și Organizația Meteorologică Mondială (OMM), 2025: *European State of the Climate 2024* (Starea europeană a climei 2024). https://climate.copernicus.eu/esotc/2024.

începând din 1950. Furtunile și inundațiile au afectat peste 400 000 de persoane, provocând cel puțin 335 de decese. O serie de furtuni din luna mai au provocat inundații pe scară largă în estul Franței, în vestul Germaniei, în Belgia și în Țările de Jos. În septembrie, ciclonul Boris a traversat Europa Centrală și de Est, iar precipitațiile record din sud-estul Spaniei au provocat inundații catastrofale în octombrie, ducând la numeroase decese și la pierderi economice grave. Ghețarii din întreaga Europă continuă să se topească, cei din Alpi având cel mai rapid grad de micșorare din lume.

Aceste evenimente și proiecții evidențiază nevoia urgentă de acțiuni climatice continue, ambițioase și coordonate pentru a reduce riscurile, a proteja cetățenii și economia și a consolida reziliența la impactul tot mai mare al schimbărilor climatice.

Dacă nu se iau măsuri ferme de atenuare și adaptare, se preconizează că schimbările climatice vor duce la mai multe decese cauzate de temperatură în Europa, în special în Marea Mediterană și în Europa de Est[3]. Se preconizează, de asemenea, că temperaturile în creștere la nivel mondial vor expune procente tot mai mari din populație la fenomene climatice extreme fără precedent pe durata lor de viață[4].

Evoluția emisiilor în statele membre

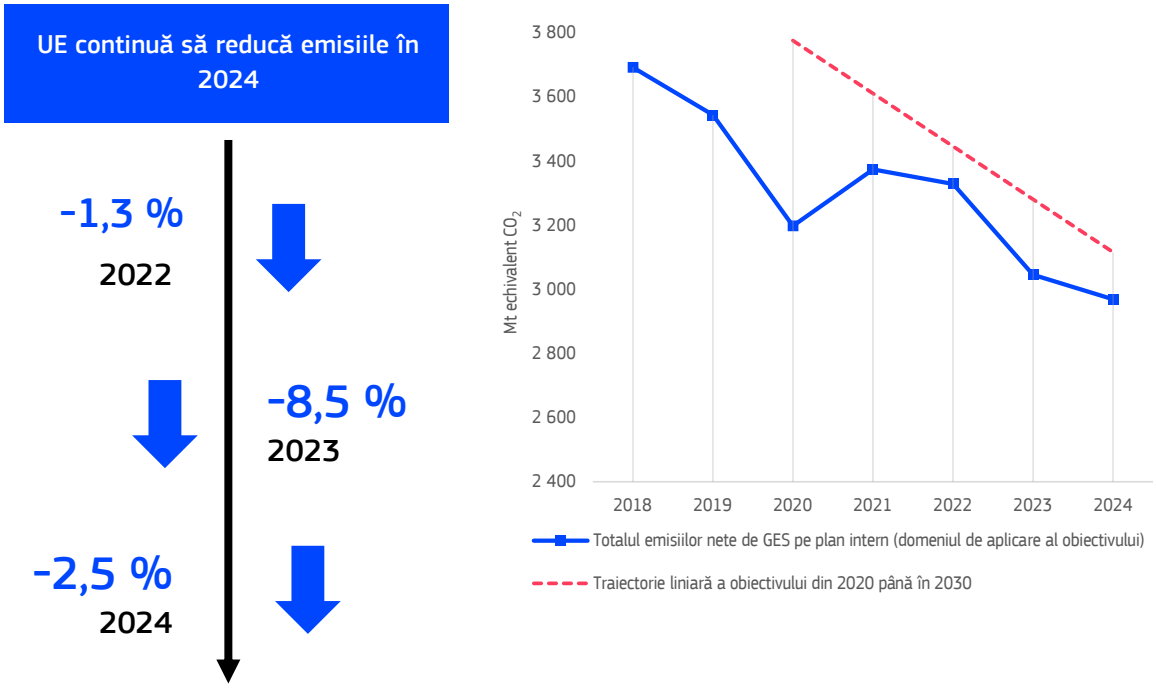
Datele provizorii pentru 2024 arată că, în UE, emisiile nete totale de gaze cu efect de seră, inclusiv emisiile generate de transportul maritim și aerian internațional în cadrul domeniului de aplicare al obiectivului UE, **au scăzut cu 2,5 % față de 2023.** Emisiile continuă să urmeze traiectoria descendentă observată în urma scăderii excepționale din 2023. Emisiile au fost cu 37,2 % mai scăzute decât în 1990 (sau cu 39 % atunci când se iau în considerare numai emisiile nete interne), în timp ce PIB-ul a fost cu 71 % mai mare, ceea ce înseamnă că creșterea economică continuă să se decupleze de emisii[5].

[3] Masselot et al., *Estimating future heat-related and cold-related mortality under climate change, demographic and adaptation scenarios in 854 European cities* (Estimarea mortalității cauzate de căldură și a celei cauzate de frig în contextul schimbărilor climatice, al scenariilor demografice și de adaptare în 854 de orașe europene), *Nature Medicine*, 2025, https://doi.org/10.1038/s41591-024-03452-2.

[4] Grant et al., *Global emergence of unprecedented lifetime exposure to climate extremes* (Apariția la nivel global a unei expuneri fără precedent pe durata vieții la fenomene climatice extreme), *Nature*, 2025, https://doi.org/10.1038/s41586-025-08907-1.

[5] Cifra pentru variația globală a emisiilor în raport cu scenariul de referință din 1990 pentru emisiile din 2024 din prezentul raport pare foarte similară cu cea din raportul intermediar privind politicile climatice pentru anul trecut, chiar dacă emisiile au scăzut cu 2,5 % între 2023 și 2024. Acest lucru se datorează în principal revizuirii din 2025 a datelor din inventarul GES al UE, care a redus nivelul de referință al emisiilor nete pentru 1990 (cu aproximativ 15 Mt echivalent CO_2) și a crescut emisiile nete pentru ultimii ani (până la 60 Mt echivalent CO_2) în comparație cu inventarul GES din 2024 utilizat în raportul intermediar privind acțiunile climatice pentru 2024. Acest lucru se datorează în principal unor ajustări semnificative ale datelor istorice privind LULUCF din inventarul GES pentru 2025 (pentru mai multe detalii, a se vedea caseta privind revizuirile inventarului GES pentru 2025 din capitolul 3, care se găsește în documentul de lucru însoțitor al serviciilor Comisiei). Trebuie remarcat faptul că, în cazul în care inventarul GES din 2024 ar fi fost utilizat ca bază (și anume la fel ca în cazul raportul intermediar privind politicile climatice pentru anul trecut), reducerea dintre 2023 și 2024 ar fi condus la o reducere totală netă a emisiilor în cadrul domeniului de aplicare al obiectivului UE de 38,5 % față de 1990.

Figura 1: Emisiile nete de GES în UE (2018-2024)

Notă: Aceste cifre se bazează pe cel mai recent inventar al emisiilor de GES, inclusiv pe valorile aproximate pentru 2024, astfel cum au fost raportate de statele membre ale UE. Emisiile generate de activitățile din transportul aerian și maritim internațional, astfel cum sunt reglementate de legislația UE, sunt estimate de Comisia Europeană (a se vedea capitolul 2 din documentul de lucru însoțitor al serviciilor Comisiei).

Cea mai semnificativă scădere a emisiilor a fost realizată în **sectorul energetic**, emisiile scăzând cu 8,6 % (echivalentul a 66 Mt echivalent CO_2) comparativ cu 2023 (figura 2). Un factor-cheie în acest declin a fost **sectorul energiei electrice**, în care emisiile generate de producția de energie electrică au scăzut cu 10,7 % față de nivelurile din 2023[6]. Acest lucru se datorează în mare parte unei creșteri cu 8 % a energiei electrice produse din surse regenerabile și unei creșteri cu 5 % a energiei nucleare, combinată cu o scădere a producției de gaze cu 8 % și de cărbune cu 12 %. Dintre sursele de energie regenerabile, energia solară a înregistrat o creștere remarcabilă de 19 %, în timp ce energia hidroelectrică a crescut cu 12 %[7]. Energia eoliană a crescut într-un ritm mai moderat, cu aproximativ 2 %. În ansamblu, producția de energie electrică a crescut cu 2 % în 2024.

În ansamblu, **emisiile industriale** totale în 2024 au rămas, în linii mari, stabile în comparație cu 2023. Sectorul industrial are două surse principale de emisii: emisii rezultate din procesul de ardere a combustibililor pentru generarea de căldură, abur și energie electrică la fața locului și emisii rezultate din procesele industriale care nu sunt legate de energie (de exemplu, calcinarea clincherului de ciment, producția de var și

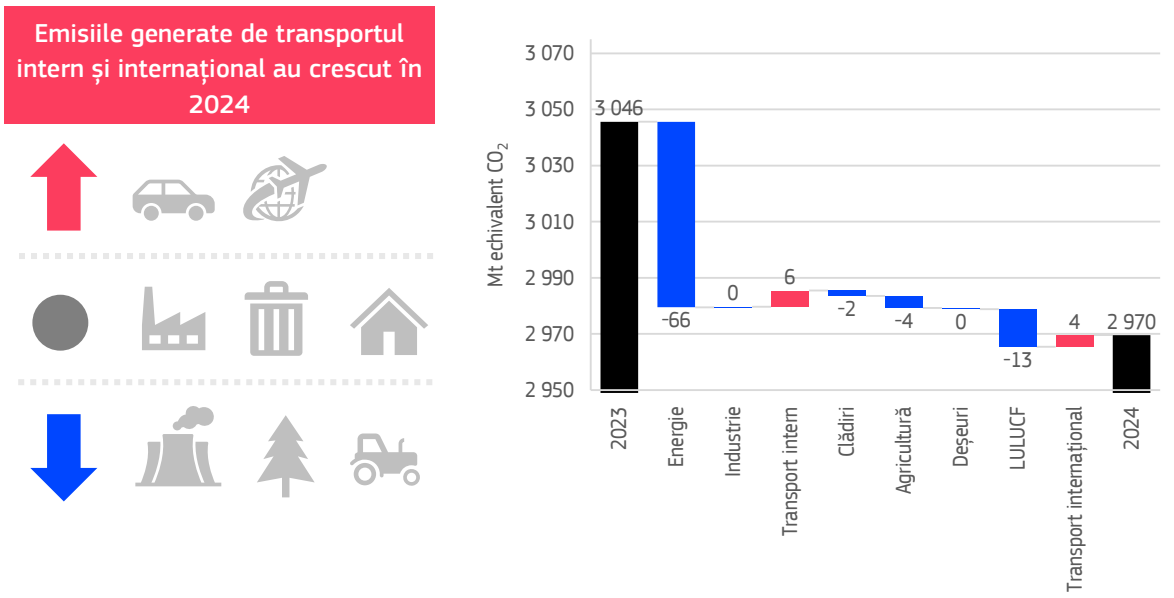
[6] Pe baza emisiilor generate de producerea de energie electrică și termică în EU ETS (date extrase din registrul Uniunii la 30 septembrie 2025). 2 % din această scădere este justificată, de asemenea, de neconcordanțele în materie de date care afectează separarea dintre energia electrică și emisiile industriale și nu de tendințele pieței. Pentru detalii, a se vedea Raportul privind piața carbonului din 2025.

[7] Pe baza setului de date Eurostat „Producția netă de energie electrică în funcție de tipul de combustibil – date lunare”, [nrg_cb_pem].

fabricarea metalelor sau a substanțelor chimice). În timp ce emisiile rezultate din procesul de ardere a combustibililor au crescut ușor, cu 0,4 %, emisiile rezultate din procesele industriale care nu sunt legate de energie au scăzut cu 0,5 %. Acest lucru reflectă interacțiunea dintre tendințele sectoriale anuale, tendințele producției industriale (o scădere cu 2,6 % față de 2023[8]) și câștigurile în materie de eficiență energetică. Emisiile din industriile energointensive au rămas în general constante, deși cu variații de la un sector la altul. De exemplu, emisiile provenite din procesele industriale din sectorul chimic au crescut cu 8,2 %, în timp ce emisiile din sectorul mineralelor, inclusiv din sectorul cimentului, au scăzut cu 2,5 %, reflectând în mare măsură modificările volumelor de producție.

Sectorul **agricol** a contribuit, de asemenea, la scăderea generală a emisiilor în 2024, indicând o reducere de 1,2 % (aproximativ 4 Mt echivalent CO_2) în comparație cu anul precedent, în timp ce emisiile generate de **clădiri** și de **deșeuri** au rămas, în linii mari, neschimbate. În schimb, emisiile din sectorul **transporturilor** au continuat să crească, în cazul transportului intern crescând cu 0,7 %, iar în cazul transportului maritim și aerian internațional, cu 3 %. Prin urmare, transporturile reprezintă în prezent cea mai mare sursă sectorială de emisii din Europa.

Figura 2: Evoluția emisiilor de gaze cu efect de seră în UE în 2024, pe sectoare

Note: (1) Sectorul energetic se referă la producția de energie electrică și termică și la rafinarea petrolului (1.A.1 codul inventarului GES). Acesta include, de asemenea, emisiile indirecte de CO_2, emisiile din alte sectoare (1.A.5 codul inventarului GES) și emisiile fugitive (1.B codul inventarului GES) (2) Industria include arderea combustibililor în industria prelucrătoare și construcții (1.A.2), precum și emisiile generate de procesele industriale și de utilizarea produselor. (3) Clădirile includ emisiile generate de consumul de energie în clădirile rezidențiale și terțiare și în sectorul agricol și în cel pescăresc (1.A.4 codul inventarului GES).

În 2024, **schema UE de comercializare a certificatelor de emisii** (EU ETS) a realizat o reducere suplimentară a emisiilor provenite de la instalațiile electrice și industriale, cu

[8] Pe baza setului de date Eurostat „Producția în industrie – date anuale” [sts_inpr_a].

o scădere de 5,8 % față de nivelurile din 2023. Acest lucru aduce aceste emisii la aproximativ 50 % sub nivelurile din 2005. Emisiile generate de **aviație** care fac obiectul EU ETS au crescut cu aproximativ 15 % față de 2023, deși aproximativ jumătate din această creștere s-a datorat extinderii zonei geografice[9].

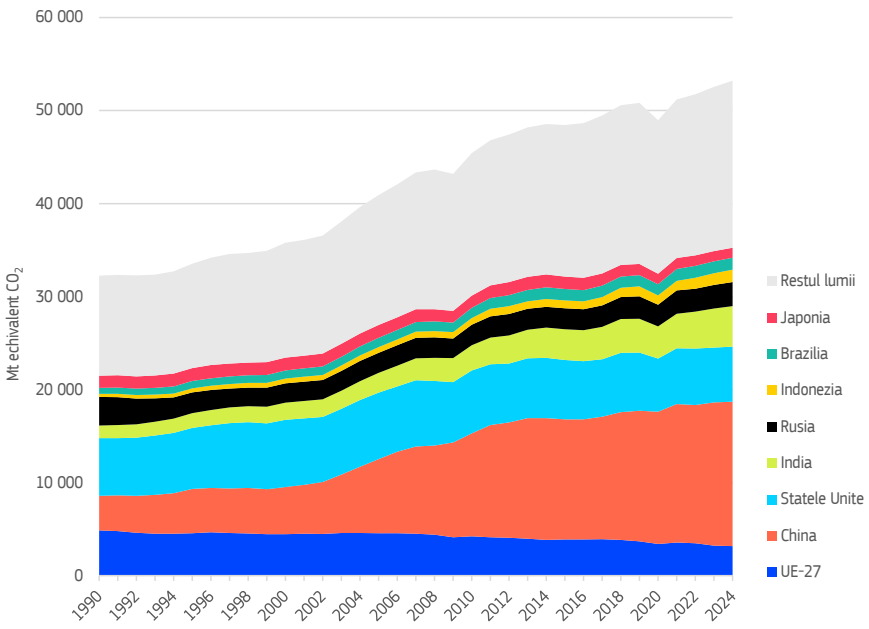
În **sectoarele care fac obiectul partajării eforturilor**, emisiile au rămas la un nivel similar cu cel din 2023. Datele provizorii din 2024 privind emisiile și absorbțiile de GES din sectorul exploatării terenurilor, schimbării destinației terenurilor și silviculturii (**LULUCF**) arată o creștere a absorbanților neți de carbon de 7 % (sau 15 Mt echivalent CO_2) în comparație cu 2023, deși datele armonizate fac în continuare obiectul unor revizuiri.

Tendințe globale

Potrivit raportului EDGAR din 2025 al Comisiei, **emisiile globale de gaze cu efect de seră au continuat să crească în 2024**, ajungând la 53,2 miliarde de tone de echivalent CO_2 (figura 3). Această cifră este cu 1,3 % mai mare decât în 2023 și cu 4,7 % mai mare decât în 2019, înainte de pandemie.

În 2024, sectorul energetic a fost principalul factor care a determinat emisiile globale (+1,5 % sau 235 Mt echivalent CO_2), din cauza cererii mai mari de energie pentru răcire, a creșterii consumului de energie în industrie, a trecerii la transportul electric și a dezvoltării centrelor de date[10]. A doua cea mai mare sursă de emisii mai mari a constat în arderea combustibililor în industrie (+2,1 % sau 131 Mt echivalent CO_2) și apoi în transporturi (+1,2 % sau 99 Mt echivalent CO_2).

Figura 3: Emisiile globale de GES (1990-2024)

[9] Reincluderea zborurilor externe către și dinspre aeroporturile din regiunile ultraperiferice.
[10] AIE (2025), Global Energy Review 2025 (Analiza sectorului energetic la nivel global în 2025).

Estimările **EDGAR** ale GES **diferă** de emisiile de GES raportate oficial (și anume inventarele GES prezentate de părțile la CCONUSC) din diferite motive:

- Sursa datelor;
- Metodologia de estimare.

Trebuie remarcat faptul că numai **datele raportate oficial** transmise CCONUSC ar trebui utilizate pentru a evalua progresele UE în domeniul climei.

Pentru informații mai detaliate, a se vedea analiza comparativă a inventarelor emisiilor de GES din baza de date EDGAR și cele raportate în temeiul CCONUSC.

Tabelul 1: Variația anuală a emisiilor globale (exprimată în %, pentru perioada 2023-2024)

Țara	Emisii de GES Variația în % (2023-2024)
UE-27	-1,8 %
China	+0,8 %
Statele Unite	+0,4 %
India	+3,9 %
Rusia	+2,5 %
Indonezia	+5,0 %
Brazilia	+0,2 %
Japonia	-2,8 %
Restul lumii	*+1,8 %*
Total general	**+1,3 %**

Cei mai mari producători de emisii sunt China, cu 29 % din emisiile globale, Statele Unite (11 %), India (8 %), UE (6 %), Rusia (5 %) și Indonezia, Brazilia și Japonia (toate cu 2 %). Împreună, acestea au produs 66 % din emisiile globale în 2024.

Printre acești producători de emisii, numai UE și Japonia și-au redus emisiile de GES, în timp ce Indonezia și India au înregistrat cea mai rapidă creștere a emisiilor. Emisiile produse în China și în Statele Unite au crescut, de asemenea, dar într-un ritm mai lent decât în ultimii ani (tabelul 1).

1.2 Progrese către obiectivul climatic

Astfel cum se prevede în Legea europeană a climei, UE urmărește să devină **neutră din punct de vedere climatic până în 2050**. Aceasta înseamnă că, până atunci, UE nu va adăuga niciun fel de gaze cu efect de seră suplimentare în atmosferă, deoarece emisiile vor fi fie reduse la zero, fie compensate prin absorbții.

Pentru a realiza acest lucru, UE a stabilit un obiectiv intermediar de reducere a emisiilor sale până în 2030, iar Comisia a propus un alt obiectiv pentru 2040, care urmează să fie prevăzut în Legea climei. Obiectivul pentru 2030 impune reducerea emisiilor nete totale de gaze cu efect de seră în UE cu cel puțin **55 % până în 2030 comparativ cu nivelurile din 1990**. Comisia Europeană a propus un obiectiv pentru 2040 care vizează reducerea emisiilor nete de gaze cu efect de seră cu **90 % până în 2040** (a se vedea figura 4). Parlamentul European și Consiliul examinează în prezent această propunere (Consiliul a ajuns la o abordare generală la 5 noiembrie 2025).

Trei politici principale garantează că UE își îndeplinește obiectivul de reducere a emisiilor cu 55 % până în 2030:

- **Schema UE de comercializare a certificatelor de emisii (ETS)** vizează reducerea emisiilor cu **62 %** față de nivelurile din 2005 (a se vedea capitolul 2).
- **Regulamentul privind partajarea eforturilor (ESR)** stabilește un obiectiv de reducere cu **40 %** față de nivelurile din 2005 (a se vedea capitolul 3).
- **Regulamentul privind exploatarea terenurilor, schimbarea destinației terenurilor și silvicultura (LULUCF)** prevede o absorbție netă suplimentară de

42 Mt echivalent CO_2 față de media pentru perioada 2016-2018. Cu toate acestea, Legea europeană a climei stabilește o contribuție maximă la obiectivul de la nivelul întregii economii a UE de 225 Mt echivalent CO_2 până în 2030 pentru absorbțiile terestre (a se vedea capitolul 4).

Alte politici sprijină, de asemenea, neutralitatea climatică și obiectivele intermediare:

- **Schema de comercializare a certificatelor de emisii pentru clădiri și transporturi (ETS2)** vizează reducerea emisiilor cu 42 % față de nivelurile din 2005 (a se vedea capitolul 2), alături de alte politici.
- Politici de reducere a emisiilor de **hidrofluorocarburi (HFC)** cu aproximativ 95 % față de nivelurile din 2015 (a se vedea capitolul 3).
- **Obiectivul privind capacitatea geologică de injectare și stocare a CO_2** de cel puțin 50 de milioane de tone pe an până în 2030 (a se vedea capitolul 5).

Figura 4: Principalele obiective climatice ale UE

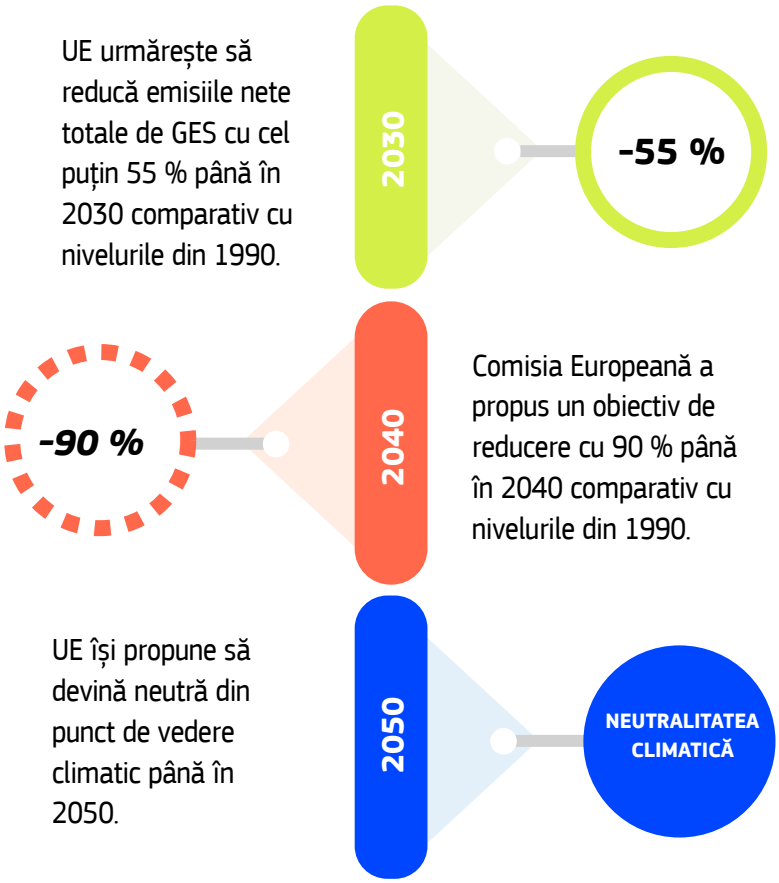
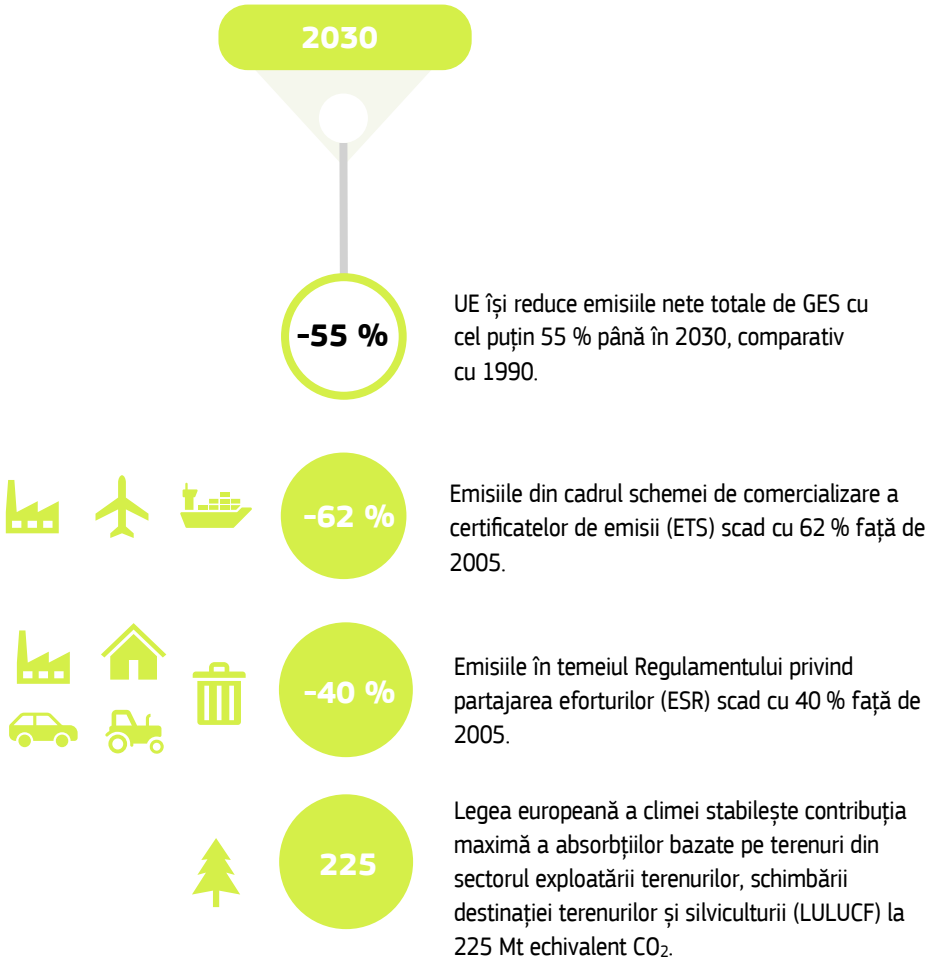

Figura 5: Obiectivele UE pentru 2030

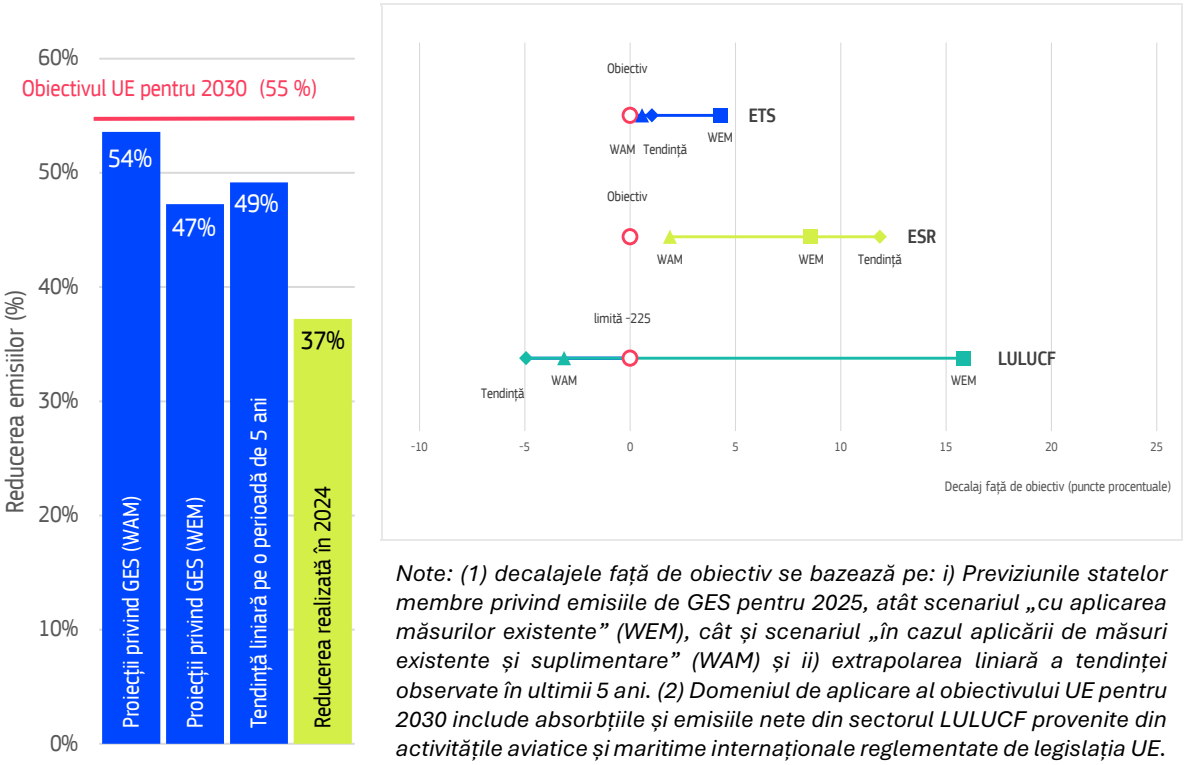
Către obiectivul UE pentru 2030

În ansamblu, **UE este pe cale să atingă obiectivul pentru 2030**. Cele mai recente proiecții ale statelor membre din martie 2025 indică un decalaj de aproape 1 punct procentual față de obiectivul UE, în conformitate cu recenta evaluare a planurilor naționale privind energia și clima.

Pentru atingerea obiectivului UE, UE și statele membre trebuie să asigure punerea în aplicare deplină a politicilor și a măsurilor existente și suplimentare.

Previziunile bazate numai pe politicile și măsurile existente continuă să scadă cu aproximativ 8 puncte procentuale. Extrapolarea tendinței din ultimii cinci ani la anul 2030 indică un decalaj de 6 puncte procentuale. Având în vedere că au rămas doar cinci ani până la atingerea obiectivului intermediar privind neutralitatea climatică, aceste constatări subliniază importanța esențială a unei monitorizări atente, a unor acțiuni susținute și a unor investiții suficiente pentru ca UE să îndeplinească obiectivul pentru 2030 (figura 6).

Figura 6: Reducerea preconizată a emisiilor în perioada 1990-2030 și decalajul față de obiectiv în cadrul principalelor politici

Note: (1) decalajele față de obiectiv se bazează pe: i) Previziunile statelor membre privind emisiile de GES pentru 2025, atât scenariul „cu aplicarea măsurilor existente" (WEM), cât și scenariul „în cazul aplicării de măsuri existente și suplimentare" (WAM) și ii) extrapolarea liniară a tendinței observate în ultimii 5 ani. (2) Domeniul de aplicare al obiectivului UE pentru 2030 include absorbțiile și emisiile nete din sectorul LULUCF provenite din activitățile aviatice și maritime internaționale reglementate de legislația UE. Acestea din urmă sunt incluse în emisiile preconizate ale EU ETS. (3) Pentru LULUCF, decalajul se referă aici la contribuția maximă a absorbțiilor nete de 225 Mt echivalent CO_2, astfel cum se prevede în Legea europeană a climei. Tendința și scenariul WAM prezintă un absorbant mai mare decât scenariul WEM. (4) Decalajele în ceea ce privește obiectivele de politică sunt prezentate ca o serie de valori proiectate, bazate atât pe emisiile de GES prognozate, cât și pe tendințele liniare.

Există diferențe între sectoare și politici. Având în vedere că contribuția absorbantului LULUCF este limitată la 225 Mt echivalent CO_2 prin Legea europeană a climei[11], decalajul preconizat față de obiectivul UE pentru 2030 se explică în principal prin provocările și lipsa unor obiective ambițioase în ceea ce privește reducerea emisiilor în sectoarele vizate de Regulamentul privind partajarea eforturilor (ESR), de exemplu sectorul transporturilor interne, sectorul construcțiilor, sectorul agricol și sectorul deșeurilor. Decalajul preconizat variază între 2 și 9 puncte procentuale, având în vedere impactul politicilor și măsurilor existente și suplimentare și, respectiv, al politicilor actuale. Punerea în aplicare a măsurilor planificate este esențială, deoarece extrapolarea tendinței observate în ultimii cinci ani ar indica un decalaj și mai mare pentru ESR (12 puncte procentuale). Emisiile provenite din transportul aerian și maritim internațional care fac obiectul EU ETS reprezintă o altă provocare acută, deoarece emisiile din aceste sectoare sunt în creștere și sunt greu de redus (a se vedea capitolul 3 din documentul de lucru al serviciilor Comisiei pentru mai multe detalii).

[11] Articolul 4 din Legea europeană a climei [Regulamentul (UE) 2021/1119].

Către neutralitatea climatică și reziliența UE

La 15 martie 2025, statele membre ale UE au raportat progresele înregistrate în direcția îndeplinirii obiectivelor prezentate în planurile lor naționale privind energia și clima (rapoartele naționale intermediare integrate privind energia și clima)[12]. **Un număr tot mai mare de țări din UE s-au angajat să atingă neutralitatea climatică până în 2050 sau mai devreme**[13]. De asemenea, statele membre au stabilit sau au actualizat obiective naționale de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră până în 2050[14]. Atunci când aceste obiective naționale sunt agregate pentru întreaga UE[15], ele se situează cu 6 puncte procentuale sub obiectivul de zero emisii nete de gaze cu efect de seră stabilit pentru 2050.

În decembrie 2023, Comisia Europeană a recomandat ca 10 state membre să își adapteze măsurile pentru a le face mai coerente cu obiectivul neutralității climatice. Comisia emite astfel de recomandări în cazul în care măsurile luate de statele membre nu sunt coerente cu obiectivul neutralității climatice.

Recomandările au îndemnat în primul rând statele membre să intensifice acțiunile de atenuare a schimbărilor climatice și să își alinieze politicile la obiectivul neutralității climatice. Sectoare specifice precum transporturile, agricultura și exploatarea terenurilor, schimbarea destinației terenurilor și silvicultură (LULUCF) au fost indicate ca având nevoie de îmbunătățiri în anumite țări. În următoarele rapoarte intermediare privind planurile naționale integrate privind energia și clima (PNEC), toate statele membre au notificat Comisiei modul în care au ținut cont de aceste recomandări. Unele state membre au introdus măsuri noi, axate în special pe energia din surse regenerabile; altele au prezentat o serie de planuri și strategii. Mai multe state membre au indicat că își revizuiesc strategiile pe termen lung pentru a se alinia la obiectivele UE (mai multe detalii în capitolul 3 din documentul de lucru însoțitor al serviciilor Comisiei).

Pe lângă recomandările legate de neutralitatea climatică, Comisia a emis recomandări adresate unui număr de 26 de state membre privind reziliența la schimbările climatice și adaptarea la acestea în cadrul aceluiași pachet. Acestea acoperă întregul spectru de aspecte ale politicii de adaptare, de la legislație, evaluări ale riscurilor și vulnerabilității

[12] Pentru mai multe detalii, a se vedea documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea progreselor înregistrate în direcția atingerii obiectivelor uniunii energetice și ale acțiunilor climatice, care însoțește raportul din 2025 privind starea uniunii energetice.
[13] Bulgaria, Cipru, Malta, Țările de Jos și România au raportat oficial, pentru prima dată, un an țintă pentru atingerea neutralității climatice. România a stabilit un obiectiv timpuriu pentru anul 2045.
[14] Astfel cum au fost raportate în tabelul 1 din anexa I la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/2299 al Comisiei din 15 noiembrie 2022. A se vedea documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea progreselor înregistrate în direcția atingerii obiectivelor uniunii energetice și ale acțiunilor climatice, care însoțește raportul din 2025 privind starea uniunii energetice.
[15] În cazul în care au fost disponibile, valorile din raportul național intermediar integrat privind energia și clima care lipseau au fost înlocuite cu obiective naționale de reducere a emisiilor de GES prezentate anterior Comisiei de către statele membre (de exemplu, în raportul național intermediar integrat privind energia și clima pentru 2023 sau în strategiile naționale pe termen lung).

și utilizarea soluțiilor bazate pe natură până la coordonarea politicilor, finanțare și transparență.

Ulterior, majoritatea statelor membre au confirmat că vor aborda aceste provocări în cadrul eforturilor lor continue de a-și îmbunătăți reziliența, precum și planificarea și punerea în aplicare a politicii de adaptare. Multe dintre acestea și-au actualizat evaluările riscurilor în perioada 2023-2025, iar un număr tot mai mare dintre ele au elaborat evaluări tematice și sectoriale. Cu toate acestea, sunt necesare cadre mai bune de monitorizare, raportare și evaluare la toate nivelurile pentru a putea evalua cu mai multă precizie eficiența și eficacitatea politicilor de reziliență și adaptare și punerea lor în aplicare la nivelul statelor membre (a se vedea capitolul 11 din documentul de lucru însoțitor al serviciilor Comisiei).

1.3 Progresele înregistrate în ceea ce privește politicile și legislația în domeniul climei

Odată cu adoptarea **Legii europene a climei** în 2021, obiectivul UE de a atinge un nivel net al emisiilor egal cu zero până în 2050 a devenit obligatoriu din punct de vedere juridic, la fel ca și obiectivul UE pentru 2030 de a reduce emisiile nete de gaze cu efect de seră cu cel puțin 55 % comparativ cu nivelurile din 1990. De asemenea, legea impune instituțiilor UE și statelor membre să facă progrese continue în ceea ce privește adaptarea la schimbările climatice, consolidarea rezilienței și reducerea vulnerabilității.

În 2024 și 2025, accentul s-a pus pe **acțiuni de îndeplinire a obiectivului pentru 2030** la nivelul statelor membre, pe **stabilirea unui obiectiv la nivelul UE pentru 2040** ca etapă următoare pe calea către neutralitatea climatică și pe asigurarea decarbonizării ca un **important catalizator pentru o Europă mai competitivă** și mai **rezilientă**.

În iulie 2025, Comisia a adoptat o propunere de modificare a Regulamentului privind Legea europeană a climei pentru a stabili un **obiectiv pentru 2040** de reducere a emisiilor nete de gaze cu efect de seră (GES) ale UE cu 90 % până în 2040 comparativ cu nivelurile din 1990, incluzând posibila utilizare a unor credite internaționale. Acest obiectiv va oferi cetățenilor, întreprinderilor și investitorilor o mai mare previzibilitate pentru a-și planifica activitățile. Propunerea este examinată în prezent de către colegiuitori. În noiembrie 2025, miniștrii din cadrul Consiliului Mediu au convenit asupra unui obiectiv intermediar obligatoriu din punct de vedere juridic de 90 % pentru 2040, cu un obiectiv intern de 85 % și de până la 5 % din creditele internaționale de carbon.

Au început lucrările privind un nou **cadru integrat pentru reziliența la schimbările climatice**, cu o cerere publică de contribuții lansată la sfârșitul lunii iulie 2025. Punerea în aplicare a Strategiei UE privind adaptarea a progresat, reflectând constatările primei evaluări europene a riscurilor climatice și comunicarea din 2024 privind gestionarea riscurilor climatice, sprijinită de date și instrumente ale platformei Climate-ADAPT și ale Observatorului european a climei și sănătății.

În ianuarie 2025, Comisia a stabilit o **Busolă pentru competitivitate**, evidențiind modul în care intenționa să sprijine tranziția către o economie competitivă și rezilientă decarbonizată. În consecință, în februarie 2025, Comisia a prezentat **Pactul pentru o industrie curată**, o foaie de parcurs comună pentru competitivitate și decarbonizare și un plan de afaceri transformațional pentru a sprijini industria UE. Scopul său este de a accelera procesul de decarbonizare, asigurând în același timp viitorul producției în Europa. Pactul se axează în principal pe două sectoare strâns legate între ele: industriile energointensive și tehnologiile curate. Una dintre acțiunile deja finalizate este Cadrul privind ajutoarele de stat în contextul Pactului pentru o industrie curată, publicat în iunie 2025. Un element important al Pactului pentru o industrie curată este **Planul de acțiune pentru energie la prețuri accesibile**, care conține măsuri specifice de reducere a costurilor energiei în UE. Această inițiativă va avea un impact semnificativ atât asupra competitivității industriale, cât și asupra costului vieții. În plus, **Uniunea competențelor**, lansată în martie, consolidează obiectivele Pactului pentru o industrie curată prin promovarea dezvoltării și a investițiilor în competențe pentru a aborda deficitul de competențe și pentru a se asigura că nimeni nu este lăsat în urmă în contextul tranziției curate.

Comisia a continuat să pregătească **legislația de punere în aplicare** care decurge din revizuirea legislației UE în domeniul climei, ca parte a pachetului legislativ **„Pregătiți pentru 55”**.

Aceasta include acte de punere în aplicare:

- Regulamentul privind partajarea eforturilor;
- Regulamentul privind exploatarea terenurilor, schimbarea destinației terenurilor și silvicultura (LULUCF);
- Regulamentul de stabilire a standardelor de performanță privind emisiile de CO_2 pentru autoturismele noi și pentru vehiculele utilitare ușoare noi;
- EU ETS (inclusiv normele revizuite pentru aviație) și extinderea schemei pentru a acoperi sectorul maritim, UE devenind astfel prima jurisdicție la nivel mondial care stabilește un preț explicit al carbonului pentru emisiile din sectorul maritim;
- ETS 2 pentru sectorul construcțiilor și sectorul transporturilor rutiere și
- Fondul social pentru climă.

În martie 2024 au intrat în vigoare **noi regulamente privind gazele fluorurate cu efect de seră și substanțele care diminuează stratul de ozon**. Prin aceste regulamente, au fost puse în aplicare noi măsuri care vor elimina o cantitate suplimentară de emisii de 500 Mt echivalent CO_2 până în 2050, comparativ cu măsurile adoptate anterior cu privire la aceste substanțe chimice. În 2025, Comisia Europeană a adoptat legislație secundară pentru a pune în aplicare noi norme privind aceste substanțe, care sunt chiar mai ambițioase decât angajamentele asumate în temeiul Protocolului de la Montreal.

Ca parte a agendei sale mai ample de simplificare, în mai 2025, Comisia Europeană a prezentat o propunere de simplificare, printre altele, a Regulamentului privind gazele fluorurate. Propunerea va reduce sarcina administrativă pentru importatori și exportatori prin limitarea cerințelor de înregistrare la importatorii de produse și echipamente care conțin gaze fluorurate care depășesc anumite praguri anuale și la exportatorii care exportă echipamente staționare care conțin gaze fluorurate cu efect de încălzire ridicat[16].

La 1 aprilie 2025, ca parte a planului de acțiune industrială al Comisiei pentru sectorul european al autovehiculelor și în urma dialogului strategic privind viitorul industriei autovehiculelor, Comisia a propus modificarea regulamentului de stabilire a standardelor de performanță privind emisiile de **CO_2 pentru autoturismele noi și pentru vehiculele utilitare ușoare noi.** Această modificare aduce o flexibilitate suplimentară punctuală în ceea ce privește atingerea obiectivelor privind emisiile de CO_2 în perioada 2025-2027, menținând în același timp nivelul general de ambiție al obiectivelor. În iunie, modificarea a fost adoptată de Parlament și Consiliu și publicată.

1.4 Progresele înregistrate în statele membre

Planurile naționale privind energia și clima

Planurile naționale integrate privind energia și clima (PNEC) sunt documente strategice pe 10 ani în care statele membre stabilesc obiective, contribuții și politici naționale, precum și măsurile necesare pentru atingerea obiectivelor climatice ale UE. În mai 2025, Comisia a publicat evaluarea la nivelul UE a PNEC-urilor, în urma actualizărilor acestora pentru a ține seama de obiectivele pentru 2030. Evaluarea a fost însoțită de un document de lucru al serviciilor Comisiei care oferă o evaluare individuală a primelor 23 de planuri prezentate. Ulterior, Comisia a publicat evaluarea PNEC-urilor finale din Estonia și Slovacia în octombrie 2025. Belgia și-a prezentat PNEC final în octombrie 2025, iar Polonia este ultimul stat membru care nu și-a prezentat încă planul.

Evaluarea planurilor arată că punerea lor deplină în aplicare ar însemna un pas înainte pentru UE în ceea ce privește atingerea obiectivelor sale, demonstrând că UE este pe cale să atingă obiectivul pentru 2030 de reducere a emisiilor nete de GES cu cel puțin 55 % comparativ cu nivelurile din 1990. În general, statele membre sunt încurajate să pună în aplicare măsuri suplimentare în sectorul transporturilor și al construcțiilor pentru a-și îndeplini obiectivele ESR și să continue intensificarea acțiunilor de reducere a emisiilor generate de aviație și de transportul maritim și să sporească absorbțiile sau să reducă emisiile în sectorul LULUCF. Sunt necesare eforturi suplimentare pentru a asigura o tranziție justă și pentru a aborda impactul social. Adesea, planurile nu dispun de strategii cuprinzătoare pentru mobilizarea finanțării publice și private pentru investițiile necesare. În ceea ce privește adaptarea la schimbările climatice, numai

[16] Acestea din urmă ar face în mod normal obiectul unei interdicții la export, pentru care se aplică o derogare de la această interdicție.

unele planuri integrează suficient pregătirea și reziliența la impactul schimbărilor climatice. Un număr limitat de planuri au în vedere măsuri în ceea ce privește reziliența în domeniul apei (a se vedea capitolul 6).

Semestrul european

În iunie 2025, Comisia Europeană și-a publicat pachetul de primăvară în cadrul **semestrului european**, care include rapoarte de țară și recomandări pentru fiecare stat membru. Comisia a invitat țările să sprijine piețele-lider pentru produse decarbonizate curate și să pună în aplicare planuri pentru o infrastructură cu zero emisii nete, în special în domenii precum rețelele energetice, captarea și stocarea dioxidului de carbon și hidrogenul. Aceasta subliniază, de asemenea, necesitatea urgentă de a decarboniza industria și transporturile și de a le face mai curate, precum și de a intensifica acțiunile de eliminare treptată a subvențiilor pentru combustibilii fosili. Gestionarea apei, ca parte a adaptării la schimbările climatice, rămâne o prioritate-cheie pentru multe state membre. Tabelul 2 prezintă în mod sintetic recomandările pentru fiecare țară.

Tabelul 2: Recomandările specifice fiecărei țări din cadrul semestrului european 2025, defalcate pe state membre

Statul membru	Recomandări specifice fiecărei țări							
	Surse regenerabile de energie, rețele energetice	Combustibili fosili	Eficiență energetică	Transport	Industrie, tehnologie curată	Adaptare la schimbările climatice și apă	Agricultură	Altele
Belgia	✓	✓	✓	✓	✓			✓
Bulgaria	✓	✓	✓	✓				✓
Cehia	✓	✓	✓	✓	✓			
Danemarca	✓	✓	✓				✓	✓
Germania	✓	✓		✓				✓
Estonia	✓	✓	✓	✓	✓			✓
Irlanda	✓	✓	✓	✓		✓		✓
Grecia	✓	✓		✓		✓		✓
Spania	✓					✓		✓
Franța	✓	✓	✓	✓				
Croația	✓	✓	✓	✓				✓
Italia	✓	✓				✓		✓
Cipru	✓	✓	✓	✓		✓		✓
Letonia	✓	✓	✓	✓				✓
Lituania	✓	✓	✓	✓	✓			✓
Luxemburg	✓	✓	✓	✓				✓
Ungaria	✓	✓				✓		✓
Malta	✓	✓	✓	✓				✓
Țările de Jos	✓	✓	✓					
Austria	✓	✓	✓	✓	✓			✓
Polonia	✓	✓	✓			✓		✓

Portugalia	✓	✓	✓	✓		✓		✓
România	✓	✓	✓					✓
Slovenia	✓		✓	✓		✓		✓
Slovacia	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓
Finlanda	✓	✓		✓	✓			
Suedia	✓	✓	✓	✓				

Notă: categoria „Altele” include sprijinul de urgență, circularitatea și deșeurile, sprijinul pentru regiunile carbonifere, sprijinul social, competențele verzi, impozitarea și planificarea strategică.

Asistență tehnică

În 2024, Comisia a sprijinit statele membre prin intermediul instrumentului de sprijin tehnic, oferind ajutor de specialitate pentru a elabora reforme și pentru a le pune în aplicare. Proiectele s-au axat pe soluții de adaptare la schimbările climatice și de atenuare a acestora, pe accelerarea procesului de autorizare a energiei din surse regenerabile, pe aplicarea principiului de „a nu aduce prejudicii semnificative” și pe renovarea clădirilor. De asemenea, Comisia a ajutat statele membre să pună în aplicare schema revizuită a UE de comercializare a certificatelor de emisii și să elaboreze planuri sociale naționale pentru climă în cadrul Fondului social pentru climă.

În 2025, Comisia continuă să sprijine activitatea privind reziliența resurselor naturale, mecanismul de ajustare a carbonului la frontieră și modernizarea sistemelor energetice. Comisia contribuie, de asemenea, la ecologizarea și perfecționarea administrațiilor publice, la îmbunătățirea raportării privind durabilitatea întreprinderilor și la promovarea captării, utilizării și stocării dioxidului de carbon. Sprijinul acoperă, de asemenea, punerea în aplicare a Regulamentului privind industria „zero net” și a Regulamentului UE privind restaurarea naturii.

Fișele informative de țară oferă un rezumat al proiectelor de reformă finalizate și în desfășurare în fiecare stat membru.

Politici și măsuri

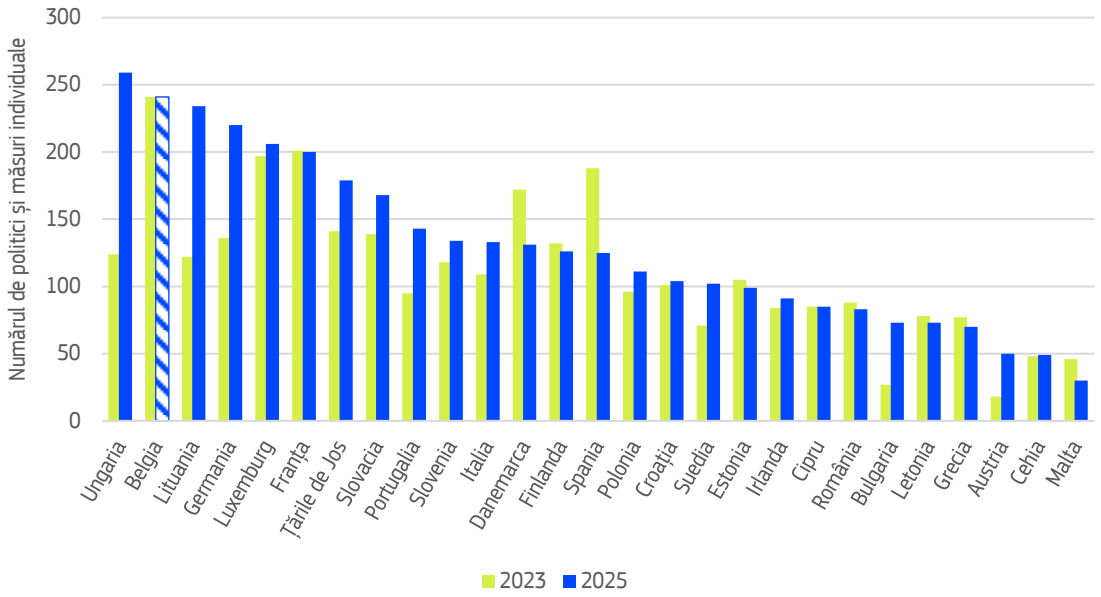
Pentru a atinge obiectivele climatice, **este necesar să se pună un accent mai puternic atât pe politicile și măsurile de la nivelul UE, cât și pe cele naționale**. Înțelegerea modului în care aceste politici funcționează individual și împreună este esențială. În 2025, ca parte a raportării naționale privind progresele înregistrate în domeniul energiei și al climei, statele membre ale UE au raportat progrese în ceea ce privește peste 3,5 mii de politici și măsuri individuale în cadrul celor cinci dimensiuni ale uniunii energetice[17]. Aceasta reprezintă o creștere de 16 % față de 2023, ultimul an de raportare. Numărul măsurilor raportate a crescut în majoritatea țărilor. Cele mai mari creșteri au fost raportate de Austria, Bulgaria, Ungaria și Lituania. În unele cazuri, acest lucru se datorează adoptării de noi măsuri între cei doi ani de raportare, dar se poate

[17] Această cifră include 241 de politici și măsuri prezentate de Belgia în 2023, anul de raportare precedent.

datora, de asemenea, modificărilor sau schimbărilor de proiectare ale măsurilor existente (figura 7). În schimb, Malta, Spania și Danemarca au raportat un număr semnificativ mai mic de măsuri, comparativ cu 2023. Cu toate acestea, numărul de politici și măsuri unice nu este neapărat un bun indicator al ambițiilor trecute, actuale și viitoare ale statelor membre. Belgia este singura țară care nu a prezentat observații până la momentul redactării prezentului raport. Pentru acest stat membru, raportul utilizează informații din anul de raportare 2023, pentru care lacunele au fost completate.

Aproximativ o treime din toate politicile și măsurile raportate au fost recent puse în aplicare sau planificate începând din 2023. Acest număr mare ar putea reflecta obiectivele mai ambițioase ale UE în materie de climă și eforturile statelor membre de a-și îndeplini obiectivele în materie de climă și energie pentru 2030[18]. Majoritatea politicilor și măsurilor raportate au un obiectiv de decarbonizare, ceea ce înseamnă că vizează reducerea emisiilor de GES, îmbunătățirea eliminărilor de dioxid de carbon sau creșterea utilizării surselor regenerabile de energie.

Figura 7: Numărul total de politici și măsuri individuale (toate dimensiunile), pentru anii de raportare 2025 și 2023

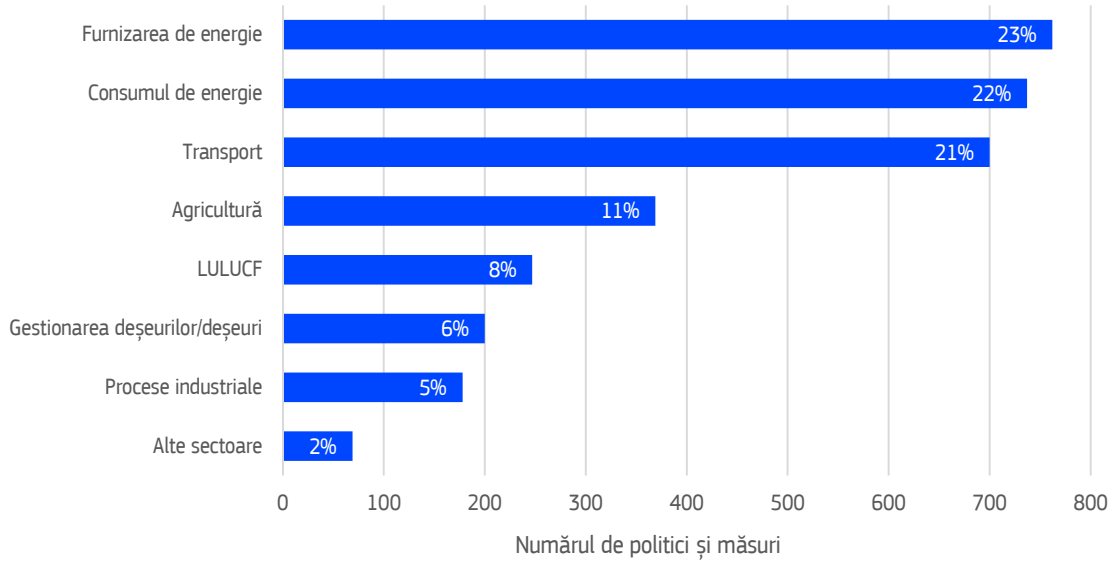
Notă: datele privind politicile și măsurile se bazează pe un set de date preliminare din rapoartele intermediare privind PNEC din 2025 (anexa IX). Din cauza unei întârzieri în transmiterea datelor, datele pentru Belgia se referă la rapoartele intermediare privind PNEC din 2023.

Dintre măsurile legate de decarbonizare, cele mai multe sunt sectoarele aprovizionării cu energie (23 %), consumului de energie (22 %) și transporturilor (21 %), reflectând faptul că aceste sectoare reprezintă provocări semnificative și priorități de acțiune

[18] Pentru mai multe detalii, a se vedea documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea progreselor înregistrate în direcția atingerii obiectivelor uniunii energetice și ale acțiunilor climatice, care însoțește raportul din 2025 privind starea uniunii energetice.

(figura 8). Există, de asemenea, multe măsuri în sectoarele agriculturii, terenurilor și pădurilor (19 %). Situația diferă de la un stat membru la altul. Cipru, Italia, Bulgaria, Portugalia și Polonia raportează cea mai mare pondere a politicilor și măsurilor care afectează sectorul aprovizionării cu energie. Consumul de energie este vizat în mod specific în Irlanda și Germania, în timp ce în Spania și Franța accentul se pune mai mult pe sectorul transporturilor. Alte state membre au raportat un număr relativ ridicat de politici și măsuri pentru sectorul agricol și al terenurilor (de exemplu, Letonia, Lituania și Slovacia).

Figura 8: Numărul de politici și măsuri individuale în funcție de sectorul afectat (obiectivul de decarbonizare)

Notă: cifrele privind politicile și măsurile se bazează pe un set de date preliminare din rapoartele intermediare privind PNEC din 2025 (anexa IX). Acestea includ politicile și măsurile prezentate de Belgia în rapoartele intermediare privind PNEC din 2023.

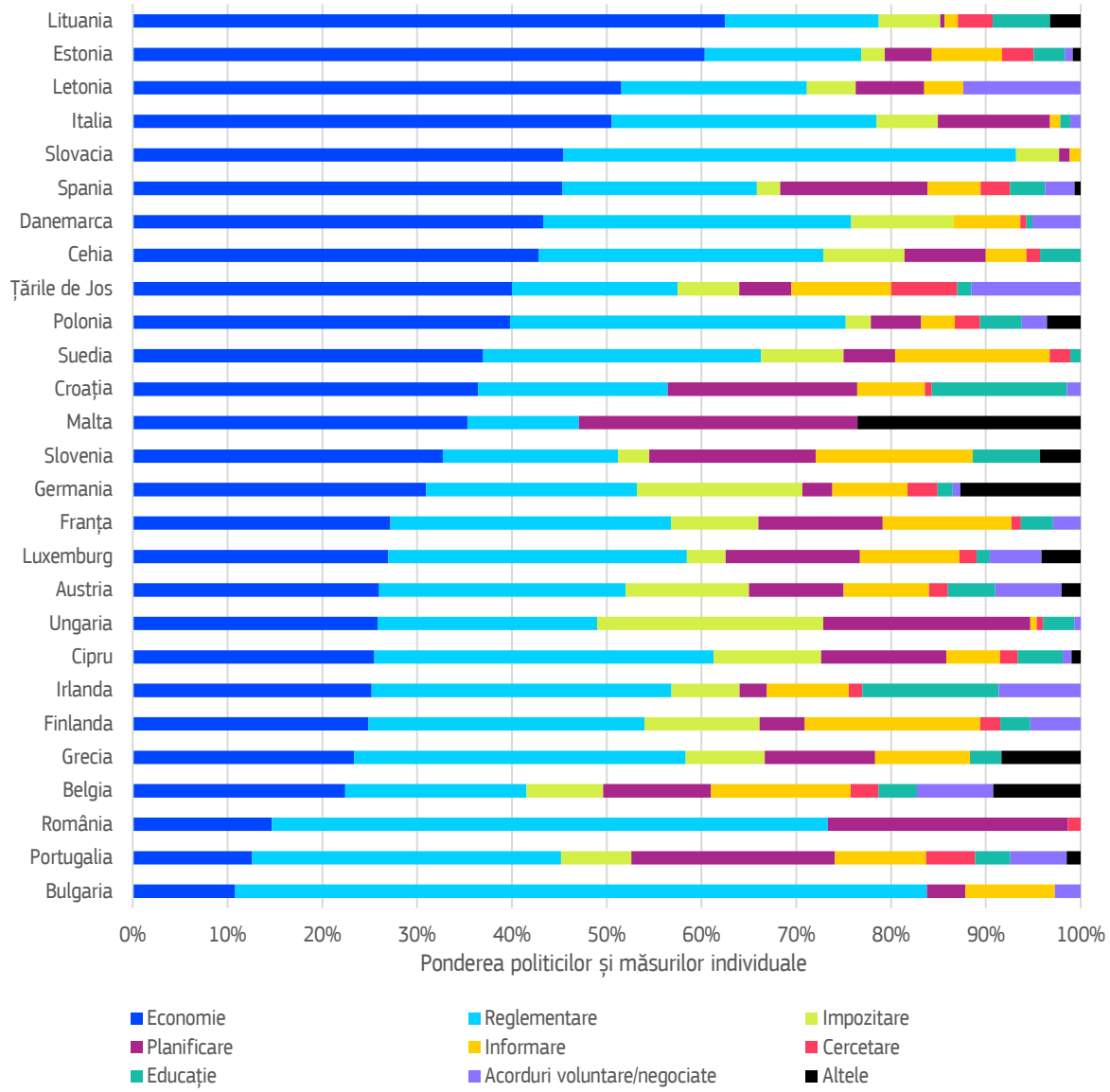
În ceea ce privește instrumentele de politică, peste 34 % din politicile și măsurile cu obiectiv de decarbonizare sunt de natură economică (de exemplu, subvenții, tarife fixe, licitații, taxe pentru deșeuri, taxe de congestionare etc.), iar 27 % sunt de reglementare (de exemplu, cerințe de eficiență, reglementări privind construcțiile, standarde de proiectare ecologică, proceduri de inspecție etc.). Relativ mai puține măsuri sunt de planificare (10 %) (de exemplu, urbanism etc.), informative (9 %) (de exemplu, etichetare, sensibilizare etc.) sau fiscale (7 %). Există însă în continuare diferențe semnificative între statele membre. De exemplu, țările baltice au adoptat un număr relativ mare de măsuri economice, în timp ce în România și Bulgaria majoritatea măsurilor sunt de reglementare (figura 9).

În ansamblu, caracterul complet al informațiilor raportate cu privire la politicile și măsurile naționale s-a îmbunătățit în comparație cu exercițiile de raportare anterioare. Această îmbunătățire este atribuită dialogului sporit cu statele membre, formării raportorilor principali și eforturilor de sporire a clarității atât a orientărilor, cât și a tabelelor de raportare, inclusiv actualizarea controalelor existente privind avertizarea și

erorile în software-urile de blocare ale instrumentului de raportare (verificări automate ale calității în cadrul instrumentului care necesită soluționarea problemei înainte ca fluxul de date să poată fi publicat).

Cu toate acestea, există o nevoie clară de îmbunătățire a cuantificării impactului politicilor și măsurilor. Aceasta include atât efectele obținute, cât și efectele preconizate asupra emisiilor de gaze cu efect de seră, precum și costurile și beneficiile acestora. De exemplu, la fel ca în 2023, doar o cincime din politicile și măsurile raportate specifică reducerile preconizate ale emisiilor până în 2030. În plus, doar în foarte puține cazuri (Croația, Irlanda, Polonia, Letonia) există o coerență generală între reducerile de emisii preconizate ca urmare a măsurilor raportate și emisiile de GES prognozate (cu proiecții ale scenariului cu măsuri suplimentare) prezentate de statele membre. Din cauza acestei lipse a datelor, este dificil să se evalueze impactul global al măsurilor puse în aplicare, ceea ce subliniază necesitatea unei evaluări mai sistematice a eficacității politicilor, atât înainte, cât și după punerea în aplicare (pentru mai multe detalii, a se vedea documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea progreselor înregistrate în direcția atingerii obiectivelor uniunii energetice și ale acțiunilor climatice, care însoțește starea uniunii energetice în 2025).

Figura 9: Numărul total de politici și măsuri în funcție de tipul de instrument de politică (dimensiunea de decarbonizare)

Notă: datele privind politicile și măsurile se bazează pe un set de date preliminare din rapoartele intermediare privind PNEC din 2025 (anexa IX). Datele pentru Belgia se referă la politicile și măsurile prezentate în rapoartele intermediare privind PNEC din 2023. Țările sunt enumerate în ordinea ponderii politicilor și măsurilor bazate pe un instrument economic.

1.5 Opinia publică privind schimbările climatice

În urma celui mai recent sondaj Eurobarometru din 2025, oamenii din întreaga Europă și-au exprimat profunda îngrijorare cu privire la schimbările climatice și la sprijinul larg pentru acțiunile climatice. O majoritate **semnificativă (85 %) a cetățenilor UE consideră că schimbările climatice reprezintă o problemă gravă**, indicând un nivel ridicat de conștientizare și un caracter clar de urgență. Preocuparea este deosebit de pronunțată în rândul femeilor și al tinerilor (cu vârste cuprinse între 15 și 24 de ani).

Sondajul a arătat, de asemenea, că 84 % dintre europeni atribuie schimbările climatice în primul rând activităților umane, ceea ce demonstrează o înțelegere comună a cauzelor profunde ale problemei.

Sprijinul pentru politici climatice decisive rămâne puternic. În ansamblu, **81 % dintre respondenți susțin obiectivul UE de a atinge neutralitatea climatică până în 2050**. Cu toate acestea, nivelul de sprijin variază de la o țară la alta, Estonia fiind singurul stat membru în care mai puțin de jumătate (46 %) dintre cetățeni sprijină acest obiectiv.

Sondajul a evidențiat un acord remarcabil (88 %) cu privire la faptul că UE ar trebui să promoveze în mod activ energia din surse regenerabile și să îmbunătățească eficiența energetică și că o mai bună pregătire pentru impactul schimbărilor climatice va îmbunătăți viața de zi cu zi (83 %).

2. Schema UE de comercializare a certificatelor de emisii

Aspecte principale

- Până la sfârșitul anului 2024, EU ETS a contribuit la reducerea emisiilor generate de producția de energie electrică și termică și de producția industrială cu 50 % față de nivelurile din 2005.
- Emisiile generate de producția de energie electrică și termică în 2024 au continuat să scadă de la an la an, în mare parte din cauza unei creșteri substanțiale a ponderii energiei din surse regenerabile și a energiei nucleare în mixul de energie electrică, reflectată de o dependență redusă de combustibilii fosili majori, cum ar fi gazele naturale și cărbunele.
- ETS a obținut venituri în valoare de peste 245 de miliarde EUR, cu aproape 39 de miliarde EUR numai în 2024. Aceste venituri au finanțat în principal măsuri în domeniul climei și al energiei prin intermediul bugetelor naționale, dar și prin intermediul Fondului pentru inovare, al Fondului pentru modernizare și al Mecanismului de redresare și reziliență, în conformitate cu planul REPowerEU.
- În 2024, emisiile generate de transportul maritim au fost incluse pentru prima dată în EU ETS. În comparație cu 2023, emisiile raportate au crescut cu 13 %, în special din cauza impactului crizei din Marea Roșie și a redirecționării ulterioare.
- Sunt necesare măsuri urgente pentru decarbonizarea sectorului aviației. Pentru a sprijini acest lucru, din 2024 a fost instituit un sistem specific pentru a accelera adoptarea combustibililor de aviație durabili.
- Nivelul de conformitate în cadrul EU ETS a fost foarte ridicat, inclusiv pentru sectorul maritim în primul său ciclu de conformitate.

Schema UE de comercializare a certificatelor de emisii (EU ETS) este o piatră de temelie a politicii UE în domeniul climei. Aceasta stabilește un plafon pentru emisiile generate de producția de energie electrică și termică, de producția industrială, de aviație în Europa și de sectorul transportului maritim, având ca rezultat un preț al emisiilor în conformitate cu principiul „poluatorul plătește”. Prețul creează un stimulent pentru ca întreprinderile din aceste sectoare să implementeze soluții și să investească în reducerea emisiilor în timp. EU ETS încasează, de asemenea, venituri pentru a contribui la finanțarea acestor acțiuni.

2.1 Plafonul pentru emisii în cadrul EU ETS

EU ETS este un instrument bazat pe piață. Acesta stabilește un plafon pentru emisiile din sectoarele vizate de schemă și, în fiecare an, plafonul este mai mic, cu un obiectiv de reducere cu 62 % până în 2030 în comparație cu nivelurile emisiilor din 2005. Plafonul este exprimat în certificate, pe care întreprinderile trebuie să le restituie anual pentru a-și acoperi emisiile. Întreprinderile achiziționează în principal certificate în cadrul licitațiilor, care generează venituri pentru statele membre pentru a finanța mai

departe acțiunile climatice și tranziția energetică. Întrucât prețul certificatelor este stabilit de piață, EU ETS stimulează reducerile emisiilor în cazul în care acest lucru se face la costul cel mai scăzut, într-un mod neutru din punct de vedere tehnologic.

Deși vânzarea prin licitație este metoda principală de distribuire a certificatelor de emisii în EU ETS, un volum semnificativ de certificate este alocat cu titlu gratuit instalațiilor pentru a combate riscul de relocare a emisiilor de dioxid de carbon[19]. În anumite sectoare industriale care intră sub incidența EU ETS (ciment, aluminiu, îngrășăminte, hidrogen, fier și oțel), mecanismul de ajustare a carbonului la frontieră (CBAM) va înlocui treptat alocarea cu titlu gratuit începând cu 2026. În perioada 2021-2025, acestor sectoare le revine aproximativ 54 % din totalul alocărilor cu titlu gratuit.

Mai multe informații cu privire la funcționarea EU ETS în Raportul privind piața carbonului din 2025.

2.2 Tendințe în materie de emisii

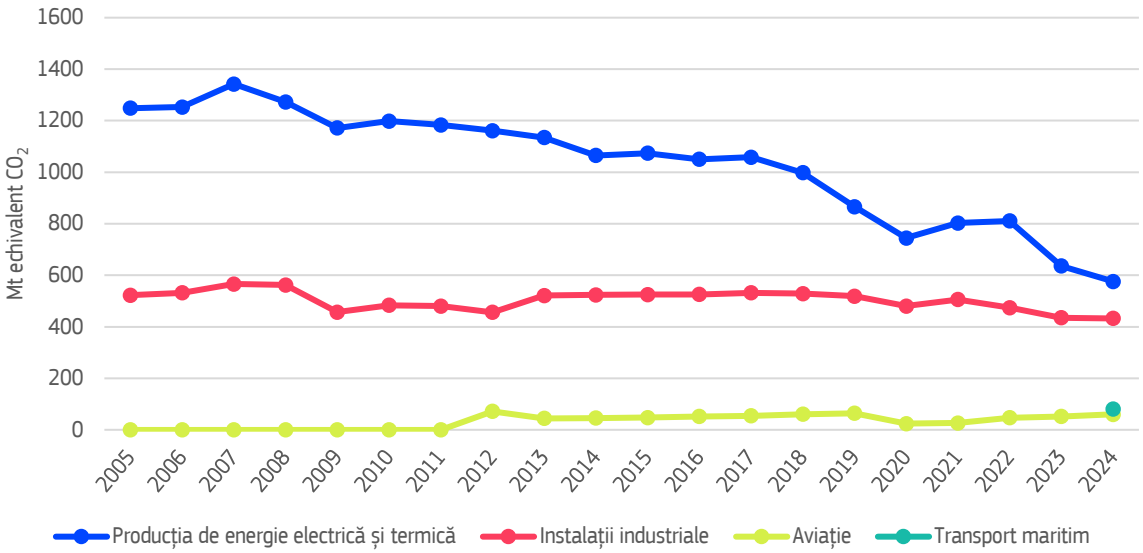
Până la sfârșitul anului 2024, EU ETS a contribuit la **reducerea emisiilor** generate de producția de energie electrică și termică și de producția industrială **cu 50 %** față de nivelurile din 2005. Datorită acestor progrese, schema este pe cale să atingă obiectivul de reducere cu 62 % pentru 2030.

În 2024, emisiile din sectoarele energiei electrice și industriei au continuat să scadă, după o scădere anuală record în 2023. Emisiile generate de producția de energie electrică și termică au scăzut cu 10,7 %[20], în mare parte datorită unei creșteri substanțiale a ponderii energiei din surse regenerabile și a energiei nucleare în mixul energetic, combinată cu o dependență redusă de combustibilii fosili majori, cum ar fi gazele naturale și cărbunele. În 2024, sursele regenerabile de energie și biocombustibilii au fost principala sursă de energie electrică din UE, captând 47,2 % din pondere, iar producția totală de energie electrică din surse regenerabile a crescut cu 7,6 % în 2024. Scăderea emisiilor generate de producerea de energie electrică în 2024 marchează o reducere cu 30 % din 2021.

Emisiile provenite de la instalațiile industriale în 2024 au scăzut cu 0,8 % comparativ cu 2023[21]. S-a constatat că au existat mai multe tendințe (pe lângă decarbonizarea aprovizionării cu energie electrică) – reducerea producției industriale în unele sectoare, recuperarea producției în sectoarele energointensive, cum ar fi oțelul, îngrășămintele și substanțele chimice, precum și îmbunătățirea eficienței energetice.

[19] În perioada 2021-2030, până la 57 % din certificatele generale vor fi scoase la licitație, în timp ce restul certificatelor vor fi alocate cu titlu gratuit.
[20] Pe baza emisiilor generate de producerea de energie electrică și termică în EU ETS (date extrase din registrul Uniunii la 30 septembrie 2025). 2 % din această scădere este justificată, de asemenea, de neconcordanțele în materie de date care afectează separarea dintre energia electrică și emisiile industriale și nu de tendințele pieței. Pentru detalii, a se vedea Raportul privind piața carbonului din 2025.
[21] Pe baza emisiilor generate de industria prelucrătoare în cadrul EU ETS (date extrase din registrul Uniunii la 30 septembrie 2025). Pentru detalii, a se vedea Raportul privind piața carbonului din 2025.

Figura 10: Emisiile în cadrul EU ETS în UE, pe sectoare

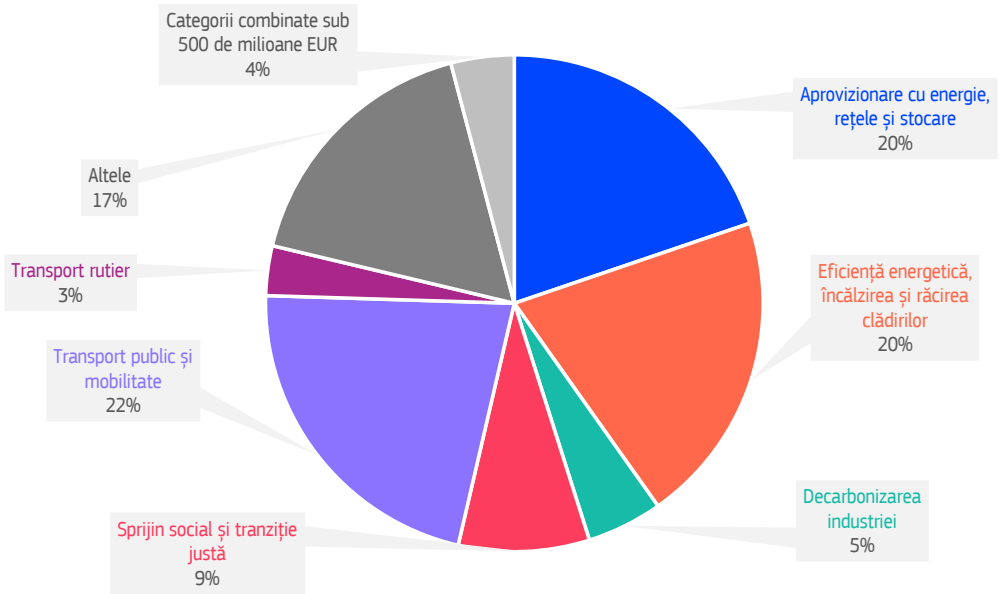

Sursă: SEE

2.3 Venituri obținute în urma licitării certificatelor de emisii

Până la jumătatea anului 2025, EU ETS **obținuse peste 245 de miliarde EUR** prin vânzarea de certificate de emisii. În 2024, veniturile ETS au ajuns la aproape 39 de miliarde EUR. Acestea au fost alocate în principal bugetelor naționale (24,4 miliarde EUR), dar au fost finanțate, de asemenea, programele ETS pentru o tranziție curată (și anume Fondul pentru inovare și Fondul pentru modernizare), precum și o parte a Mecanismului de redresare și reziliență, în conformitate cu planul REPowerEU. În 2025, o parte din certificatele din EU ETS au început, de asemenea, să fie scoase la licitație pentru a finanța Fondul social pentru climă (a se vedea capitolul 6).

Figura 11: utilizarea de către statele membre a veniturilor ETS în diferite scopuri, astfel cum au fost raportate pentru 2024 (luând în considerare veniturile plătite)

Statele membre trebuie să utilizeze toate veniturile ETS (sau o sumă echivalentă) pentru a finanța acțiunile climatice și transformarea energiei, inclusiv măsurile de abordare a aspectelor sociale. Singura excepție de la această regulă este posibilitatea ca statele membre să utilizeze veniturile ETS cu scopul de a oferi ajutor industriilor mari consumatoare de energie electrică pentru costurile indirecte ale emisiilor de dioxid de carbon. În 2024, 15 state membre și-au utilizat veniturile în acest scop. Din suma de 24,4 miliarde EUR colectată în 2024, statele membre au utilizat 3,2 miliarde EUR pentru compensarea costurilor indirecte pentru industriile energointensive. Restul de 21,2 miliarde EUR trebuie utilizate pentru politici climatice și transformarea energiei, dar nu este necesar să fie cheltuite într-un an[22].

În fiecare an, statele membre raportează Comisiei cu privire la modul în care și-au utilizat veniturile ETS. Statele membre au direcționat majoritatea veniturilor lor ETS din 2024 către proiecte de implementare a surselor regenerabile de energie, de rețele și de stocare (20 %), de îmbunătățire a eficienței energetice în industrii și clădiri (20 %) și de dezvoltare a unui transport public curat și a mobilității (22 %). Printre exemple se numără granturile pentru modernizarea energiei eoliene offshore și a biogazului în Danemarca, proiectele de retehnologizare profundă cu o reducere cu cel puțin 40 % a consumului de energie termică în clădirile rezidențiale din Lituania și investițiile în transportul feroviar și piste pentru biciclete în Slovenia.

Pentru mai multe informații cu privire la modul în care fiecare stat membru și-a utilizat veniturile ETS din 2024, a se vedea capitolul 8 din documentul de lucru însoțitor al serviciilor Comisiei. Pentru analiza UE-27, a se vedea raportul privind piața carbonului din 2025.

2.4 Aviație

În 2024, emisiile generate de aviație în cadrul ETS au continuat să crească, ajungând la 62,6 milioane de tone de CO_2[23]. Această valoare este cu aproximativ 15 % mai mare decât în 2023[24].

Prin urmare, decarbonizarea sectorului aviației este urgentă. Prețul carbonului în cadrul ETS oferă deja un stimulent de aproximativ 200 EUR pe tonă[25] de combustibil de aviație durabil utilizat, în comparație cu kerosenul obținut din combustibili fosili. Cu toate acestea, în 2024, Comisia a introdus un mecanism de sprijin suplimentar în cadrul EU ETS pentru a promova utilizarea combustibililor de aviație durabili, al cărui impact nu

[22] Pentru veniturile din 2024, s-a raportat că au fost plătite 16,4 miliarde EUR.
[23] Aici sunt incluse zborurile în interiorul Spațiului Economic European (SEE) (cele interne și între țările SEE) și zborurile de plecare din SEE către Elveția și Regatul Unit. Valoarea include zborurile externe dintr-o țară SEE către și dinspre o regiune ultraperiferică (de exemplu, Finlanda – Insulele Canare).
[24] În 2023, sectorul a generat emisii totale de 54,4 milioane de tone de CO_2. Date extrase din registrul Uniunii și din registrul elvețian la 30 septembrie 2025.
[25] ETS aplică un factor de emisie zero pentru acești combustibili, ceea ce înseamnă că nu se plătește niciun preț al carbonului. În schimb, kerosenul are un factor de emisie de 3,16 t CO_2/tonă: Prețul ETS x 3,16 = stimulent de preț, astfel încât, pentru un preț al carbonului în cadrul ETS de 70 EUR, acesta este un stimulent de preț de 221 EUR pe tonă de combustibil utilizat.

este încă reflectat în prezentul raport. Un total de 20 de milioane de certificate (în valoare de aproximativ 1,5 miliarde EUR) sunt rezervate pentru acest sprijin, iar companiile aeriene pot solicita un sprijin de aproximativ 500 EUR până la 7 000 EUR pentru fiecare tonă de combustibil durabil eligibil utilizată pe o rută ETS[26]. În 2025, Comisia a distribuit aproximativ 100 de milioane EUR între 53 de operatori de aeronave din statele membre ale UE și doi operatori din Norvegia.

Comisia a adoptat noi norme de monitorizare, raportare și verificare a emisiilor pentru zborurile companiilor aeriene din UE care nu intră în domeniul de aplicare al EU ETS[27]. Adoptarea acestor norme subliniază angajamentul UE de a aplica Schema de compensare și de reducere a emisiilor de carbon pentru aviația internațională (CORSIA). UE este una dintre primele jurisdicții din lume care a transpus CORSIA în legislație. Scopul CORSIA este de a compensa emisiile din aviație generate de zborurile internaționale peste un anumit nivel[28]. Se preconizează în general că acest nivel a fost atins în 2024, astfel încât companiile aeriene se așteaptă să își asume obligații de compensare în temeiul CORSIA pentru prima dată pentru ponderea emisiilor din 2024 peste scenariul de referință.

Deși EU ETS acoperă în prezent numai emisiile de CO_2, impactul global al aviației asupra climei este estimat în prezent ca fiind de două până la patru ori mai mare din cauza altor emisii decât cele de CO_2, inclusiv cele de oxizi de azot (NOx) și de oxizi de sulf (SOx)[29]. UE este prima jurisdicție care introduce un cadru de monitorizare, raportare și verificare (MRV) pentru alte efecte decât emisiile de CO_2 în aviație. Începând cu 1 ianuarie 2025, operatorii de aeronave au obligația de a monitoriza și de a raporta anual impactul emisiilor, altele decât cele de CO_2, per zbor[30]. Până la 31 decembrie 2027, pe baza rezultatelor cadrului de monitorizare privind efectele altor emisii decât cele de CO_2 în sectorul aviației, Comisia va prezenta un raport și, după caz, o propunere legislativă pentru a atenua efectele altor emisii decât cele de CO_2 în aviație.

[26] Acest sistem de sprijin acoperă integral sau parțial diferența de preț rămasă dintre kerosenul obținut din combustibili fosili și combustibilii de aviație eligibili utilizați de operatorii comerciali individuali de aeronave în zborurile lor care fac obiectul stabilirii efective a prețului carbonului prin intermediul EU ETS, încurajând acești operatori de aeronave să utilizeze opțiuni de combustibili mai puțin poluanți.

[27] EU ETS acoperă zborurile din interiorul SEE (UE-27, Norvegia, Islanda) și zborurile cu plecare către Elveția și Regatul Unit. Aceasta înseamnă că noile norme acoperă zborurile companiilor aeriene din UE dinspre SEE către țări din afara SEE, precum și zborurile acestora între două țări din afara SEE.

[28] Nivelul peste care companiile aeriene ar trebui să înceapă să compenseze emisiile este stabilit la 85 % din emisiile de CO_2 din 2019 pentru perioada 2024-2035 (unde 2019 a fost anul cu cele mai mari emisii generate vreodată de aviație la nivel internațional).

[29] *Aviation and the Global Atmosphere* (Aviația și atmosfera la nivel global), IPCC, 1999, https://www.ipcc.ch/site/assets/uploads/2018/03/av-en-1.pdf.

[30] Sistemul MRV acoperă zborurile înspre, dinspre și în interiorul Europei. Pentru a facilita inițierea, raportarea este obligatorie numai pentru zborurile în interiorul Europei. Cu toate acestea, în 2025 și 2026, este încurajată raportarea voluntară cu privire la toate rutele. Începând din 2027, obligația de raportare se aplică automat tuturor zborurilor. Legislația de punere în aplicare: Modificarea Regulamentului privind monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră, ca răspuns la revizuirea schemei de comercializare a certificatelor de emisii (ETS) (europa.eu).

2.5 Transportul maritim

Transportul maritim generează aproximativ 3-4 % din emisiile de CO_2 ale UE. 2024 a fost primul an în care transportul maritim a fost inclus în EU ETS. Emisiile totale din sectorul maritim au fost de 148,7 Mt echivalent CO_2 în cadrul sistemului MRV[31], luând în considerare toate emisiile generate de călătoriile care implică porturi din UE, Islanda și Norvegia. Dintre acestea, 89,8 Mt CO_2 au fost acoperite de ETS, având în vedere doar 50 % din emisiile generate de călătoriile care încep sau se încheie în afara UE, a Islandei și a Norvegiei[32].

Emisiile de metan și de protoxid de azot au fost raportate pentru primul an în 2024 în cadrul domeniului de aplicare al MRV, ridicându-se la 1,6 Mt echivalent CO_2 (pentru metan) și, respectiv, la 2,2 Mt echivalent CO_2 (pentru protoxidul de azot)[33].

În ceea ce privește numai dioxidul de carbon, emisiile MRV pentru 2024 sunt cu 13 % mai mari decât în 2023, în principal din cauza creșterii activității navelor, ca urmare a redirecționării determinate de criza din Marea Roșie pe parcursul anului 2024.

După primul an de aplicare a ETS în transportul maritim, nivelul de conformitate a fost ridicat, deoarece companiile de transport maritim au restituit certificate pentru mai mult de 99 % din emisiile lor care intră în domeniul de aplicare.

La nivel internațional, în aprilie 2025, UE a salutat aprobarea cadrului „zero net” pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de transportul maritim internațional în cadrul Organizației Maritime Internaționale (OMI), care include un standard global pentru reducerea treptată a intensității GES generate de combustibilii marini și un element de stabilire a prețurilor pentru emisiile de GES generate de transportul maritim internațional. Acordul, în așteptarea adoptării sale, reprezintă un pas semnificativ către obiectivul de zero emisii nete generate de transportul maritim până în 2050 sau în jurul acestui an, astfel cum se prevede în strategia OMI privind GES din 2023. Discuțiile privind adoptarea acordului au fost amânate pentru octombrie 2026.

2.6 Construcții, transporturi și mica industrie

În 2023, s-a convenit asupra unei noi scheme de comercializare a certificatelor de emisii (ETS2) pentru a acoperi emisiile provenite din arderea combustibililor în sectorul clădirilor, transporturi și mica industrie, care nu erau acoperite de actuala EU ETS. Deși este tot o schemă de „plafonare și comercializare”, aceasta este separată de actuala

[31] Emisiile totale generate de transportul maritim sunt reglementate de Regulamentul (UE) 2015/757.
[32] Domeniul de aplicare al EU ETS pentru sectorul maritim conține numeroase alte excepții și diferențe față de domeniul de aplicare al MRV pentru sectorul maritim. Pentru mai multe informații cu privire la definiția domeniului de aplicare relevant, a se vedea secțiunea 2.3 din documentul de orientare generală pentru companiile de transport maritim: https://climate.ec.europa.eu/document/download/31875b4f-39b9-4cde-a4e2-fbb8f65ee703_en?filename=policy_transport_shipping_gd1_maritime_en.pdf.
[33] Emisiile de protoxid de azot și de metan vor fi incluse în domeniul de aplicare al EU ETS pentru sectorul maritim începând din 2026.

EU ETS. ETS2 va ajuta statele membre să își atingă obiectivele de reducere a emisiilor în temeiul Regulamentului privind partajarea eforturilor (a se vedea capitolul 3).

În colaborare cu alte măsuri pentru aceste sectoare, se preconizează că plafonul din ETS2 va reduce emisiile cu 42 % până în 2030 comparativ cu nivelurile din 2005. Toate certificatele vor fi vândute în cadrul licitațiilor, veniturile fiind alocate bugetelor naționale și Fondului social pentru climă. Prețul carbonului va oferi un stimulent pentru investiții în soluții de eficiență energetică, în renovarea clădirilor și în mobilitatea cu zero emisii, inclusiv în transportul public. Fondul social pentru climă va sprijini gospodăriile vulnerabile, utilizatorii de transport și microîntreprinderile vulnerabile, cu accent pe sprijinirea acestora în finanțarea investițiilor respective.

ETS2 va acoperi emisiile din amonte. Aceasta înseamnă că furnizorii de combustibili, nu consumatorii, trebuie să urmărească emisiile generate de combustibilii pe care îi introduc pe piață și să cumpere certificate pentru a le acoperi. Monitorizarea și raportarea emisiilor au început în 2025, iar sistemul va deveni pe deplin operațional în următorii ani.

3. Emisiile care fac obiectul legislației privind partajarea eforturilor

Aspecte principale

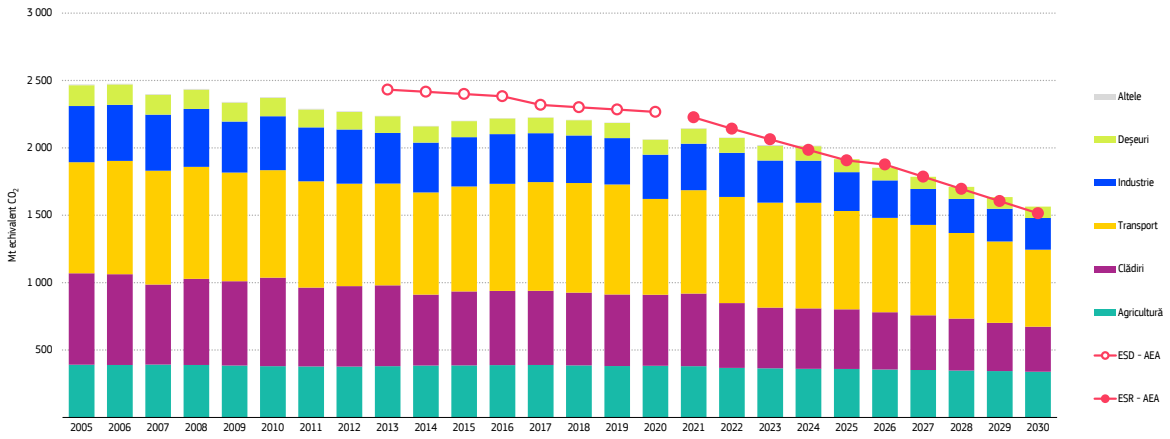
- În conformitate cu evaluarea planurilor naționale privind energia și clima, se preconizează că emisiile agregate estimate din categoriile acoperite de Regulamentul privind partajarea eforturilor (ESR) bazate pe măsurile planificate vor scădea cu aproximativ 38 % în 2030 comparativ cu nivelurile din 2005, situându-se în continuare sub obiectivul de reducere cu 40 % a emisiilor ESR la nivelul UE.
- Cu toate acestea, ESR a fost concepută pentru a oferi flexibilitate cu scopul de a se asigura că obiectivul poate fi atins în mod eficient din punctul de vedere al costurilor.
- În perioada 2021-2030, unele state membre cu politici planificate preconizează că vor genera un excedent al nivelului de emisii alocate de aproximativ 125-175 Mt de echivalent CO_2, ceea ce ar permite tuturor statelor membre să se conformeze utilizând mecanismele de flexibilitate disponibile. În prezent, este esențial ca statele membre să pună în aplicare pe deplin aceste măsuri.
- În 2024, emisiile provizorii din sectoarele care fac obiectul partajării eforturilor au rămas relativ stabile comparativ cu 2023 și au fost cu aproximativ 20 % mai mici decât în 2005.
- Emisiile au crescut cu 1 % în sectorul transporturilor, cel mai mare sector care face obiectul legislației privind partajarea eforturilor. Emisiile generate de clădiri și de deșeuri au rămas aproximativ la același nivel, iar cele generate de agricultură și de mica industrie au scăzut cu 1 %.
- O treime din emisiile care fac obiectul partajării eforturilor sunt alte emisii decât cele de CO_2, care s-au redus cu 23 % între 2005 și 2023.
- În 2024, emisiile medii de CO_2 ale autoturismelor și camionetelor noi au crescut ușor, dar au rămas în continuare sub nivelurile din 2019 cu 28 % în cazul autoturismelor, respectiv cu 8 %, în cazul camionetelor, în principal din cauza adoptării vehiculelor cu emisii zero.
- În perioada de raportare 2023, emisiile medii de CO_2 ale vehiculelor grele noi au continuat să scadă, emisiile situându-se la 11,4 % sub nivelurile din 2019. Cerințele Directivei privind calitatea carburanților au asigurat vânzarea de combustibili de înaltă calitate în UE.

Regulamentul privind partajarea eforturilor (ESR) acoperă emisiile de gaze cu efect de seră generate de transportul intern, clădiri, agricultură, mica industrie și deșeuri. Împreună, aceste emisii reprezintă 66 % din emisiile interne ale UE.

În 2024, pe baza datelor aproximate, emisiile din aceste sectoare rămân la un nivel similar cu cel din 2023, cu 20 % mai scăzut decât în 2005[34]. 2024 este primul an în care emisiile la nivelul UE sunt mai mari decât limita agregată a emisiilor la nivelul UE, depășind această limită cu 1,6 %.

În timp ce emisiile care fac obiectul legislației privind partajarea eforturilor la nivelul UE au rămas, în linii mari, neschimbate între 2023 și 2024, la nivel sectorial emisiile provenite din sectorul transporturilor au crescut cu 1 %, iar emisiile provenite din agricultură și mica industrie au scăzut cu 1 %. Emisiile generate de clădiri și de deșeuri au fost relativ stabile. În 2024, transporturile au reprezentat cel mai mare sector care face obiectul legislației privind partajarea eforturilor, reprezentând 39 % din emisiile ESR ale UE, urmat de clădiri (22 %), agricultură (18 %), mica industrie (16 %) și deșeuri (5 %).

Figura 12: Emisiile din sectoarele care fac obiectul legislației privind partajarea eforturilor pentru perioada 2005-2030 și nivelul anual de emisii alocate, UE27

Notă: datele privind emisiile defalcate între sectoarele care intră în domeniul de aplicare a Regulamentului privind partajarea eforturilor (ESR) pentru perioada 2021-2023 provin din inventarul GES pentru 2025, pentru 2024 din inventarele aproximate și pentru perioada 2025-2030 din proiecțiile raportate de statele membre în 2025 în temeiul articolului 18 din Regulamentul privind guvernanța. Nivelurile anuale de emisii alocate (AEA) sunt limitele anuale de emisii, astfel cum sunt stabilite în ESR și în precursorul ESR al Deciziei privind partajarea eforturilor (ESD). Figura arată modul în care emisiile istorice și preconizate ale UE sunt împărțite între sectoare și modul în care acestea sunt comparate cu limitele anuale de emisii.

3.1 Obiectivele în materie de partajare a eforturilor

ESR stabilește obiectivul UE de reducere a emisiilor provenite din sectoarele care fac obiectul legislației privind partajarea eforturilor cu 40 % până în 2030, comparativ cu nivelurile din 2005. Acest obiectiv global se traduce prin obiective naționale pentru 2030 care variază între 10 % și 50 % și prin limite ale emisiilor de GES în perioada 2021-2030 exprimate în niveluri anuale de emisii alocate. Comisia va verifica dacă statele

[34] Emisiile ESR din 2024 sunt aproximate și sunt cu 19,9 % mai mici decât nivelurile din 2005. Emisiile ESR din 2023 au fost stabilite în 2025 în urma unei revizuiri cuprinzătoare și sunt cu 19,8 % mai mici decât nivelurile din 2005. În raportul intermediar pentru anul 2024 privind politicile climatice, emisiile ESR din 2023 au fost aproximate și au indicat o reducere mai mică, de 19,2 %, comparativ cu nivelurile din 2005.

membre și-au respectat limitele de emisii în două runde – mai întâi în 2027 (pentru anii 2021-2025) și apoi în 2032 (pentru anii 2026-2030).

Statele membre pot utiliza, într-o măsură limitată, mecanismele de flexibilitate pentru a se încadra în limitele lor anuale de emisii și pentru a-și îndeplini obiectivele pentru 2030. Aceste mecanisme de flexibilitate implică plasarea excedentelor în rezervă, împrumutul, cumpărarea și vânzarea alocărilor de emisii, utilizarea excedentului (credite) din sectorul exploatării terenurilor, schimbării destinației terenurilor și silviculturii (LULUCF) și, pentru unele state membre, opțiunea de a anula certificate din EU ETS pentru nivelurile de emisii ESR (pentru mai multe detalii, a se vedea capitolul 9 din documentul de lucru însoțitor al serviciilor Comisiei).

Islanda și Norvegia au convenit să aplice, cu câteva adaptări, ESR, astfel cum a fost adoptată în 2018[35]. Progresele și evoluțiile acestora se reflectă în raportul intermediar privind clima elaborat de Autoritatea AELS de Supraveghere.

3.2 Progresele înregistrate în vederea îndeplinirii obiectivelor în materie de partajare a eforturilor

Obiectivele de reducere a emisiilor pentru 2030

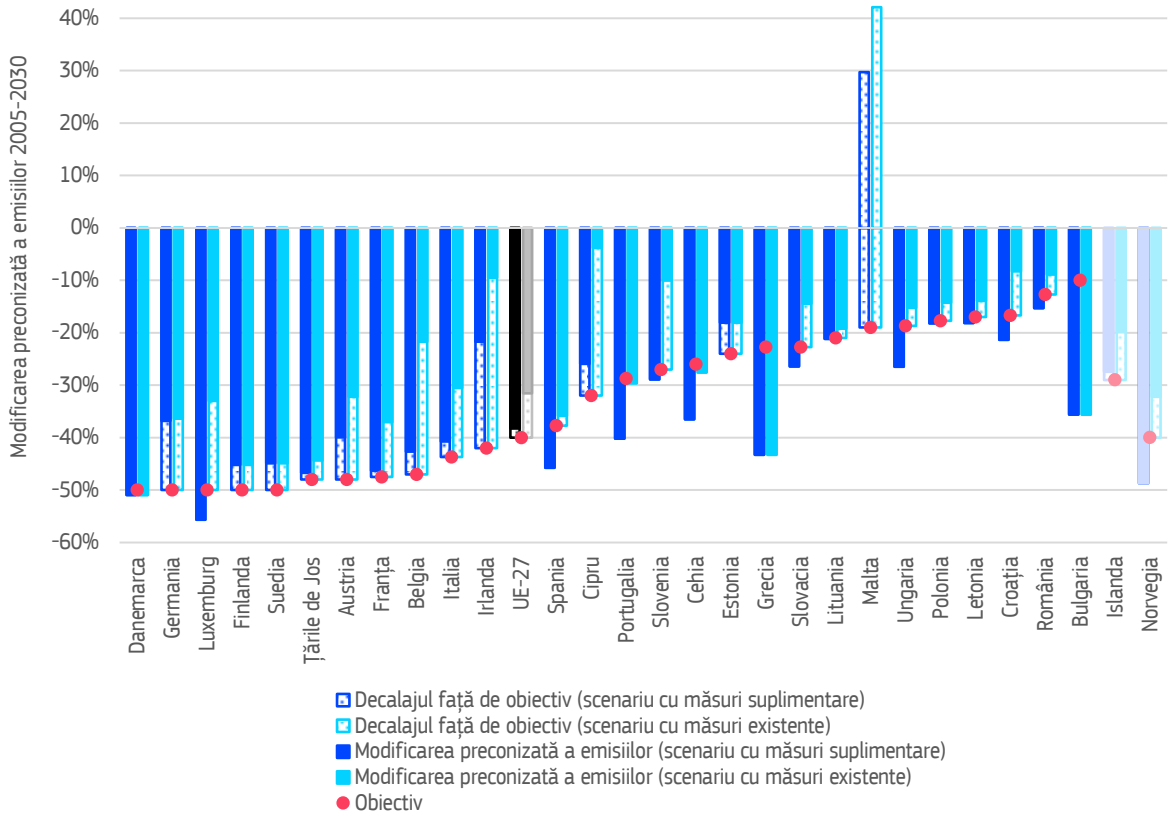
ESR stabilește un obiectiv de reducere a emisiilor pentru 2030 pentru UE și pentru fiecare stat membru (comparativ cu nivelurile din 2005). Evaluarea de către Comisie a planurilor naționale finale actualizate privind energia și clima (PNEC), publicată în mai 2025, arată că se preconizează că emisiile care fac obiectul legislației privind partajarea eforturilor vor scădea cu aproximativ 38 % în 2030 comparativ cu 2005, cu aproximativ 2 puncte procentuale sub obiectivul UE. Acest lucru marchează o îmbunătățire substanțială în comparație cu decalajul la nivelul UE de peste 6 puncte procentuale prezentat în evaluarea de către Comisie a proiectelor de PNEC actualizate. Este esențial ca politicile ambițioase prevăzute în PNEC să fie puse în aplicare pe deplin și ca statele membre să își mențină impulsul și acțiunile pentru a atinge obiectivele ESR. În evaluarea sa, Comisia a oferit orientări specifice statelor membre pentru a facilita punerea în aplicare rapidă a planurilor.

Constatările de mai sus sunt confirmate de cele mai recente previziuni ale statelor membre din martie 2025 (a se vedea figura 13). Înainte de orice utilizare a mecanismelor de flexibilitate ESR de către statele membre pentru a-și îndeplini obiectivele, Germania, Irlanda și Malta prezintă cele mai mari decalaje preconizate în 2030, în timp ce Bulgaria, Grecia și Portugalia înregistrează cea mai mare depășire a obiectivelor lor pentru 2030.

[35] Islanda și Norvegia nu au inclus încă modificările în urma revizuirii ESR în 2023.

Pentru a elimina aceste decalaje, statele membre trebuie să își intensifice acțiunile pe lângă punerea deplină în aplicare a tuturor politicilor climatice actuale și planificate sau să valorifice posibilitățile mecanismelor de flexibilitate disponibile.

Figura 13: Modificarea preconizată a emisiilor ESR și a decalajului față de obiectiv în 2030 (%)

Notă: decalajul Maltei față de obiectiv este de 49 și 61 de puncte procentuale, depășind obiectivul său de reducere cu 19 %. Aceasta înseamnă că Malta va avea niveluri mai mari de emisii în 2030 decât în 2005.

Reduceri ale emisiilor în perioada 2021-2030

ESR stabilește, de asemenea, limite de emisii pentru statele membre pentru fiecare an din perioada 2021-2030, cu mecanisme de flexibilitate pentru a respecta aceste limite de emisii. Comisia a evaluat progresele înregistrate de statele membre în direcția îndeplinirii obligațiilor care le revin în temeiul ESR comparând emisiile și alocările de emisii fiecare an din perioada 2021-2030 pe baza celor mai recente informații și a utilizării potențiale a unora dintre mecanismele de flexibilitate disponibile în temeiul ESR.

Comisia presupune că statele membre își vor pune în aplicare măsurile suplimentare incluse în proiecțiile lor „în condițiile aplicării unor măsuri suplimentare” (WAM). În ceea ce privește utilizarea mecanismelor de flexibilitate, Comisia presupune că statele membre vor utiliza alocările de emisii economisite într-un an pentru a asigura conformitatea în anii următori (plasarea excedentelor în rezervă) și vor utiliza alocările de emisii dintr-un an viitor, dacă este necesar în anul precedent (împrumut). Aceasta

presupune, de asemenea, că statele membre care și-au notificat intenția de a utiliza mecanismul de flexibilitate ETS vor face acest lucru atunci când va fi necesar.

Comisia constată că 10 state membre și-ar depăși în continuare limitele în cel puțin un an în perioada 2021-2030. Cipru, Croația, Italia și România ar avea deja emisii în exces în prima perioadă de conformitate (2021-2025), în timp ce se preconizează că Austria, Estonia, Germania, Malta, Irlanda și Suedia vor înregistra emisii suplimentare în a doua perioadă de conformitate (2026-2030). Cele 17 state membre care nu au niciun decalaj în întreaga perioadă 2021-2030 generează un excedent mai mare decât cele 10 state membre care ar trebui să își acopere decalajele. Chiar dacă toate statele membre obțin alocări de emisii de la altele atunci când este necesar, la nivelul UE, se preconizează un excedent de aproximativ 125-175 Mt echivalent CO_2 în perioada 2021-2030.

Excedentul preconizat de alocări de emisii în temeiul ESR din unele state membre este suficient pentru a elimina decalajele din alte state membre. Transferurile de alocări de emisii între statele membre îmbunătățesc realizarea eficientă din punctul de vedere al costurilor a obiectivului UE, în conformitate cu arhitectura ESR. Având în vedere dimensiunea excedentului ESR preconizat și posibilitățile de comercializare a excedentelor atât în temeiul ESR, cât și al Regulamentului LULUCF, Comisia nu poate, în acest stadiu, să concluzioneze că statele membre nu înregistrează progrese suficiente pentru a-și îndeplini obligațiile ESR.

În plus, un alt mecanism de flexibilitate menit să ajute statele membre să respecte ESR implică transferul unei depășiri a rezultatelor în sectorul LULUCF pentru a acoperi un număr limitat de emisii în sectoarele care fac obiectul partajării eforturilor[36]. Unele state membre și-au raportat deja intenția de a utiliza aceste mecanisme de flexibilitate[37]. Cu toate acestea, datele limitate și preliminare disponibile cu privire la tendințele sectorului exploatării terenurilor până în prezent sugerează că unele state membre vor întâmpina dificultăți în atingerea obiectivelor LULUCF (a se vedea capitolul 4). Aceste state membre ar putea compensa decalajul în sectorul LULUCF prin utilizarea alocărilor de emisii în temeiul ESR (articolul 12 din Regulamentul LULUCF), care va avea loc automat pentru perioada 2021-2025 (articolul 9 din ESR).

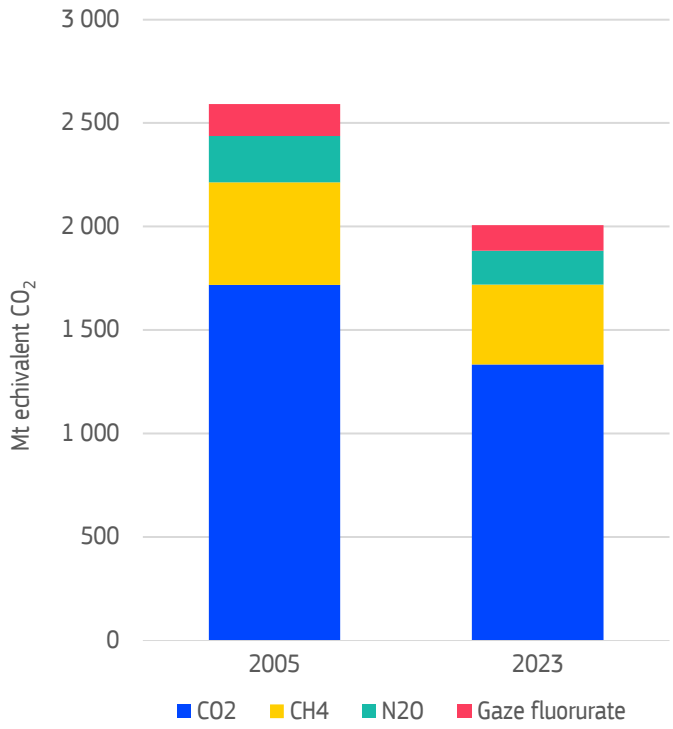
3.3 Tendințele emisiilor în funcție de tipul de gaz

Două treimi din totalul emisiilor din sectoarele care fac obiectul legislației privind partajarea eforturilor sunt emisii de CO_2, iar cealaltă treime este reprezentată de alte emisii decât cele de CO_2 (figura 14). Între 2005 și 2023, **emisiile, altele decât cele de CO_2, din sectoarele care fac obiectul legislației privind partajarea eforturilor s-au redus cu 23 %**. Printre gazele cu efect de seră, altele decât CO_2, se numără metanul

[36] Pentru mai multe detalii privind mecanismele de flexibilitate disponibile în temeiul ESR, a se vedea capitolul 9 din documentul de lucru însoțitor al serviciilor Comisiei.
[37] Danemarca, Lituania și Polonia au raportat intenția de a utiliza flexibilitatea LULUCF, iar Croația a raportat intenția de a comercializa alocări de emisii. Finlanda a raportat, de asemenea, că ar putea utiliza mecanismele de flexibilitate prevăzute în temeiul ESR, după caz, inclusiv pentru comercializarea alocărilor de emisii. Acestea sunt intenții și nu sunt obligatorii pentru statele membre.

(CH_4), protoxidul de azot (N_2O) și gazele fluorurate (trifluorura de azot – NF_3, hidrofluorocarburile, perfluorocarburile, hexafluorura de sulf – SF_6). În vreme ce majoritatea emisiilor din sectorul energetic sunt reglementate de EU ETS, emisiile de metan din acest sector intră sub incidența ESR.

Figura 14: Emisii în temeiul ESR în 2005 și 2023 pe tipuri de gaze

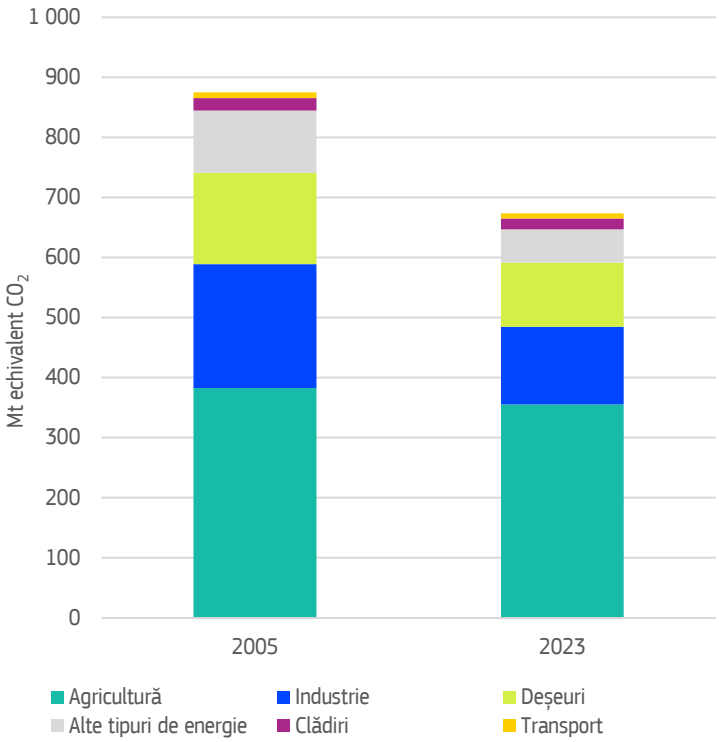

Aceste gaze, altele decât CO_2, sunt emise dintr-o serie de sectoare și procese și toate au un potențial de încălzire globală mult mai mare decât CO_2 cu grade de zeci până la zeci de mii, în funcție de gaz. Prin urmare, alte emisii decât cele de CO_2 au un impact important asupra schimbărilor climatice și reprezintă surse esențiale de reducere potențială a emisiilor în mai multe sectoare. Reducerea emisiilor, altele decât cele de CO_2, este, de asemenea, esențială pentru atingerea obiectivelor noastre în temeiul ESR.

Peste jumătate din cantitatea de emisii, altele decât cele de CO_2, provine din sectorul agricol. Toate sectoarele au redus emisiile, altele decât cele de CO_2, din 2005 până în 2023, însă cele mai semnificative reduceri au fost realizate în sectorul energetic care nu intră sub incidența ETS („alte tipuri de energie”), în mica industrie și în sectorul deșeurilor. În aceeași perioadă, emisiile din agricultură, transport și clădiri, altele decât cele de CO_2, au scăzut doar ușor. Majoritatea reducerilor de emisii au vizat emisiile de protoxid de azot din industria care nu intră sub incidența ETS, precum și emisiile de metan din sectorul deșeurilor și din sectorul energetic care nu intră sub incidența ETS. Nivelul emisiilor de gaze fluorurate a scăzut, dar într-o măsură mai mică (figura 15).

Strategia UE de reducere a emisiilor de metan urmărește să reducă emisiile de metan în sectorul energetic, sectorul agricol și sectorul deșeurilor și, prin urmare, sprijină totodată realizarea obiectivelor ESR.

Figura 15: Alte emisii decât cele de CO_2 în temeiul ESR în 2005 și 2023, pe sectoare

Gazele fluorurate

Gazele fluorurate cu efect de seră (gazele fluorurate) au cel mai mare potențial de încălzire globală dintre toate gazele cu efect de seră, ceea ce înseamnă că provoacă cele mai mari daune climei. Printre acestea, hidrofluorocarburile (HFC) au un rol esențial. HFC sunt utilizate în produse, echipamente și procese de zi cu zi, cum ar fi refrigerarea, sistemele de climatizare, pompele de căldură, izolația, protecția împotriva incendiilor, liniile electrice sau procesele industriale și reprezintă aproximativ 90 % din totalul emisiilor de gaze fluorurate.

Începând din 2015, emisiile totale de gaze fluorurate din UE au scăzut, în principal datorită faptului că în anul respectiv au intrat în vigoare noi norme de reducere treptată a HFC. Până în 2030, cantitatea de HFC trebuie redusă cu aproximativ 95 % față de 2015, cu o eliminare treptată planificată până în 2050.

Între 2015 și 2023, emisiile totale de gaze fluorurate din UE au scăzut cu 32,8 %, iar emisiile de HFC cu 31,4 %. Numai din 2022 până în 2023, emisiile au scăzut cu 7,4 % pentru toate gazele fluorurate și cu 5,5 % pentru HFC. Aceste reduceri ajută statele membre să își atingă obiectivele în temeiul Regulamentului privind partajarea eforturilor.

3.4 Transport rutier

Emisiile generate de transporturi reprezintă un sfert din totalul emisiilor de gaze cu efect de seră (GES) din UE și 39 % din emisiile ESR. Transporturile sunt singurul sector important din economia UE în care emisiile sunt în continuare mai mari decât în 1990 (+ 18 %) și au scăzut ușor din 2005 (a se vedea capitolul 4 din documentul de lucru al serviciilor Comisiei pentru mai multe detalii). **Decarbonizarea sectorului transporturilor trebuie să se accelereze pentru a atinge obiectivele climatice ale UE pentru 2030 și 2050.**

Transportul rutier este principalul factor care contribuie la emisiile de GES din acest sector, generând aproximativ 95 % din emisii sau 73 % atunci când se includ emisiile generate de aviația internațională și de transportul maritim. Peste 70 % din emisiile generate de transportul rutier provin de la autoturisme și vehicule utilitare ușoare (camionete). În perioada 2005-2023, emisiile generate de transportul rutier au scăzut cu mai puțin de 5 %. Acest lucru indică faptul că creșterea în eficiență a vehiculelor și creșterea numărului de vehicule cu emisii zero înmatriculate au fost aproape în întregime compensate de creșterea continuă a activității de transport rutier.

Standardele UE privind emisiile de CO_2 pentru autoturisme, camionete și **vehicule grele noi** (și anume camioane, autobuze, autocare și remorci) **sunt politici-cheie pentru reducerea treptată a emisiilor de CO_2 generate de transportul rutier**. Acestea stabilesc obiective de reducere a emisiilor pentru întregul parc de vehicule, la nivelul UE, pe baza cărora se calculează obiectivele anuale specifice de reducere a emisiilor pentru fiecare producător sau grupare în parte. Respectarea obiectivelor specifice este evaluată la nivelul parcului de vehicule înmatriculate într-un anumit an calendaristic de către un producător sau o grupare (nu la nivel de vehicul individual).

Conform datelor de monitorizare provizorii, emisiile medii de CO_2 generate de autoturismele și camionetele noi înmatriculate în UE, Islanda și Norvegia au crescut ușor în 2024, pentru autoturisme la 106,8 gCO_2/km, de la 106,4 gCO_2/km în 2023, și pentru camionete la 185,4 gCO_2/km, în creștere de la 180,8 gCO_2/km în 2023.

Ușoara creștere de la an la an a emisiilor reprezintă un mic regres al tendinței abrupte de scădere a emisiilor de CO_2 generate de autoturismele și camionetele noi observată începând din 2020, când au fost stabilite obiective mai stricte de reducere a emisiilor de CO_2. Această creștere a avut loc în ultimul an calendaristic înainte de începerea aplicării obiectivelor mai stricte din 2025. O creștere similară a emisiilor a fost înregistrată și în anii anteriori intrării în vigoare a obiectivelor mai stricte din 2020.

În 2024, emisiile medii de CO_2 s-au situat sub obiectivele UE (a se vedea figura 16), marcând o scădere de 28 % pentru autoturisme și de 8 % pentru camionete comparativ cu 2019. Aceste progrese se datorează în principal numărului tot mai mare de vehicule cu emisii zero. În 2024, 14,5 % din autoturismele noi și 7,2 % din camionetele noi nu au avut emisii la conducta de evacuare – o creștere bruscă de la doar 2,2 % și 1,4 % în 2019. Cu toate acestea, rata de adoptare a vehiculelor cu emisii zero variază foarte mult

de la un stat membru la altul (a se vedea figura 17). În Danemarca, aproape 52 % din autoturismele noi aveau emisii zero în 2024. În schimb, ponderea a rămas foarte scăzută în mai multe țări, de exemplu doar 2,3 % în Slovacia, 2,8 % în Croația și 3 % în Polonia.

Figura 16: emisiile medii de CO_2 (puncte) și obiectivele privind întregul parc de vehicule de la nivelul UE (linii) pentru autoturisme și camionete

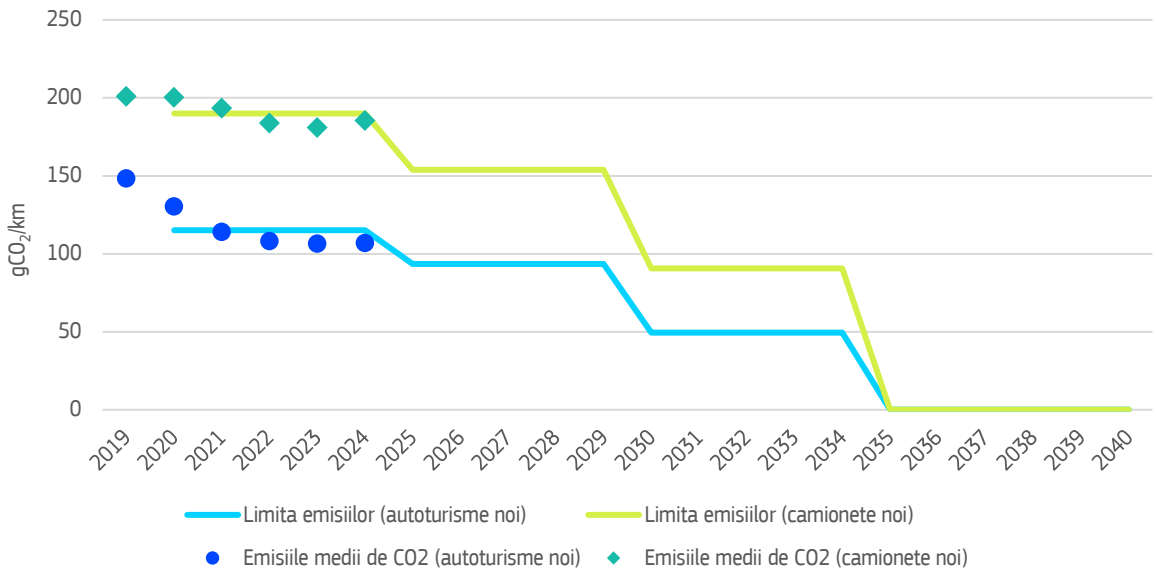
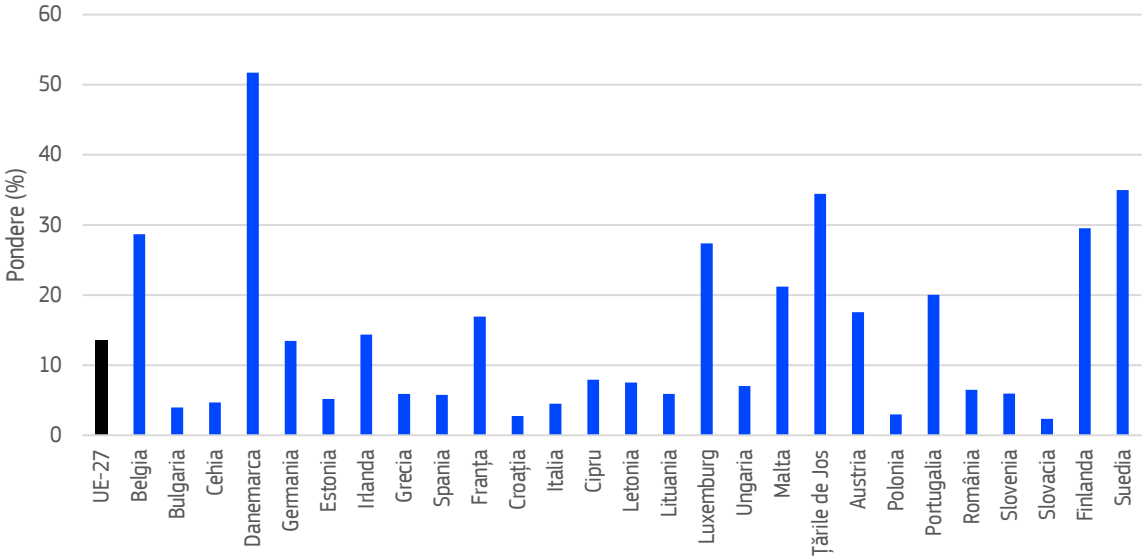

Figura 17: Ponderea autoturismelor cu emisii zero în înmatriculările de autoturisme noi (exprimată în %, pentru anul 2024)

Sursă: Observatorul european privind combustibilii alternativi

În ciuda progreselor considerabile înregistrate în ultimii ani, sunt necesare reduceri suplimentare ale emisiilor pentru ca UE să îndeplinească obiectivele viitoare. Până în 2030, emisiile medii trebuie să scadă cu 55 % față de nivelul de referință din 2021

pentru autoturismele noi (la 49,5 gCO_2/km) și cu 50 % pentru camionetele noi (la 90,6 gCO_2/km).

Vehiculele grele, cum ar fi camioanele, autobuzele, autocarele și remorcile, generează aproape 30 % din totalul emisiilor de CO_2 din sectorul transportului rutier. În 2024, UE a adoptat standarde revizuite privind emisiile de CO_2 pentru vehiculele grele noi pentru a înăspri și mai mult standardele existente și pentru a extinde domeniul de aplicare la camioanele medii, autobuzele urbane, autocare și remorci. Regulamentul revizuit prevede reduceri ale emisiilor de CO_2 cu 15 % până în 2025 (neschimbate în urma revizuirii), cu 45 % până în 2030, cu 65 % începând din 2035 și cu 90 % începând din 2040, comparativ cu scenariul de referință din 2019. De asemenea, stabilește un obiectiv de emisii zero în proporție de 100 % pentru autobuzele urbane noi începând din 2035.

În perioada de raportare 2023, care acoperă efectiv perioada iunie 2023-iulie 2024, media emisiilor specifice de **CO_2 ale vehiculelor grele noi**[38] înmatriculate în UE **a scăzut cu 4,3 %**. Acest lucru sugerează că tendința de scădere mai pronunțată, care a început în perioada de raportare 2022 (-6,6 %) după singurele reduceri marginale din cele două perioade de raportare anterioare, continuă (figura 18)[39].

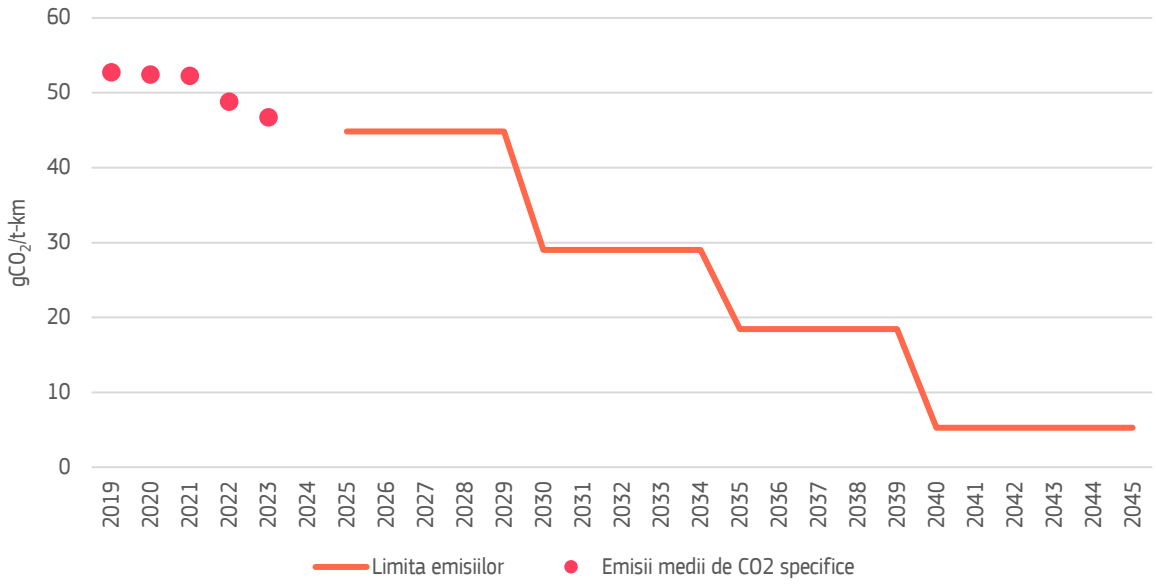
În ansamblu, în perioada de raportare 2023, emisiile au fost cu 11,4 % sub nivelurile din 2019. Deși acest lucru înseamnă că obiectivul de reducere cu 15 % a parcului de vehicule pentru 2025 este deja atins, vor fi necesare reduceri suplimentare ale emisiilor în următoarele perioade de raportare, în special având în vedere obiectivele mai ambițioase începând cu 2030.

Numărul camioanelor noi cu emisii zero înmatriculate în perioada de raportare 2023 aproape s-a dublat față de perioada de raportare anterioară, însă ponderea lor în grupurile de vehicule reglementate inițial rămâne scăzută, situându-se la 1,1 %.

[38] Grupele de vehicule 4, 5, 9 și 10 care intră în domeniul de aplicare al standardelor inițiale privind emisiile de CO_2 înainte de revizuirea menționată anterior cuprind anumite tipuri de camioane grele. Următoarea analiză se referă la aceste grupuri de vehicule reglementate în prezent.

[39] Ca urmare a modificării metodei de simulare pentru determinarea emisiilor vehiculelor grele noi, scăderea din perioada de raportare 2022 este oarecum supraestimată, declinul real fiind estimat la aproximativ 4 %. Acest efect este mult mai puțin relevant pentru perioada de raportare 2023.

Figura 18: emisiile medii specifice de CO_2 (puncte) și obiectivele privind întregul parc de vehicule de la nivelul UE (linii) pentru vehiculele grele noi din grupurile de vehicule reglementate inițial

Directiva privind calitatea carburanților contribuie la reducerea emisiilor generate de transporturi prin stabilirea unor cerințe de calitate pentru combustibilii utilizați în transportul rutier. Respectarea limitelor de calitate a carburanților este ridicată în UE. Aproape toți parametrii-cheie ai carburanților din eșantioanele prelevate în 2023 au fost raportați ca fiind în limitele de toleranță (inclusiv conținutul maxim de sulf), iar statele membre au raportat măsurile luate atunci când s-au identificat eșantioane neconforme. Acest lucru confirmă că sistemul actual de monitorizare a calității carburanților asigură comercializarea în UE a unor combustibili de înaltă calitate și că aceștia îndeplinesc cerințele Directivei privind calitatea carburanților.

Până în 2023, statelor membre li s-a solicitat, de asemenea, să raporteze cu privire la obiectivul de intensitate a emisiilor de gaze cu efect de seră de 6 % pe durata ciclului de viață pentru combustibilii utilizați în transportul rutier (măsurat în raport cu nivelurile din 2010). Începând din 2023, obiectivele de decarbonizare au fost încorporate în Directiva revizuită privind energia din surse regenerabile. Intensitatea medie a GES aferente combustibililor furnizați în 2023 a fost cu 6,3 % mai mică decât în 2010.

Pentru mai multe informații privind calitatea combustibililor, a se vedea capitolul 6 din documentul de lucru însoțitor al serviciilor Comisiei.

Arderea combustibililor în transportul rutier va face, de asemenea, obiectul unei **noi scheme de comercializare a certificatelor de emisii** (ETS2). Scopul acestei modificări este de a reduce emisiile cu 42 % până în 2030 comparativ cu nivelurile din 2005 (a se vedea capitolul 2 pentru mai multe detalii).

4. Sectorul exploatării terenurilor

Aspecte principale

- Eliminările de dioxid de carbon din sectorul exploatării terenurilor au avut o tendință descendentă, cu o ușoară îmbunătățire recentă, ceea ce a dus la un absorbant net de carbon de -198 Mt echivalent CO_2 în 2023.
- Cele mai recente previziuni disponibile ale statelor membre indică în continuare un decalaj la nivelul UE de 40-55 Mt echivalent CO_2 față de obiectivul UE pentru 2030.
- Sunt necesare mai multe investiții în sectorul exploatării terenurilor și un sistem de monitorizare mai bun pentru a permite atingerea obiectivului climatic al sectorului utilizării terenurilor și pentru a asigura lanțuri valorice reziliente în sectorul bioeconomiei.

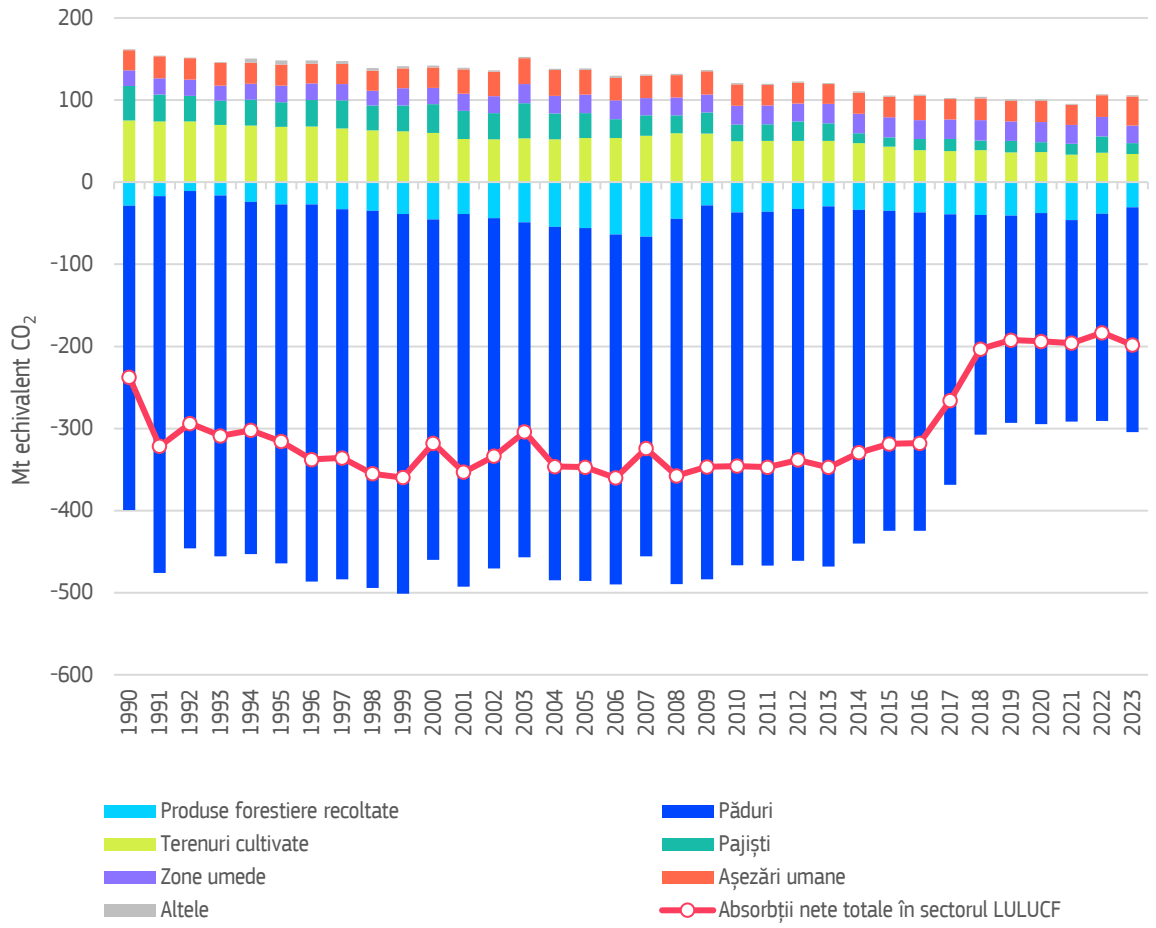
În UE, sectorul exploatării terenurilor, schimbării destinației terenurilor și silviculturii (LULUCF) absoarbe mai multe gaze cu efect de seră decât emite, eliminând volume semnificative de carbon din atmosferă. Prin urmare, sectorul îndeplinește un rol major în realizarea obiectivelor politicii UE în domeniul climei, contribuind la sporirea absorbțiilor și la creșterea rezilienței sectoarelor agricol și forestier.

Ca pilon esențial al bioeconomiei UE, sectorul îndeplinește un rol la fel de important pentru tranziția către o economie reziliență și neutră din punct de vedere climatic, de exemplu, în ceea ce privește furnizarea de alimente și materiale care înlocuiesc materialele fosile sau care generează emisii ridicate de carbon.

Absorbțiile nete au crescut cu 15 Mt în 2023 comparativ cu 2022, ceea ce a dus la un absorbant net total de -198 Mt echivalent CO_2 în 2023. Cu toate acestea, în pofida acestei îmbunătățiri, absorbantul de eliminare a carbonului a scăzut cu o viteză îngrijorătoare în ultimul deceniu. Această tendință este determinată în principal de intensificarea recoltării și de o creștere mai lentă a pădurilor. Acest lucru se datorează, la rândul său, schimbărilor climatice, care au avut un impact din ce în ce mai mare. Incendiile forestiere mai frecvente și mai grave, pagubele provocate de vânt, perioadele de secetă, insectele și focarele de ciuperci subminează rolul pădurilor ca absorbant de carbon. În unele cazuri, pădurile în curs de îmbătrânire constituie, de asemenea, un factor determinant. Capacitatea viitoare a pădurilor din UE de a elimina carbonul este, prin urmare, incertă, iar UE riscă să își piardă capacitatea de a echilibra emisiile de carbon din alte surse.

În prezent, terenurile utilizate pentru așezări, terenuri cultivate, zone umede și pajiști sunt principalele surse de emisii LULUCF (a se vedea figura 19).

Figura 19: Emisiile și absorbțiile din sectorul terenurilor în perioada 1990-2023 pe categorii principale de exploatare a terenurilor (UE-27)

4.1 Obiectivul LULUCF

Obiectivul LULUCF este de a spori absorbțiile nete cu ajutorul terenurilor în UE cu încă -42 Mt echivalent CO_2 până în 2030 comparativ cu perioada de referință 2016-2018[40].

Pentru perioada 2021-2025, se aplică norme de contabilizare specifice pentru diferite categorii de contabilizare a terenurilor, care iau în considerare criterii de referință istorice (cum ar fi nivelul de referință pentru păduri). Statele membre trebuie să respecte angajamentul privind bilanțul neutru sau pozitiv, ceea ce înseamnă că emisiile „contabilizate” nu trebuie să depășească absorbțiile „contabilizate”.

Pentru perioada 2026-2030, raportarea este simplificată, normele de contabilizare și criteriile de referință corespunzătoare fiind eliminate. Ținta suplimentară de -42 Mt echivalent CO_2 vizează toate categoriile de raportare LULUCF și este distribuită între statele membre prin obiective individuale, pe baza ponderii acestora din suprafața

[40] Absorbțiile nete anuale medii pentru anii 2016, 2017 și 2018, astfel cum au fost raportate în prezentarea inventarului gazelor cu efect de seră din 2020, plus absorbțiile nete suplimentare de -42 Mt echivalent CO_2 au ca rezultat absorbții nete totale de -310 Mt echivalent CO_2 la nivelul UE. Orice ajustare metodologică datorată îmbunătățirii raportării datelor de inventar va fi luată în considerare în cadrul verificării conformității în raport cu obiectivul pentru 2030.

totală de teren gestionată. Obiectivele naționale pentru 2030 impun fiecărui stat membru să își sporească nivelul de ambiție în materie de climă și să pună în aplicare politici agricole și forestiere suplimentare. Pentru mai multe detalii, a se vedea capitolul 10 din documentul de lucru al serviciilor Comisiei.

4.2 Evaluarea progreselor înregistrate

Tendința negativă de reducere a absorbțiilor nete observată în ultimii ani persistă. Atât cifrele preliminare pentru perioada de conformitate 2021-2025, cât și previziunile statelor membre pentru perioada de conformitate 2026-2030 indică un decalaj față de obiectiv.

Pe baza datelor prezentate în inventarul GES din 2025, soldul „contabilizat" provizoriu pentru perioada 2021-2023 arată un debit total al UE de 52 Mt echivalent CO_2. Prin urmare, se preconizează că angajamentul privind bilanțul neutru sau pozitiv nu va fi îndeplinit la nivelul UE, conform cifrelor disponibile în prezent. Cu toate acestea, cifrele pot suferi modificări în următorii ani ca urmare a îmbunătățirilor metodologice preconizate ale inventarelor gazelor cu efect de seră. Aceste modificări, precum și orice mecanism de flexibilitate de care dispun statele membre, vor fi apoi luate în considerare înainte de verificarea conformității pentru perioada 2021-2025, care va fi efectuată în 2027[41].

Pe baza datelor pentru trei ani din perioada de conformitate (2021-2023) și excluzând mecanismele de flexibilitate, 11 state membre au prezentat debite contabile. Prin urmare, acestea se pot confrunta cu provocări în îndeplinirea angajamentului în 2025, Germania, Finlanda și Portugalia prezentând cel mai mare debit net[42]. Pe de altă parte, 16 state membre sunt în conformitate cu angajamentul privind bilanțul neutru sau pozitiv, deoarece absorbțiile contabilizate sunt mai mari decât emisiile contabilizate. Italia, România și Spania prezintă cel mai mare credit net[43]. La fel ca mai sus, este important de menționat faptul că aceste cifre pot suferi modificări ca urmare a îmbunătățirilor metodologice preconizate.

Cele mai recente proiecții furnizate de statele membre arată că UE în ansamblu nu este pe cale să își îndeplinească obiectivul de a genera absorbții nete suplimentare de 42 Mt echivalent CO_2 până în 2030, lăsând un decalaj de aproximativ 40-55 Mt echivalent CO_2. Suedia, Finlanda și Spania estimează cel mai mare decalaj față de obiectivele lor

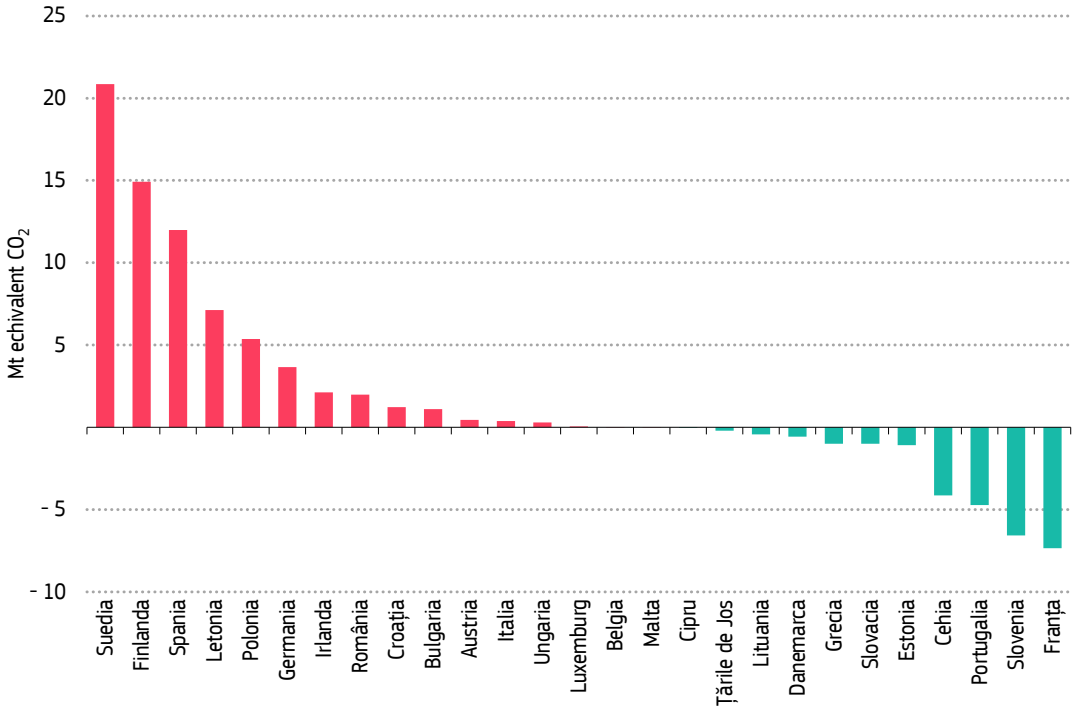
[41] Statele membre își îmbunătățesc în permanență metodologiile de raportare a inventarelor gazelor cu efect de seră în ceea ce privește acuratețea datelor. Recalculările bazate pe date mai precise se reflectă în inventare de-a lungul timpului. În consecință, unii indici de referință istorici utilizați pentru contabilizare, cum ar fi nivelurile de referință pentru păduri, vor trebui actualizați în consecință. În plus, în Regulamentul LULUCF sunt disponibile mecanisme de flexibilitate specifice, cum ar fi în cazul perturbărilor naturale, care pot fi utilizate de statele membre. Aceste aspecte vor trebui luate în considerare înainte de verificarea conformității prin raportare la angajamentul privind bilanțul neutru sau pozitiv pentru perioada de conformitate 2021-2025. Comisia a instituit un proces de sprijinire a statelor membre și de facilitare a elaborării acestor actualizări în lunile următoare.

[42] State membre cu debite în ordine descrescătoare de mărime: Germania, Finlanda, Portugalia, Franța, Cehia, Austria, Suedia, Estonia, Letonia, Belgia, Cipru.

[43] State membre cu credite în ordine crescătoare de mărime: Malta, Luxemburg, Slovenia, Lituania, Țările de Jos, Grecia, Croația, Slovacia, Bulgaria, Irlanda, Polonia, Ungaria, Danemarca, Spania, România, Italia.

naționale pentru 2030, în timp ce Franța, Slovenia și Portugalia estimează că înregistrează cel mai mare excedent în comparație cu obiectivele lor respective pentru 2030 (figura 20).

Figura 20: Decalajul preconizat față de obiectivele naționale pentru 2030 cu măsuri suplimentare, pe baza proiecțiilor statelor membre pentru 2030 (Mt echivalent CO_2)

Notă: Lacunele în ceea ce privește obiectivul LULUCF pentru 2030 au fost calculate ținând seama de cele mai recente date și previziuni privind inventarele de GES ale statelor membre (ambele prezentate în 2025), inclusiv o reajustare pentru a ține seama de posibilele discrepanțe dintre datele din inventar și proiecții. Întrucât statele membre își îmbunătățesc în permanență metodologiile pentru datele și proiecțiile inventarelor de GES în ceea ce privește acuratețea, calculele decalajelor pot suferi modificări în viitor.

Este extrem de important ca statele membre să elaboreze și să pună în aplicare rapid politici adecvate care să le înscrie ferm pe drumul cel bun către atingerea obiectivelor lor climatice. Acest lucru ar trebui să includă acțiuni pentru a ajuta fermierii, silvicultorii și alte grupuri vizate să construiască modele de afaceri durabile în conformitate cu aceste obiective.

4.3 Acțiuni de intensificare a monitorizării terenurilor

Regulamentul LULUCF prevede obligația ca toate statele membre să instituie sisteme de monitorizare, printre altele, a stocurilor de carbon din sol și biomasă.

Inventarele de GES ale statelor membre stau la baza acțiunilor climatice și, totodată, fac obiectul unei dezvoltări continue. Datele mai exacte și mai actuale privind terenurile, solul și pădurile vor contribui la identificarea măsurilor care valorifică cele mai importante beneficii climatice. Sistemele de monitorizare cuprinzătoare și comparabile pentru terenuri, valorificând beneficiile tehnologiilor avansate, cum ar fi

modelarea și sateliții, sunt esențiale pentru un proces decizional eficient din punctul de vedere al costurilor și pentru investiții în sectorul terenurilor, atât în statele membre, cât și de-a lungul lanțurilor valorice din sectorul bioeconomiei. Comisia sprijină statele membre în aceste eforturi, de exemplu, prin intermediul programului Orizont Europa și al datelor de la sateliții programului Copernicus.

4.4 Inițiative conexe relevante în agricultură și silvicultură

Regulamentul UE privind absorbțiile de carbon și agricultura carbonului, adoptat în 2024, este conceput pentru a facilita și a accelera realizarea unor absorbții de înaltă calitate de carbon și a unor reduceri de înaltă calitate ale emisiilor din sol. Regulamentul include trei tipuri distincte de activități:

- absorbții permanente;
- agricultura carbonului și
- stocarea carbonului în produse de lungă durată.

Prin certificarea produselor de stocare a carbonului, cum ar fi construcțiile pe bază de lemn, regulamentul va oferi, de asemenea, administratorilor de terenuri noi oportunități de afaceri și va sprijini dezvoltarea bioeconomiei circulare durabile. Acest lucru va sprijini statele membre în îndeplinirea obiectivelor LULUCF.

4.5 Stimulente pentru eliminările de dioxid de carbon și practici durabile

Numeroase mecanisme de finanțare și stimulente sunt disponibile sau sunt în curs de dezvoltare pentru a încuraja eliminările de dioxid de carbon, din surse publice sau private.

UE oferă finanțare în cadrul politicii agricole comune, al fondurilor politicii de coeziune și al altor programe ale UE, cum ar fi LIFE sau Orizont Europa (în special misiunea în domeniul solului). În 2023, Comisia a adoptat orientări privind oportunitățile de finanțare din partea UE pentru soluri sănătoase.

Statele membre pot sprijini, de asemenea, adoptarea practicilor de gestionare durabilă în temeiul normelor privind ajutoarele de stat, care au fost revizuite și permit sprijinirea serviciilor ecosistemice forestiere, cum ar fi reglarea climei și refacerea biodiversității. Orientările Comisiei privind schemele de plată pentru serviciile ecosistemice forestiere oferă grupărilor interesate informații suplimentare. Politica agricolă comună și ajutoarele de stat acoperă finanțarea investițiilor și a măsurilor precum formarea, consilierea sau cooperarea, care contribuie la maximizarea efectelor.

Inițiativele din sectorul privat legate de piețele voluntare ale carbonului sau de o combinație de diferite opțiuni de finanțare pot completa și promova în continuare utilizarea pe scară largă a agriculturii carbonului.

5. Gestionarea industrială a carbonului

Aspecte principale

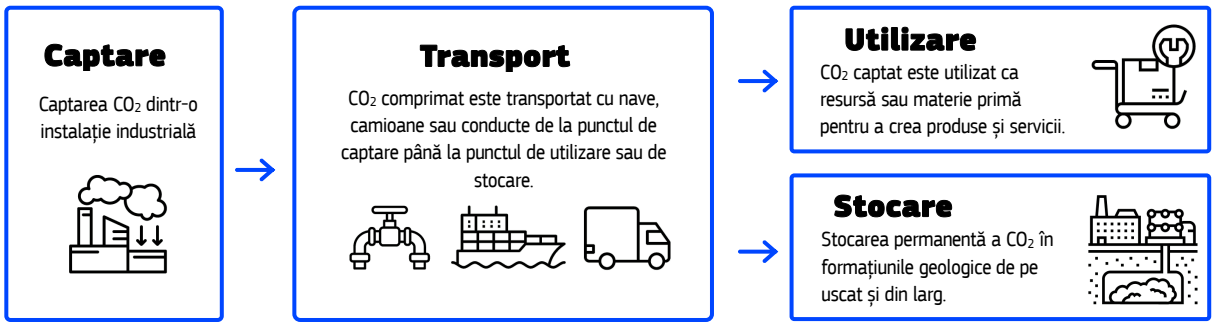
- Captarea și stocarea permanentă a emisiilor de CO_2 sunt necesare pentru atingerea neutralității climatice până în 2050.
- În 2024, Comisia Europeană a elaborat o strategie pentru a permite gestionarea industrială a carbonului.
- UE are un obiectiv privind capacitatea de injectare de CO_2 pentru 2030 și obligă companiile petroliere și gaziere să atingă acest obiectiv.

Evaluarea impactului obiectivului climatic pentru 2040 arată că ar trebui captate până la 300 de milioane de tone de CO_2 și ar trebui stocate aproximativ 200 de milioane de tone de CO_2 până în 2040 pentru a îndeplini obiectivul propus pentru 2040 de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră cu 90 %. Ar trebui captate aproximativ 450 de milioane de tone de CO_2 și ar trebui stocate aproximativ 250 de milioane de tone de CO_2 până la jumătatea secolului. Strategia de gestionare industrială a carbonului stabilește o viziune și propune o listă de acțiuni pentru atingerea acestor obiective.

CO_2 poate fi captat pentru a preveni eliberarea sa în atmosferă și apoi stocat sau utilizat. Aceste practici sunt cunoscute sub denumirea de captarea și stocarea dioxidului de carbon (CSC) și captarea și utilizarea dioxidului de carbon (CUC). Cea mai mare parte a CO_2 care se preconizează că va fi captat ar trebui să provină materiile prime destinate proceselor industriale (de exemplu, incinerarea deșeurilor sau instalațiile de clincher).

CO_2 captat poate fi, de asemenea, de origine biogenă sau atmosferică. CO_2 biogenic este produs prin procese biologice și poate fi captat de la centralele electrice pe bază de biomasă sau de la centralele de valorificare energetică a deșeurilor, de exemplu. CO_2 atmosferic se găsește în mod natural în atmosferă. Captarea și stocarea permanentă a CO_2 de origine biogenă sau atmosferică este o practică cunoscută sub denumirea de absorbții permanente de carbon.

Figura 21: Sistemul de captare, utilizare și stocare a dioxidului de carbon

Strategia de gestionare industrială a carbonului reprezintă un pas important către o implementare mai omogenă a captării și stocării carbonului (CSC), a captării și utilizării carbonului (CUC) și a eliminărilor permanente de dioxid de carbon în Europa. Strategia sprijină crearea unei piețe unice pentru serviciile de transport și stocare a CO_2 în întreaga Europă până în 2030.

Adoptat spre sfârșitul anului 2024, cadrul de certificare pentru absorbțiile permanente de carbon stabilește norme ale UE pentru măsurarea și verificarea realizării unor absorbții de înaltă calitate de carbon. Acesta este destinat să sprijine piața voluntară și ar putea oferi o bază pentru integrarea viitoare a absorbțiilor permanente de carbon interne în EU ETS. Pactul pentru o industrie curată din 2025 leagă obiectivele climatice de competitivitatea industrială, acordând prioritate captării, utilizării și stocării dioxidului de carbon pentru sectoarele greu de decarbonizat și semnalând o posibilă modificare a EU ETS pentru a recompensa stocarea permanentă a CO_2.

Începând din decembrie 2024, statele membre trebuie să prezinte un raport intermediar anual privind nevoile în materie de captare, transport și stocare a dioxidului de carbon. Acest raport acoperă:

- proiectele în curs de captare, transport și stocare a CO_2,
- nevoile corespunzătoare în materie de capacități de injectare și de stocare;
- măsuri naționale de sprijin, strategii și obiective privind captarea CO_2.

Toate rapoartele anuale ale statelor membre sunt disponibile pe site-ul web dedicat obiectivelor de stocare a carbonului.

UE își propune să creeze o piață a UE pentru serviciile de stocare de CO_2. Pentru a realiza acest lucru, Regulamentul privind industria „zero net” stabilește un obiectiv al UE privind capacitatea de injectare de CO_2 de cel puțin 50 de milioane de tone pe an până în 2030 și prevede obligația pentru 44 de producători de petrol și gaze din UE de a atinge acest obiectiv. Acești producători trebuie să dezvolte o capacitate anuală de injectare de CO_2 în UE până în 2030[44]. Începând din 2025, Comisia Europeană va publica un raport anual privind progresele înregistrate în direcția atingerii obiectivului.

Până la 30 iunie 2025, producătorii trebuiau să prezinte Comisiei un plan detaliat în care să explice modul în care se pregătesc să contribuie la obiectivul UE privind capacitatea de injectare de CO_2 până în 2030. Aceste planuri ar trebui să confirme volumul noua capacitate de stocare și injectare de CO_2 pe care intenționează să o pregătească până în 2030 și să specifice metodele și obiectivele intermediare pe care le vor utiliza pentru a realiza acest lucru. Începând cu 30 iunie 2026, producătorii de petrol

[44] Decizia (UE) 2025/1479 a Comisiei din 22 mai 2025 de specificare a contribuțiilor proporționale la obiectivul Uniunii privind capacitatea de injectare de CO_2 până în 2030 din partea entităților care dețin o autorizație, astfel cum este definită la articolul 1 punctul 3 din Directiva 94/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului.

și gaze trebuie să raporteze anual Comisiei, detaliind progresele înregistrate în vederea atingerii obiectivului. Comisia va pune aceste rapoarte la dispoziția publicului.

6. Reziliența la schimbările climatice și adaptarea la acestea

Aspecte principale

- Pericolele climatice subminează competitivitatea, securitatea și prosperitatea Europei. Reziliența la schimbările climatice ar trebui să devină de urgență o parte integrantă a tuturor politicilor europene.
- Se lucrează în prezent la crearea unui cadru integrat al UE pentru reziliența la schimbările climatice, care urmează să fie propus în 2026.
- Reziliența din faza de proiectare este un principiu central. Aceasta înseamnă că toate investițiile vulnerabile sau expuse la impactul schimbărilor climatice trebuie să fie concepute astfel încât să facă față riscurilor climatice care ar putea apărea pe durata lor de viață și să reziste la acestea, fără a-și pierde în mod inacceptabil valoarea sau utilitatea.
- În ultimul an, statele membre ale UE au înregistrat progrese semnificative în ceea ce privește dezvoltarea politicii privind reziliența la schimbările climatice și adaptarea la acestea, deși nu s-a ridicat încă la înălțimea așteptărilor în ceea ce privește schimbările transformatoare necesare.
- Este nevoie de o atenție suplimentară semnificativă pentru pregătirea și punerea în aplicare a acțiunilor de adaptare în toate sectoarele.

Impactul schimbărilor climatice se resimte deja. Furtunile, valurile de căldură, perioadele de secetă, incendiile forestiere și inundațiile provoacă pagube pentru locuințe, drumuri, natură, finanțe și economie în general în toate țările UE. Legislația UE impune UE și statelor sale membre să facă progrese în ceea ce privește:

- **consolidarea capacității de adaptare:** să afle ce urmează și să planifice în consecință;
- **consolidarea rezilienței:** să ajute persoanele, locurile și sistemele să reziste la perturbări și să se redreseze rapid și
- **reducerea vulnerabilității:** să reducă expunerea comunităților și a activelor la efectele dăunătoare ale schimbărilor climatice.

Deși s-au înregistrat progrese, măsurile UE și cele naționale sunt încă insuficiente raportat la nivelul necesar în această etapă.

6.1 Pericole climatice și pierderi economice

În 2024, AEM a publicat prima **evaluare europeană a riscurilor climatice**. Această evaluare a arătat că 34 dintre cele 36 de riscuri climatice majore din cinci grupuri de risc (ecosisteme, sănătate, infrastructură, alimente, economie și finanțe) ar putea atinge niveluri critice sau chiar catastrofale în acest secol în cadrul unor scenarii cu temperaturi ridicate. Potrivit rezultatelor Raportului privind starea climei în Europa din

2024[45], s-a constatat, de asemenea, că aceste riscuri amenință viețile, mijloacele de subzistență și bunăstarea multor europeni.

Începând cu anii 1980, **încălzirea în Europa este de două ori mai rapidă decât media globală**, ceea ce o face continentul cu cea mai rapidă încălzire. Anul 2024 a fost cel mai cald an înregistrat în Europa, după cum reiese din toate seturile de date, cu temperaturi anuale record în aproape jumătate (aproximativ 48 %) din continent. Temperatura medie anuală a suprafeței mării și lacurilor în Europa în 2024 a atins, de asemenea, cel mai ridicat nivel record, ușor peste nivelul record stabilit anterior în 2023. Ghețarii din Scandinavia au înregistrat cea mai mare pierdere de masă înregistrată și cea mai mare la nivel mondial.

În Europa, căldura extremă cauzează aproximativ 95 % din totalul deceselor legate de climă[46]. În ultimii 20 de ani, decesele provocate de căldură au crescut cu aproximativ 30 %, afectând cel mai puternic persoanele care trăiesc în orașe dense din cauza efectului de insulă termică urbană[47].

În 2024, incendiile forestiere au distrus peste 400 000 de hectare (4 000 km²) în 21 din cele 27 de țări ale UE, afectând 42 000 de persoane. Această cifră este ușor peste media din perioada 2006-2023, dar mai mică decât media din ultimii trei ani[48]. Cu toate acestea, la începutul sezonului principal, în iulie, incendii forestiere grave au izbucnit pe mai multe insule grecești și în Madeira, Portugalia. În doar o săptămână, incendiile forestiere din Portugalia au ars peste 100 000 de hectare de teren, aproximativ 32 % din suprafața totală arsă din Europa[49]. În Bulgaria, suprafața totală arsă înregistrată a fost cea mai ridicată din ultimii zece ani, cu 256 de incendii care au ars 45 000 de hectare de teren. Până la sfârșitul lunii august 2025, aproape un milion de hectare au ars de la începutul anului, de peste trei ori rata medie de 293 000 de hectare din perioada 2006-2024[50].

Pe lângă temperaturile mai ridicate decât cele medii, **lipsa prelungită a precipitațiilor** în cea mai mare parte a Europei de Sud-Est a afectat debitele râurilor, cu impact asupra **agriculturii, ecosistemelor și producției de energie.** De exemplu, informațiile din mai multe surse arată că în Sicilia rezervoarele s-au situat sub nivelurile de alertă la începutul lunii iulie 2024, volumele fiind cu 45 % mai mici decât în anul precedent[51]. Multe municipalități au emis reglementări privind economisirea apei, deoarece seceta a

[45] Sub rezerva existenței unor dispoziții contrare, toate datele din prezenta secțiune se bazează pe acest raport.
[46] *Economic losses from weather- and climate-related extremes in Europe* (Pierderile economice cauzate de fenomenele meteorologice și climatice extreme din Europa) | pagina principală a Agenției Europene de Mediu.
[47] *Extreme weather and human health* (Condiții meteorologice extreme și sănătatea umană) | Programul Copernicus.
[48] Aceste cifre reprezintă aproximativ 80 % din valoarea înregistrată în 2023 și doar jumătate din totalul pentru 2022. Raport preliminar privind incendiile forestiere din Europa, Orientul Mijlociu și Africa de Nord în 2024 – Oficiul pentru Publicații al UE (p. 10).
[49] *Wildfires* (Incendii forestiere) | Programul Copernicus.
[50] EFFIS – Portalul pentru statistici.
[51] *Persistent droughts: critical water shortages and crops threatened* (Secete persistente: penuria critică de apă și culturile amenințate) – Comisia Europeană.

cauzat pierderi pentru producția agricolă. Acest lucru a afectat grav culturile de citrice, grâu și plantațiile viticole, cu daune economice estimate la 2,7 miliarde EUR[52].

În 2024, în timp ce sud-estul Europei s-a confruntat cu cele mai severe condiții de secetă și a avut cea mai secetoasă vară timp de 12 ani, septembrie a fost luna cea mai ploioasă din Europa Centrală din 1979, din cauza **precipitațiilor extreme** aduse de ciclonul Boris, înregistrate în peste opt state membre. Inundațiile grave larg răspândite au afectat aproximativ 413 000 de persoane în 2024, provocând pierderea a cel puțin 335 de vieți omenești.

Se estimează că daunele provocate de furtuni și inundații în Europa în 2024 au costat cel puțin 18 miliarde EUR, iar pierderile asigurate cauzate de inundații în 2024 s-au situat pe locul al doilea până în prezent[53]. **Dintre toate dezastrele naturale care au lovit Europa în 2024, primele trei cel mai costisitoare au fost cauzate de inundații**. Clasate în funcție de pierderile totale, viiturile rapide din Spania au cauzat pierderi în valoare de 10 miliarde EUR, mai puțin de jumătate dintre bunurile afectate fiind asigurate. Viiturile rapide din Germania, Polonia, Italia, Austria și Cehia au cauzat pierderi totale de 5 miliarde EUR, cu bunuri asigurate de doar 2 miliarde. Inundațiile provocate de ciclonul Boris în Cehia, Austria, Polonia, Italia, Slovacia, România și Ungaria au cauzat pierderi în valoare de 4 miliarde EUR, din care jumătate erau asigurate[54]. Schimbările climatice au fost cauza a peste o treime din totalul **pierderilor asigurate provocate de fenomene meteorologice** din ultimii 20 de ani[55]. În 2023, doar aproximativ un sfert din pierderile economice din UE au fost asigurate, iar ponderea a fost sub 5 % în unele țări ale UE[56].

Creșterea frecvenței și intensității multora dintre aceste fenomene meteorologice extreme prezintă, de asemenea, riscuri sporite pentru **mediul construit și infrastructura** din Europa, precum și pentru serviciile pe care acestea le furnizează. Un studiu al Comisiei arată că schimbările climatice vor accelera corodarea clădirilor mai vechi din beton armat, costurile de reparare fiind estimate la 76-883 de miliarde EUR până în 2100.

Valurile de căldură și incendiile extreme, precipitațiile abundente și inundațiile, căderile puternice de zăpadă și furtunile testează grav reziliența **sistemului de transport**, afectând funcționalitatea operațională și economică și cauzând accidente, incidente și

[52] *Persistent droughts: critical water shortages and crops threatened* (Secete persistente: penuria critică de apă și culturile amenințate) – Comisia Europeană.
[53] *Hurricanes, severe thunderstorms and floods drive insured losses above USD 100 billion for 5th consecutive year, says Swiss Re Institute* (Uraganele, furtunile puternice și inundațiile generează pierderi asigurate de peste 100 de miliarde USD pentru al cincilea an consecutiv, potrivit afirmațiilor Institutului Swiss Re) | Swiss Re.
[54] Fișă informativă din 2024 a companiei Munich RE.
[55] *Climate change accounts for over a third of insured weather losses this century and rising - Insure Our Future Global* (Schimbările climatice reprezintă peste o treime din pierderile asigurate provocate de fenomene meteorologice în acest secol, iar cifra este în creștere) – Insure Our Future Global.
[56] Documentul comun al EIOPA și al BCE: *Towards a European system for natural catastrophe risk management - EIOPA* (Către un sistem european de gestionare a riscurilor de catastrofe naturale – EIOPA).

întârzieri sau anulări ale serviciilor de transport feroviar[57]. Valurile de căldură marină au, de asemenea, consecințe socioeconomice semnificative, în special pentru sectoare precum **pescuitul, acvacultura și turismul**. Schimbările climatice au un impact și asupra anumitor grupuri de persoane și **culturi** din Europa. De exemplu, în nordul Europei, schimbările climatice au un impact profund asupra mijloacelor de subzistență ale populațiilor sami, amenințând cultura și bunăstarea comunităților indigene din Europa.

Amploarea pierderilor economice viitoare va **depinde de acțiunile întreprinse pentru a atenua impactul schimbărilor climatice, pentru a pune în aplicare acțiuni de adaptare la schimbările climatice, precum și pentru a spori reziliența activelor expuse**. În toate scenariile, pierderile anuale ale UE ar putea ajunge la 2,2 % din PIB până în 2070, iar un sfert din regiunile UE ar putea înregistra pierderi de peste 5 % din PIB[58]. Dacă încălzirea globală rămâne în mod permanent peste pragul de 1,5 grade prevăzut în Acordul de la Paris, scăderea suplimentară cumulată a PIB-ului UE s-ar putea ridica la 2,4 mii de miliarde EUR în perioada 2031-2050[59].

Comisia Europeană a realizat recent un studiu privind scăderea productivității muncii cauzate de creșterea stresului termic în regiunile UE. Studiul arată că **stresul termic** cauzat de schimbările climatice va reduce productivitatea muncii și PIB-ul în întreaga Europă, regiunile sudice și sud-estice fiind cele mai afectate. Până în 2050, pierderile de productivitate pot ajunge la aproximativ 0,9 %, iar PIB-ul poate ajunge până la 0,7 % în regiunile cele mai afectate, în perspectiva unui viitor fără nicio modificarea în ceea ce privește stresul termic. Se preconizează că aceste pierderi se vor agrava până în 2080, cu o scădere a productivității de 2,5 % și cu pierderi de peste 1,5 % din PIB. Dacă nu se iau măsuri de adaptare și dacă se concretizează scenariile climatice cele mai pesimiste, scăderea productivității muncii ar putea depăși 6 % în câteva regiuni, iar pierderile din PIB ar putea depăși 4 %.

6.2 Acțiunile UE de stimulare a rezilienței la schimbările climatice

Având în vedere gama largă de pericole climatice, este esențial să se stimuleze reziliența la schimbările climatice în întreaga noastră economie, societate și infrastructură, pentru a menține funcțiile societale de bază și a asigura bunăstarea oamenilor. Reziliența la schimbările climatice și managementul riscurilor sunt esențiale pentru o UE competitivă, sigură și prosperă.

Strategia privind o Uniune a pregătirii urmărește să consolideze pregătirea civilă și militară a UE, precum și gradul de pregătire pentru crizele viitoare, astfel încât toată lumea să fie pregătită și capabilă să răspundă rapid și eficace, dacă este necesar.

---

[57] *2024 Rail Environmental Report* (Raportul de mediu din 2024 pentru domeniul feroviar) | Agenția Uniunii Europene pentru Căile Ferate (p. 76).

[58] Grupul Băncii Mondiale, 2024. *Climate Adaptation Costing in a Changing World. Economics for Disaster Prevention and Preparedness* (Costurile adaptării la schimbările climatice într-o lume în schimbare. Analiză economică în perspectiva prevenirii dezastrelor și a pregătirii pentru acestea).

[59] CE. 2024. Obiectivul climatic al Europei pentru 2040 și calea către neutralitatea climatică până în 2050 pentru o societate durabilă, justă și prosperă.

Strategia va contribui la acțiunile naționale de pregătire prin intensificarea coordonării și a eficienței în cadrul strategiilor existente și prin promovarea unei culturi a reziliență la toate tipurile de crize viitoare.

Strategia recunoaște că riscurile climatice fac parte din tabloul de criză principal. Aceasta subliniază importanța anticipării și a prevenirii, precum și necesitatea de a aborda riscurile și amenințările într-un mod cuprinzător, luând în considerare modul în care acestea interacționează și produc efecte în cascadă. Pe baza acestui scop principal, strategia se angajează să elaboreze o evaluare intersectorială cuprinzătoare a riscurilor și a amenințărilor la nivelul UE. Strategia își propune, de asemenea, în mod explicit, **să integreze „reziliența la schimbările climatice din faza de proiectare" și „pregătirea din faza de proiectare" în toate politicile și acțiunile UE.** Utilizând scenarii climatice de referință comune, acest lucru ar asigura o mai bună imunizare la schimbările climatice a politicilor, astfel încât să se elimine crizele viitoare și să se consolideze gestionarea proactivă a riscurilor în materie de climă, de mediu și de apă în întreaga UE.

În 2024, accentul s-a pus pe lansarea lucrărilor privind un **cadru integrat pentru reziliența la schimbările climatice**, inclusiv o cerere publică de contribuții. Agenția Europeană de Mediu a condus elaborarea unei a doua evaluări europene a riscurilor climatice. Cadrul integrat va urmări să se asigure că toate investițiile vulnerabile la impactul schimbărilor climatice sunt concepute pentru a face față riscurilor climatice care s-ar putea concretiza pe durata lor de viață („reziliență din faza de proiectare").

Aliniată pe deplin la politicile de mai sus, **Busola pentru competitivitate** solicită UE și statelor membre să actualizeze periodic evaluările riscurilor climatice și să îmbunătățească infrastructura critică pe baza principiului rezilienței din faza de proiectare. Busola pentru competitivitate stabilește opțiuni pentru a evita compromiterea lanțurilor de aprovizionare și a locurilor de producție ca urmare a evenimentelor periculoase, incluzând acțiuni de integrare a rezilienței la schimbările climatice în planificarea urbană, implementând soluții bazate pe natură, dezvoltând credite pentru natură și adaptare în agricultură și menținându-se în același timp securitatea alimentară.

Viziunea pentru agricultură și sectorul alimentar din UE prezintă impactul fenomenelor meteorologice extreme și al schimbării regimurilor de precipitații asupra fermierilor. Pentru a reduce vulnerabilitatea și expunerea acestora la riscuri, vor fi sporite stimulentele pentru finanțarea măsurilor de adaptare la nivel de exploatație și pentru partajarea riscurilor prin intermediul organizațiilor de producători sau al cooperativelor. În cadrul strategiei, viitoarea politică agricolă comună va prevedea măsuri și investiții mai specifice, care fac sectorul agricol mai rezilient la condițiile în schimbare. Vor fi necesare schimbări transformatoare mai ambițioase în locurile în care producția actuală nu este sustenabilă pe termen lung, implicând, de exemplu, noi strategii locale, cercetare și inovare.

După cum s-a subliniat în **strategia privind reziliența în domeniul apei**, un alt aspect important al consolidării rezilienței UE este sprijinul acordat autorităților publice,

întreprinderilor și publicului în pregătirea pentru viitoarele riscuri climatice. Aceasta poate include sprijin pentru utilizarea instrumentelor digitale în sistemele UE de alertă timpurie și de monitorizare în timp real. Strategia prevede acțiuni care să le permită oamenilor și comunităților să se adapteze la schimbările climatice și să se protejeze împotriva riscurilor. Un prim pas către consolidarea rezilienței societății este de a se asigura că informațiile cu privire la riscurile specifice cu care se confruntă cetățenii, întreprinderile, terenurile și infrastructura sunt disponibile pe scară largă. Deși este posibil să existe deja multe instrumente pentru a proteja populația împotriva dezastrelor legate de schimbările climatice sau pentru a le atenua impactul, acestea nu sunt întotdeauna suficient de cunoscute sau utilizate. Prin urmare, UE și statele membre trebuie să consolideze legăturile dintre instrumentele existente de gestionare a riscurilor la nivel european (cum ar fi instrumentele de alertă timpurie ale serviciului Copernicus de gestionare a situațiilor de urgență) și instrumentele disponibile la nivel național și local.

Integrarea riscurilor legate de climă în politica bugetară este, de asemenea, esențială pentru consolidarea rezilienței. Pe măsură ce costurile economice și bugetare ale schimbărilor climatice sunt în creștere, iar eforturile de tranziție se accelerează, devine esențial să se evalueze impactul macrobugetar al schimbărilor climatice și să se integreze impactul respectiv în cadrele bugetare naționale. În 2024 s-au înregistrat progrese semnificative prin modificarea **Directivei privind cerințele referitoare la cadrele bugetare ale statelor membre**, adoptată ca parte a cadrului revizuit de guvernanță economică al UE. Începând din 2026, toate statele membre ale UE au obligația de a evalua și de a raporta în documentele lor bugetare, în măsura posibilului, modul în care riscurile macrobugetare generate de schimbările climatice pot afecta sustenabilitatea pe termen mediu și lung a finanțelor publice, datoriile contingente generate de catastrofele naturale și de schimbările climatice și costurile fiscale suportate ca urmare a dezastrelor și a șocurilor legate de schimbările climatice. Aceste dispoziții urmăresc să consolideze înțelegerea și gestionarea impactului fiscal legat de schimbările climatice, să promoveze practici bugetare mai proactive și bazate pe riscuri și să sprijine deciziile de politică și de investiții bazate pe date concrete.

6.3 Progresele înregistrate în statele membre în ceea ce privește politicile și legislația privind reziliența la schimbările climatice și adaptarea la acestea

Peisajul și cadrele generale ale politicilor de reziliență la schimbările climatice și de adaptare la acestea sunt bine stabilite în întreaga Europă[60]. Statele membre utilizează o serie de politici pentru a aborda riscurile climatice și urmăresc să stimuleze reziliența la schimbările climatice și acțiunile de adaptare la acestea, cum ar fi:

- legi specifice privind adaptarea la schimbările climatice;

[60] *From adaptation to action: insights into progress and challenges across Europe* (De la adaptare la acțiune: informații despre progresele înregistrate și provocările din întreaga Europă). AEM (2025).

- legislație națională în domeniul climei și alte acte legislative cu norme de adaptare;
- strategii și planuri naționale de adaptare și
- planuri de adaptare sectoriale și regionale.

Germania a adoptat o **lege specifică și de sine stătătoare privind adaptarea la schimbările climatice**, iar Lituania pregătește în prezent o astfel de lege. Un număr tot mai mare de țări introduc **norme de adaptare** în legislația lor națională în domeniul climei pentru a conferi o forță juridică mai mare acțiunilor de adaptare. Astfel, 13 state membre conferă forță juridică deplină adaptării.

Planificarea adaptării la nivel național și evaluările actualizate ale riscurilor climatice reprezintă o condiție prealabilă pentru implementarea politicilor. Legislația UE impune statelor membre să adopte și să pună în aplicare strategii și planuri naționale de adaptare. S-au înregistrat progrese pe acest front. **În 2025, toate țările UE au instituit o strategie sau un plan de adaptare** (a se vedea figura 22). În perioada 2023-2025, 11 state membre și-au adoptat sau actualizat strategia sau planul.

Țările UE înregistrează progrese în ceea ce privește elaborarea **evaluărilor naționale ale riscurilor climatice**. Acestea iau măsuri pentru a genera și a actualiza cunoștințe cu privire la pericolele, vulnerabilitățile, impacturile și riscurile legate de schimbările climatice, consolidând eforturile de elaborare a unor politici bazate pe date concrete în materie de adaptare. Aproape toate statele membre abordează riscurile climatice sub o anumită formă, de la analize tematice sau sectoriale la evaluări multisectoriale cuprinzătoare ale riscurilor climatice și care implică mai multe pericole.

Șase state membre au raportat că și-au finalizat evaluarea națională nouă sau actualizată a riscurilor climatice pentru perioada 2023-2025. Numărul statelor membre care dispun de o evaluare cuprinzătoare și națională a crescut la 21. 13 state membre prezintă noi evaluări naționale cuprinzătoare, care au fost planificate sau sunt în desfășurare.

Cel puțin o treime dintre statele membre au finalizat noi **evaluări tematice sau sectoriale ale riscurilor climatice**. **Majoritatea statelor membre au la dispoziție cel puțin o formă de evaluare sectorială sau tematică a riscurilor climatice sau a vulnerabilității**.

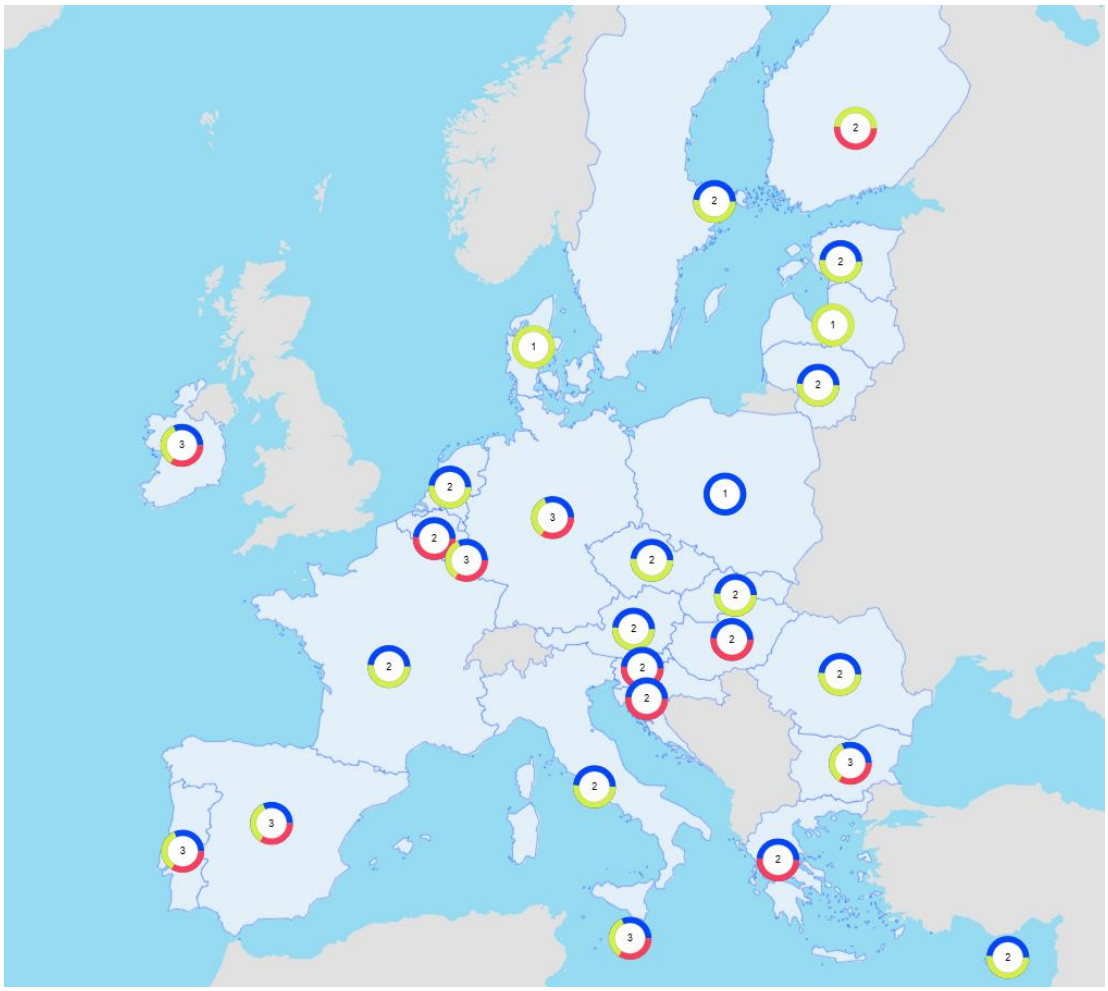
Chiar dacă gradul de pregătire politică al statelor membre a crescut constant pe plan național, **sunt necesare cadre de politică și de monitorizare, raportare și evaluare mai coerente** la toate nivelurile. În prezent, nu există date coerente disponibile cu privire la punerea în aplicare a politicilor de adaptare în toate statele membre, dar evaluările recente arată că punerea în aplicare și metodele de evaluare a eficienței și eficacității adaptării înregistrează întârzieri. Este esențial ca **adaptarea să fie integrată în politica sectorială.** În pofida tendinței în creștere a politicilor de adaptare sectoriale și tematice la nivel național, sunt necesare mai multe acțiuni în ceea ce privește politicile sectoriale, de exemplu, în sectorul sănătății.

Autoritățile naționale, regionale și locale integrează în măsură tot mai mare justiția în procesul lor de elaborare și planificare a politicilor de adaptare. În mod similar, la nivel regional și local, justiția a fost luată în considerare din ce în ce mai mult în planificarea adaptării urbane. Cu multe exemple în întreaga Europă, procesele participative sunt utilizate în documentarea procesului de definire a politicilor. Cu toate acestea, includerea grupurilor vulnerabile și justiția necesită în continuare atenție (pentru mai multe detalii, a se vedea capitolul 11 din documentul de lucru însoțitor al serviciilor Comisiei).

Evoluția descrisă mai sus este în concordanță cu recomandările Comisiei și cu răspunsurile oferite de statele membre la acestea. În evaluarea sa, în septembrie 2023, Comisia a constatat că măsurile statelor membre au adesea nevoie de îmbunătățiri pentru a deveni mai coerente cu obiectivele UE și ale acordurilor internaționale de a asigura progrese continue în ceea ce privește consolidarea capacității de adaptare, consolidarea rezilienței și reducerea vulnerabilității la schimbările climatice. În urma evaluării, Comisia a emis recomandări adaptate pentru 26 de state membre, abordând o gamă largă de aspecte pe parcursul ciclului de elaborare a politicilor (pentru mai multe detalii, a se vedea capitolul 11 din documentul de lucru însoțitor al serviciilor Comisiei).

Puteți găsi mai multe informații despre reziliența la schimbările climatice și adaptarea la acestea, inclusiv profiluri de țară, studii de caz, orientări, date și publicații pe portalul Climate-ADAPT.

Figura 22: Strategii de adaptare, planuri și acte legislative în domeniul climei, cu norme privind dispozițiile de adaptare în UE

Legendă: Strategia națională de adaptare | Planul național de adaptare | Legea națională sau federală a climei cu norme de adaptare

6.4 Acțiuni la nivel regional și local[61]

În întreaga UE, regiunile și orașele își intensifică eforturile în materie de reziliență la schimbările climatice și de adaptare la acestea. Ele înregistrează progrese pe două direcții:

- **Cerințele juridice.** Un număr tot mai mare de state membre obligă în prezent autoritățile regionale și locale să elaboreze și să pună în aplicare planuri de adaptare la schimbările climatice. Țările care au instituit cerințe legale dispun adesea de strategii sau integrează reziliența și adaptarea în programele, politicile și reglementările sectoriale și pun în aplicare măsuri prin coordonare pe mai multe niveluri.

[61] Evaluarea preliminară a setului de date din Regulamentul privind guvernanța din 2025/adaptării subnaționale.

- **Acțiuni voluntare.** În țările fără cerințe legale, regiunile și orașele iau din ce în ce mai mult măsuri voluntare, adesea în cadrul planurilor naționale de adaptare sau al programelor transfrontaliere ale UE. Guvernele sprijină adesea acest lucru prin stimulente, orientări și inițiative comune.

Rețelele instituționalizate pe mai multe niveluri devin tot mai răspândite, sprijinind organismele locale, regionale și naționale în schimbul de cunoștințe și în alinierea politicilor. Fondurile UE ajută regiunile și municipalitățile să finanțeze proiecte de reziliență la schimbările climatice și de adaptare la acestea. (Pentru mai multe informații, a se vedea capitolul 7).

Inițiativa Convenției primarilor, creată în 2008 și sprijinită de Comisia Europeană, reunește mii de autorități locale care doresc să asigure un viitor mai bun pentru cetățenii lor. Alăturându-se inițiativei, autoritățile locale se angajează în mod voluntar să pună în aplicare obiectivele UE în materie de climă și energie. Inițiativa este un factor-cheie al planificării adaptării la nivel local în întreaga Europă, oferind instrumente, rețele și sprijin colegial. Peste 10 000 de administrații locale s-au angajat să întreprindă acțiuni în cadrul celor trei piloni ai convenției, care includ consolidarea rezilienței și atenuarea sărăciei energetice.

7. Investiții în acțiuni de combatere a schimbărilor climatice

Aspecte principale

- Investițiile de astăzi sunt economiile de mâine. Între 1980 și 2023, evenimentele extreme legate de climă au cauzat pierderi economice în valoare de 738 de miliarde EUR în UE, dintre care 162 de miliarde EUR numai în perioada 2021-2023. Accelerarea investițiilor verzi reduce costurile viitoare, creează locuri de muncă și consolidează reziliența și securitatea energetică a Europei.
- Sunt necesare investiții semnificative pentru a îndeplini obiectivele UE privind clima și energia. Investițiile anuale în sistemul energetic al UE trebuie să se dubleze, pentru a ajunge la aproximativ 565 de miliarde EUR pe an în perioada 2021-2030, comparativ cu perioada 2011-2020.
- Capitalul privat este esențial pentru tranziție. Cadrul UE privind finanțarea durabilă mobilizează investiții private semnificative pentru activități durabile, emisiunea de obligațiuni verzi în UE atingând un nivel record de 314 miliarde EUR în 2024.
- Bugetul UE integrează acțiunile climatice în toate programele. Aproximativ 662 de miliarde EUR (34 % din bugetul pentru perioada 2021-2027) sunt alocate obiectivelor climatice prin intermediul unor programe precum Mecanismul de redresare și reziliență, politica de coeziune, InvestEU și Orizont Europa.

7.1 Nevoile de investiții

Între 1980 și 2023, evenimentele extreme legate de climă au cauzat pierderi economice estimate la 738 de miliarde EUR în întreaga UE. În mod surprinzător, numai între 2021 și 2023 aceste pierderi s-au ridicat la 162 de miliarde EUR (22 % din totalul pierderilor)[62]. Costurile respective în creștere demonstrează caracterul urgent și important al luării unor măsuri pentru a combate schimbările climatice, pentru a reduce emisiile de gaze cu efect de seră și pentru a asigura pregătirea în perspectiva creșterii impactului schimbărilor climatice. Pe lângă reducerea impactului schimbărilor climatice, acțiunile climatice aduc beneficii economice și sociale mai ample. Printre aceste beneficii se numără un aer mai curat, o mai bună stare de sănătate a populației și costuri mai mici ale asistenței medicale. Aceasta este, de asemenea, o investiție în independența strategică a UE – nu numai că se economisesc bani, ci se reduce și dependența UE de energia importată și expunerea la șocuri. Prin trecerea la energia din surse regenerabile, UE ar putea reduce costurile suportate pentru importul de combustibili fosili cu 2,8 mii de miliarde EUR între 2031 și 2050, comparativ cu media pentru perioada 2011-2020[63].

[62] Agenția Europeană de Mediu (2024). *Economic losses from weather- and climate-related extremes in Europe*.
[63] *2040 target impact assessment* (Pierderile economice cauzate de fenomenele meteorologice și climatice extreme din Europa. Evaluare a impactului în cadrul obiectivului climatic pentru 2040) [SWD(2024) 63 final].

Nevoile viitoare

Este important să se investească atât în acțiuni de atenuare a emisiilor de gaze cu efect de seră, cât și în consolidarea rezilienței noastre pentru a gestiona impactul tot mai mare al schimbărilor climatice.

Pentru a limita schimbările climatice și a îndeplini obiectivele UE privind clima și energia pentru 2030, investițiile în sistemul energetic al UE trebuie să crească semnificativ, ajungând la aproximativ 565 de miliarde EUR pe an între 2021 și 2030, față de cele 250 de miliarde EUR investite anual în deceniul precedent[64]. Valoarea menționată nu include investițiile pentru decarbonizarea sectorului transporturilor.

Renunțarea la combustibilii fosili și satisfacerea cererii tot mai mari de energie electrică vor necesita investiții majore în sisteme de energie electrică consolidate și modernizate cu emisii scăzute. Investițiile în producția de energie electrică nouă, în principal eoliană și solară, precum și în modernizarea centralelor electrice existente vor trebui să se dubleze, de la aproximativ 45 de miliarde EUR la 90 de miliarde EUR anual.

Cea mai mare creștere necesară în ceea ce privește oferta de energie este reprezentată de rețelele electrice. Investițiile în infrastructura de transport și distribuție trebuie să se tripleze pentru a asigura furnizarea fiabilă și eficientă a energiei electrice.

În ceea ce privește cererea, investițiile trebuie, de asemenea, să fie de peste două ori mai mari. Sectorul rezidențial prezintă cele mai mari nevoi absolute, cu nevoi estimate la 215 miliarde EUR pe an pentru renovarea clădirilor și înlocuirea sistemelor și aparatelor de încălzit. Această cifră este de aproape două ori mai mare decât investițiile medii realizate în perioada 2011-2020.

Cea mai mare creștere relativă este necesară în industrie. Deși nevoile anuale sunt mai mici în termeni absoluți, estimate la aproximativ 40 de miliarde EUR, acestea reprezintă o creștere de șase ori în comparație cu deceniul precedent. Investițiile sunt necesare în special pentru modernizarea și decarbonizarea sectoarelor energointensive, cum ar fi oțelul, cimentul și produsele chimice.

Estimarea deficitului de investiții în adaptarea la schimbările climatice necesită mai multe eforturi. În prezent, multe investiții iau în considerare menținerea condițiilor climatice istorice în viitor. Este necesară o abordare care să țină seama în mod corespunzător de evoluțiile climatice viitoare preconizate pentru toate investițiile expuse la riscuri fizice (principiul rezilienței la schimbările climatice din faza de proiectare, astfel cum se explicat în secțiunea 6.2).

Tabelul 3: Necesarul mediu anual de investiții în sistemul energetic (exprimat în miliarde EUR, 2023)

Sector	2011-2020	2021-2030
În ceea ce privește oferta de energie	80	200

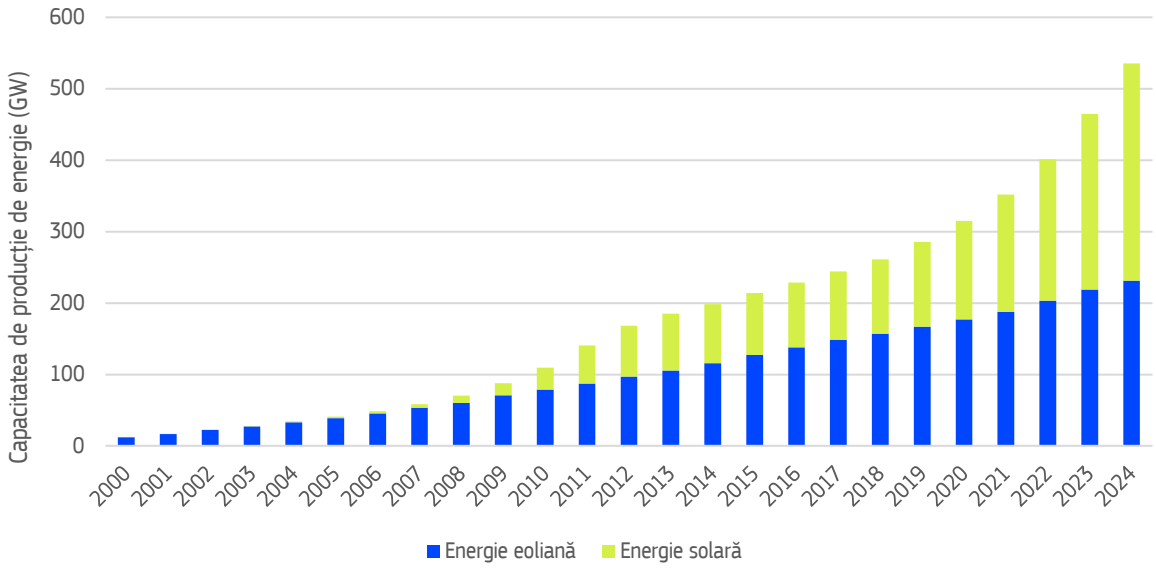
[64] Toate cifrele se bazează pe evaluarea impactului în cadrul obiectivului climatic pentru 2040 [SWD(2024) 63 final] și pe evaluarea impactului Regulamentului privind industria „zero net” [SWD(2023) 68 final].

Rețeaua electrică	20	60
Centrale electrice	45	90
Altele	20	45
În ceea ce privește cererea de energie	170	365
Sectorul industrial	5	40
Sectorul rezidențial	115	215
Servicii	30	80
Agricultură	15	30
Total	**250**	**565**

Progrese înregistrate

Tendințele recente arată semne încurajatoare că investițiile în tranziția climatică și energetică sunt în creștere. Capacitatea totală instalată de producție de energie eoliană și solară a crescut de aproape cinci ori între 2010 și 2024 și cu 70 % între 2020 și 2024. Scăderea rapidă a costului panourilor solare a condus la o creștere anuală a capacității instalate de peste 20 % în perioada 2022-2024 și la o creștere anuală de 15 % a energiei eoliene în aceeași perioadă. În 2024, capacitatea instalată combinată de producție de energie solară și eoliană s-a ridicat la 535 de gigawați, aproximativ 47 % din capacitatea instalată totală.

Figura 23: Capacitatea de producție de energie eoliană și solară

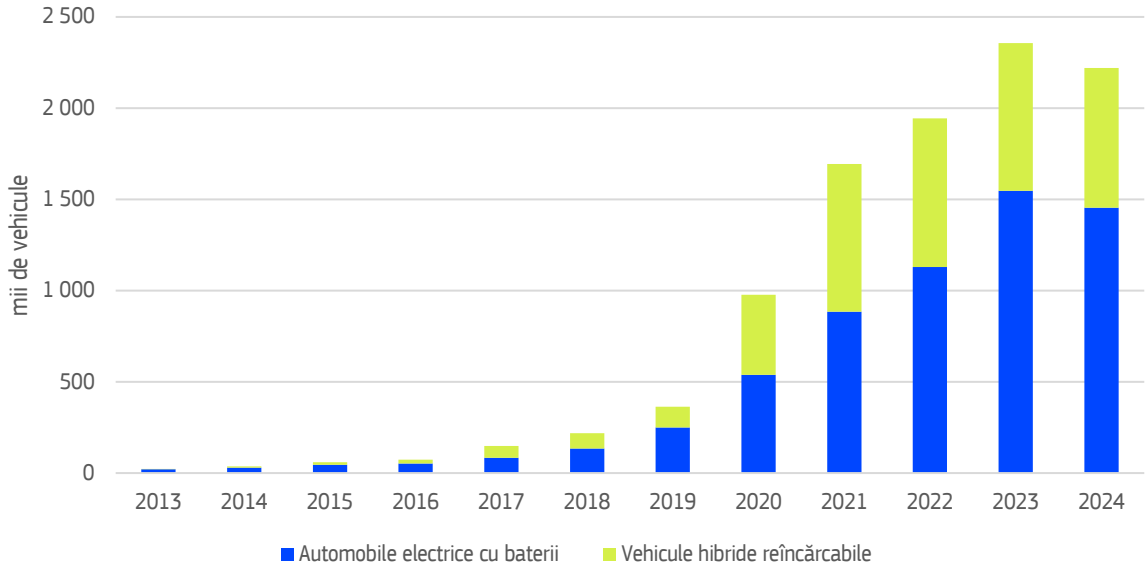

Sursă: Eurostat (IRENA pentru 2024)

Noile înmatriculări ale **automobile electrice cu baterii și ale vehiculelor hibride reîncărcabile au crescut, de asemenea, în mod semnificativ în ultimii ani**, ajungând la 1,5 milioane și, respectiv, 0,8 milioane în 2024. Investițiile în pompele de căldură au înregistrat, de asemenea, un impuls în ultimii ani, deși nu la fel de rapid ca în cazul

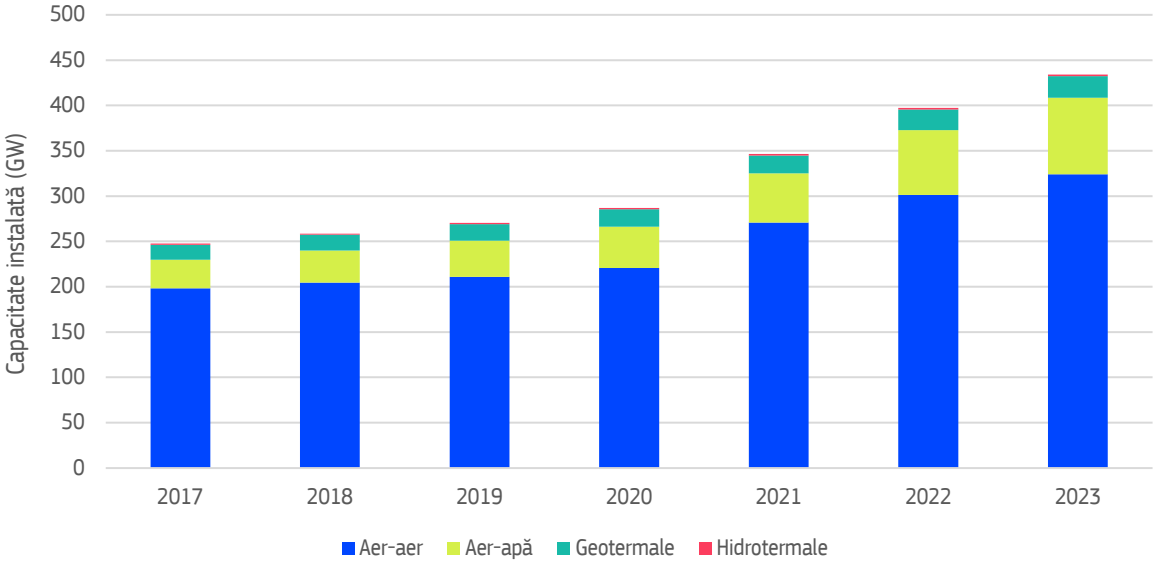
producției de energie solară și eoliană, întrucât persistă obstacolele în ceea ce privește acceptarea de către consumatori și capacitatea de instalare, printre altele.

Figura 24: Înmatriculările de autoturisme noi (automobile electrice cu baterii și vehicule hibride reîncărcabile)

Sursă: Eurostat

Figura 25: Capacitatea instalată a pompelor de căldură

Sursă: Eurostat

7.2 Mobilizarea investițiilor din sectorul privat

Având în vedere amploarea nevoilor de investiții, contribuțiile sectorului privat la finanțarea atât a rezilienței la schimbările climatice, cât și a atenuării schimbărilor climatice trebuie să fie substanțiale. Acesta este motivul pentru care **UE a elaborat un cadru de politică care urmărește să faciliteze investițiile sectorului privat în**

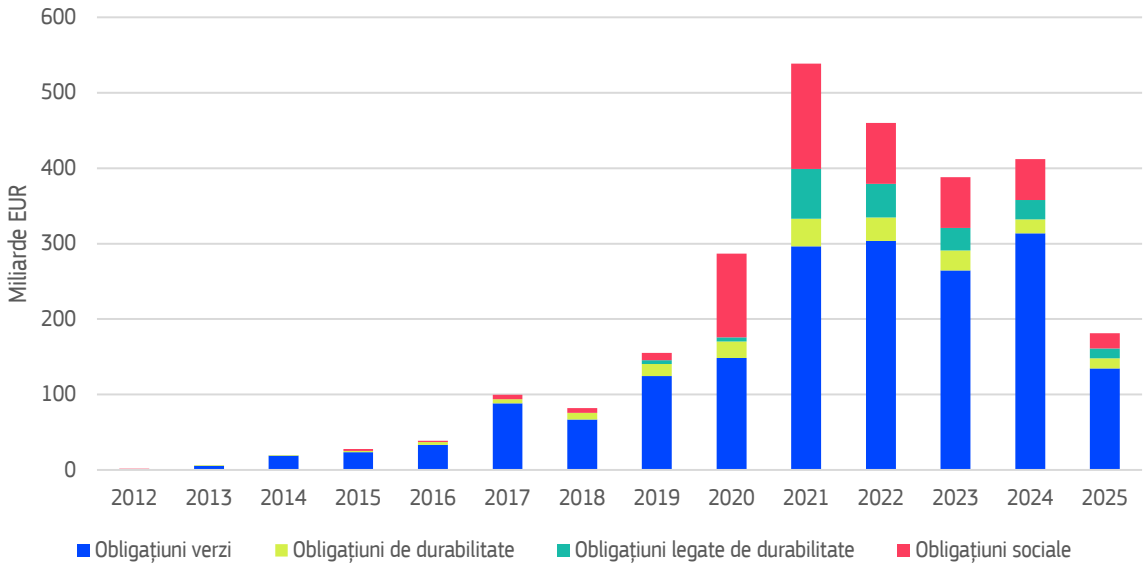
activități durabile. Cadrul privind finanțarea durabilă oferă investitorilor definiții solide ale activităților durabile (taxonomia UE) și impune obligația ca întreprinderile și băncile să își publice impactul asupra mediului și climei (Directiva privind raportarea de către întreprinderi de informații privind durabilitatea, Regulamentul privind publicarea de informații privind finanțarea durabilă). **Normele care reglementează finanțarea durabilă sunt în prezent simplificate** pentru a reduce sarcina administrativă a întreprinderilor, sporind în același timp viabilitatea și impactul cadrului. În februarie 2025, Comisia a prezentat propuneri legislative pentru a reduce volumul rapoartelor privind durabilitatea și numărul de întreprinderi care trebuie să raporteze aceste informații. Comisia are în vedere și alte măsuri de simplificare.

În ultimii ani, sectorul corporativ și cel financiar au canalizat resurse semnificative către obiective de ecologizare în UE. De exemplu, potrivit celui mai recent raport al Platformei privind finanțarea durabilă, **cheltuielile de capital aliniate la taxonomie ale marilor întreprinderi europene cotate la bursă au ajuns la 250 de miliarde EUR în 2023**[65].

În sectorul financiar, anumite instrumente au devenit mijloace fundamentale pentru mobilizarea capitalului privat. Figura 26 prezintă cuantumurile anuale ale **obligațiunilor ESG (de mediu, sociale sau de guvernanță corporativă) în UE**, până în prima jumătate a lunii iunie 2025. Obligațiunile verzi (și anume obligațiunile care finanțează proiecte verzi) continuă să domine piața ESG. Volumul **noilor emisiuni de obligațiuni verzi** s-a ridicat la **314 miliarde EUR în 2024**, cel mai mare nivel de la prima emisiune a unei obligațiuni verzi în 2007. În schimb, obligațiunile legate de durabilitate (și anume obligațiunile pentru care emitenții plătesc o dobândă mai mare dacă nu își îndeplinesc obiectivele de „durabilitate" predefinite) continuă să scadă, ridicându-se la doar 26 de miliarde EUR în 2024, comparativ cu 66 de miliarde EUR în 2021 și 45 de miliarde EUR în 2022. Această scădere reflectă abordarea mai riguroasă a durabilității adoptată de investitori. În mod similar, atât obligațiunile sociale (și anume obligațiunile care finanțează proiecte sociale), cât și obligațiunile de durabilitate (și anume obligațiunile care finanțează o combinație de proiecte verzi și sociale) au înregistrat o scădere, consolidând prevalența obligațiunilor verzi.

[65] *Platform on Sustainable Finance report: Monitoring capital flows to sustainable investments* (Raportul Platformei privind finanțarea durabilă: monitorizarea fluxurilor de capital către investiții durabile).

Figura 26: Volumele anuale emise în UE – obligațiuni ESG

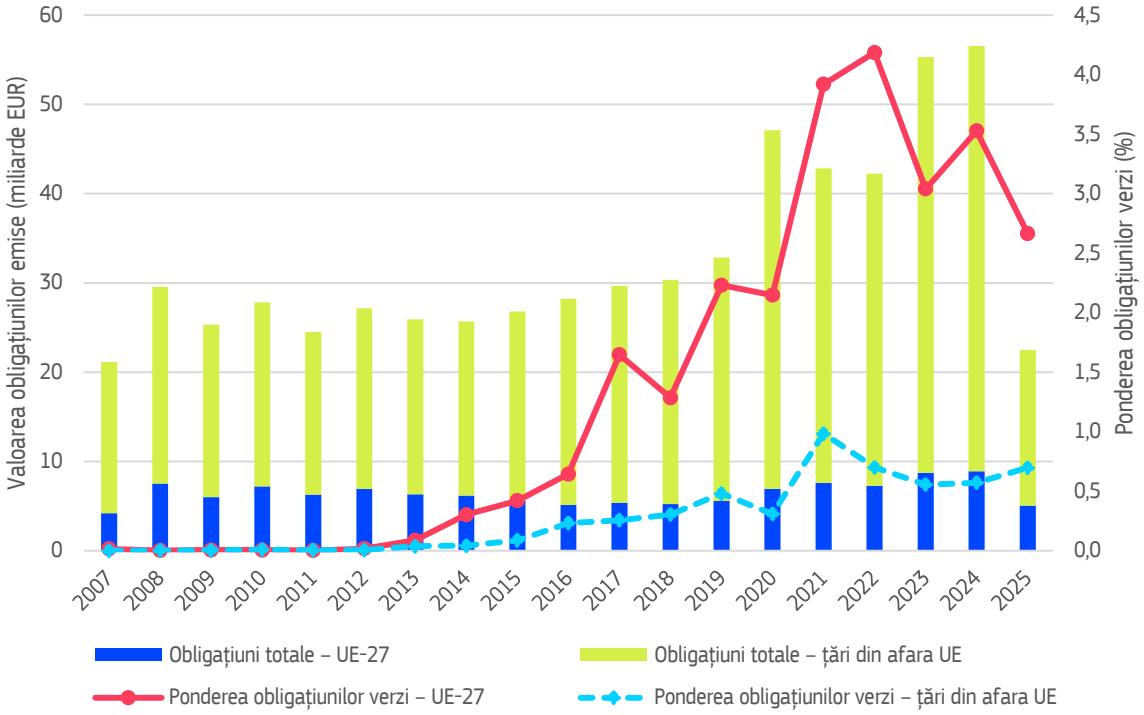

Sursă: LSEG, calculele JRC. Date la 15 iunie 2025.

UE este lider mondial pe piața **obligațiunilor verzi** (a se vedea figura 27). În fiecare an din perioada 2021-2024, acestea au reprezentat peste 3 % din totalul emisiunilor de obligațiuni (atingând 2,7 % la jumătatea anului 2025), o valoare semnificativ mai mare decât ponderea obligațiunilor verzi din afara UE de mai puțin de 0,5 %.

Pentru a spori transparența și credibilitatea acestor instrumente financiare, UE a adoptat, începând din decembrie 2024, Regulamentul privind obligațiunile verzi europene, un cadru voluntar pentru emitenții care doresc să își eticheteze obligațiunile drept obligațiuni verzi europene. Acest standard se bazează pe criteriile detaliate ale taxonomiei UE pentru definirea activităților economice verzi, asigurând niveluri de transparență care se aliniază la cele mai bune practici de pe piață. Standardul prevede, de asemenea, supravegherea societăților care efectuează examinări pre-emisiune și post-emisiune la nivel european.

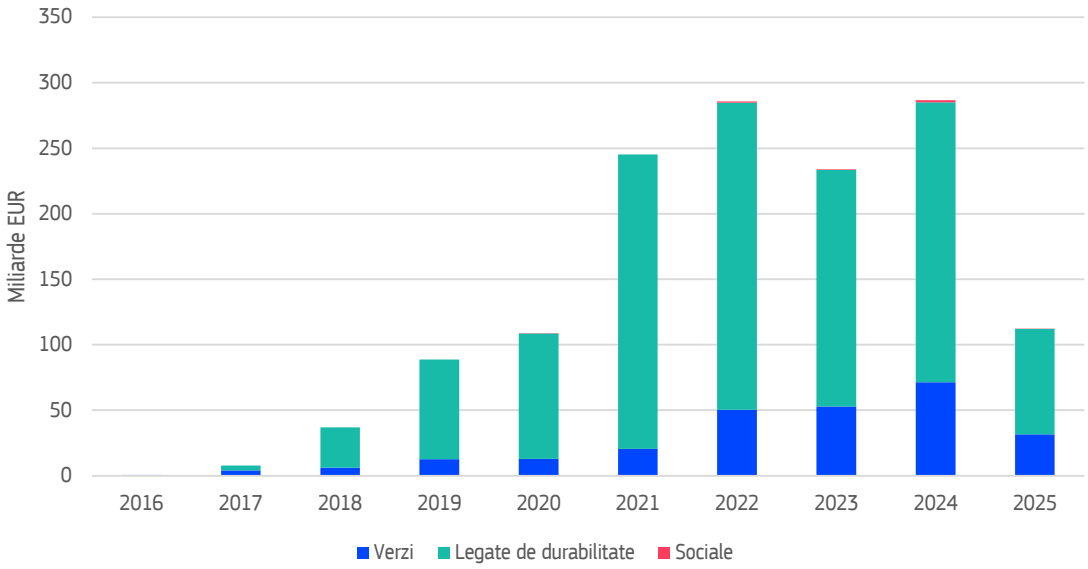
Figura 27: Volume anuale emise și cota de obligațiuni verzi – toate tipurile de obligațiuni

Sursă: LSEG, calculele JRC. Date la 15 iunie 2025.

Piața **împrumuturilor ESG** (definită ca o finanțare de tip *club deal*, o sindicalizare sau o tranzacție bilaterală) este, în mod tradițional, mai puțin bine definită decât piața obligațiunilor ESG, în absența unui regulament al UE. Emisiunile de credite verzi au crescut constant din 2016, ajungând la **71 de miliarde EUR în 2024**, față de 53 de miliarde EUR în 2023 (a se vedea figura 28).

Figura 28: Acordarea anuală de împrumuturi ESG în UE

Sursă: LSEG, calculele JRC. Date la 16 iunie 2025.

Pentru a facilita și a accelera tranziția întreprinderilor către zero emisii nete, Comisia va dezvolta, de asemenea, căi de tranziție specifice fiecărui sector, cu implicarea directă a industriilor-cheie. Aceste căi ar trebui să permită luarea unor decizii de investiții în cunoștință de cauză și să contribuie la mobilizarea unui capital mai mare pentru tranziție.

Viitorul cadru integrat pentru reziliența la schimbările climatice va include acțiuni de mobilizare a finanțării rezilienței la schimbările climatice pentru a se asigura că toate investițiile vulnerabile la impactul schimbărilor climatice sunt concepute pentru a face față riscurilor climatice care s-ar putea concretiza pe durata lor de viață („reziliență din faza de proiectare").

7.3 Finanțarea din schema UE de comercializare a certificatelor de emisii

Trei fonduri utilizează veniturile din schema UE de comercializare a certificatelor de emisii pentru a sprijini tehnologiile curate, energia din surse regenerabile și eficiența energetică:

- Fondul pentru inovare;
- Fondul pentru modernizare și
- Fondul social pentru climă.

În plus, Mecanismul de redresare și reziliență este finanțat parțial din veniturile ETS.

Fondul pentru inovare

Fondul pentru inovare este unul dintre cele mai mari programe de finanțare din lume pentru implementarea tehnologiilor cu emisii scăzute de dioxid de carbon. Obiectivul este de a introduce pe piață noi tehnologii energetice și industriale nepoluante, astfel încât UE să poată reduce emisiile, să atingă neutralitatea climatică și să își păstreze competitivitatea. Fondul are un buget estimat de **40 de miliarde EUR** între 2020 și 2030 (pe baza unui preț al carbonului de 75 EUR pe tonă). Proiectele din UE, Islanda, Liechtenstein și Norvegia pot solicita sprijin din partea fondului.

Începând din 2020, Comisia a lansat 11 cereri de propuneri, inclusiv două licitații în cadrul Băncii Europene pentru Hidrogen. Fondul pentru inovare sprijină în prezent aproximativ 190 de proiecte în desfășurare la scară largă și la scară mică, cu o finanțare totală de aproximativ 10,8 miliarde EUR.

Cererile de propuneri din 2024

Comisia a lansat trei cereri de propuneri în decembrie 2024, cu un buget de 4,6 miliarde EUR.

- **Tehnologii „zero net".** Această cerere de propuneri a avut un buget de 2,4 miliarde EUR și primise 359 de propuneri din partea a 28 de țări la momentul încheierii sale în aprilie 2025. Comisia tocmai a publicat rezultatele evaluării și lista proiectelor preselectate pentru elaborare acordurilor de grant.

- **Baterii.** Pentru prima dată, această cerere de propuneri va sprijini fabricarea de celule de baterii pentru vehiculele electrice. Cererea de propuneri a avut un buget de 1 miliard EUR și primise 14 propuneri din partea a 8 țări în aprilie 2025. În iulie 2025, s-a anunțat că **șase proiecte au primit finanțare: două din Franța și Germania și unul din Suedia și Polonia care beneficiază de un sprijin combinat în valoare de 852 de milioane EUR**. Aceste proiecte vor avea o capacitate combinată de producție de aproximativ 56 de gigawați-oră (GWh) de celule de baterii pentru vehicule electrice pe an.
- **Licitație de hidrogen.** Această cerere de propuneri a vizat a doua rundă a licitației pentru producția de hidrogen din surse regenerabile în cadrul Băncii Europene pentru Hidrogen. Bugetul a fost de 1,2 miliarde EUR, incluzând o nouă alocare de 200 de milioane EUR destinată în mod specific proiectelor din sectorul maritim. Licitația s-a încheiat în februarie 2025, cu 66 de oferte din 11 țări și 15 proiecte din 5 țări diferite care au primit sprijin. **Se preconizează că aceste proiecte vor produce aproape 2,2 milioane de tone de hidrogen din surse regenerabile** pe o perioadă de 10 ani, evitându-se astfel peste 15 milioane de tone de emisii de CO_2.

După cum s-a anunțat în comunicarea privind Pactul pentru o industrie curată, Fondul pentru inovare va lansa, la sfârșitul anului 2025, o nouă cerere de propuneri pentru sprijinirea tehnologiei curate, a producției de baterii și a hidrogenului din surse regenerabile. De asemenea, va lansa o nouă licitație pentru decarbonizarea încălzirii în procesele industriale.

Toate proiectele, fișele de țară și tablourile de bord interactive sunt disponibile în portofoliul de proiecte al Fondului pentru inovare.

Serviciile din cadrul Fondului pentru inovare

Fondul pentru inovare oferă mai multe servicii care permit finanțarea unor proiecte suplimentare chiar și după alocarea bugetului inițial al unei cereri de propuneri.

Germania, Austria și Spania au adus contribuții în cadrul mecanismului **„licitație ca serviciu”**, mobilizând până la 836 de milioane EUR pentru a sprijini proiecte promițătoare care nu au primit finanțare în cadrul ultimei licitații de hidrogen.

Comisia depune eforturi pentru a crea o caracteristică similară pentru cererile de propuneri obișnuite, denumită **„grant ca serviciu”**.

Ambele caracteristici permit statelor membre să utilizeze procedurile de evaluare ale Fondului pentru inovare și să evite sarcinile administrative și financiare inutile pentru a dezvolta și a gestiona noi scheme de sprijin pentru aceleași tehnologii.

Sprijinul din partea Fondului pentru inovare depășește finanțarea publică. În special, proiectele la scară mică sau proiectele din țări cu venituri mai mici pot beneficia de **asistență pentru dezvoltarea de proiecte**. Banca Europeană de Investiții oferă consiliere tehnică și financiară adaptată pentru a îmbunătăți maturitatea proiectelor inovatoare și pentru a asigura o distribuție echilibrată a sprijinului acordat prin Fondul pentru inovare între regiuni și sectoare.

Fondul pentru modernizare

Fondul pentru modernizare utilizează veniturile din EU ETS pentru a ajuta statele membre cu venituri mai mici să își îndeplinească obiectivele privind clima și energia pentru 2030. Un număr de 13 state membre: Bulgaria, Croația, Cehia, Estonia, Grecia, Ungaria, Letonia, Lituania, Polonia, Portugalia, România, Slovacia și Slovenia pot beneficia de acest sprijin.

Fondul finanțează surse regenerabile de energie, modernizarea rețelelor energetice și eficiența energetică a clădirilor și din industrie. Aceste investiții accelerează tranziția curată și mențin competitivitatea UE în ansamblu.

Fondul pentru modernizare are un buget estimat de 57 de miliarde EUR pentru perioada 2021-2030, presupunând un preț mediu al carbonului de 75 EUR/t CO_2. Din 2021, 19,1 miliarde EUR au fost deja plătite unui număr de 12 state membre beneficiare.

Cele mai recente plăți includ 2,7 miliarde EUR în decembrie 2024 și 3,7 miliarde EUR în iunie 2025. Aceasta din urmă este cea mai mare plată de la crearea fondului. Aceste plăți recente au fost primele fonduri investite vreodată în Slovenia (decembrie 2024) și Grecia (iunie 2025).

Fondul social pentru climă

Fondul social pentru climă a fost instituit împreună cu ETS2 (a se vedea capitolul 2), schema UE de comercializare a certificatelor de emisii pentru combustibilii utilizați în clădiri, în transportul rutier și în mica industrie. Principalul său obiectiv este de a

contribui la reducerea impactului social și economic al acestei noi scheme, oferind ajutor persoanelor afectat în măsura cea mai mare, în special gospodăriilor și microîntreprinderilor care se confruntă cu costuri mai ridicate ale energiei și transportului. Împreună cu o contribuție obligatorie din partea statelor membre, fondul ar trebui să ofere cel puțin 87 de miliarde EUR sub formă de sprijin public în perioada 2026-2032, asigurându-se că nimeni nu este lăsat în urmă pe parcursul tranziției către o economie mai curată.

O descriere a modului în care va fi cheltuită finanțarea din Fondul social pentru climă este inclusă în planurile sociale pentru climă, care urmează să fie adoptate de statele membre și care trebuie evaluate pozitiv de către Comisie. Aceste planuri trebuie să identifice grupurile cel mai vulnerabile în ceea ce privește sărăcia energetică și sărăcia din perspectiva transporturilor, precum și impactul ETS2, și să descrie măsurile și investițiile menite să le sprijine. La elaborarea planurilor lor, statele membre trebuie să organizeze consultări publice, implicând o serie de părți interesate definite în sens larg: autorități regionale și locale, reprezentanți ai partenerilor economici și sociali, organizații relevante ale societății civile, organizații de tineret etc. Planul ar trebui să includă, de asemenea, un rezumat al consultării, precum și o explicație a modului de integrare a contribuțiilor. Implicarea actorilor regionali și locali continuă în implementarea investițiilor pe teren și pe întreaga durată a fondului, astfel încât să se asigure acțiuni adaptate și eficace.

Până în prezent, Suedia și Letonia au prezentat Comisiei proiectele lor de planuri sociale pentru climă. Comisia Europeană a început revizuirea planurilor și se așteaptă o decizie finală în termenul legal de cinci luni de la depunerea acestora. De asemenea, Comisia este în strânsă legătură cu celelalte state membre pentru a le ajuta la finalizarea și prezentarea tuturor planurilor.

Dacă planul unui stat membru este evaluat pozitiv, finanțarea poate începe la 1 ianuarie 2026. Cu toate acestea, numai țările care convertesc integral ETS2 în legislația lor națională vor putea avea acces la fond.

7.4 Cheltuielile legate de climă în bugetul UE

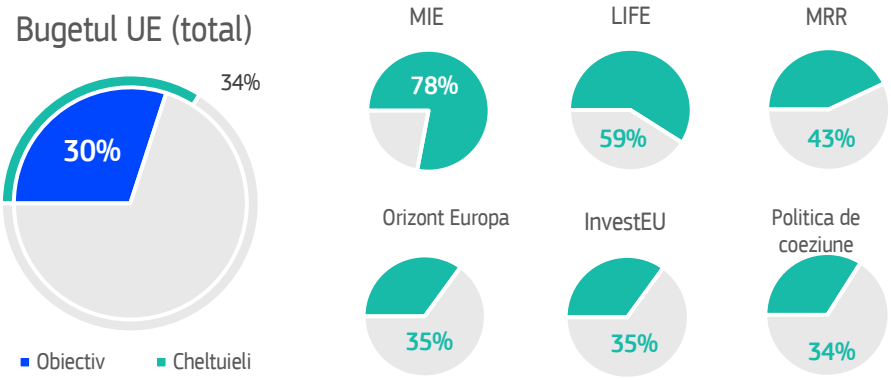
Bugetul UE – atât „cadrul financiar multianual” al UE care acoperă perioada 2021-2027, cât și instrumentul de redresare post-COVID *NextGenerationEU* – este un factor-cheie al tranziției verzi.

Angajamentele bugetare actuale sugerează că, în perioada 2021-2027, UE va cheltui aproximativ 662 de miliarde EUR pentru acțiuni în domeniul climei. Această cifră reprezintă 34 % din întregul buget al UE și depășește obiectivul de 30 %.

Având în vedere că 78 % din bugetul său este alocat domeniului climei, Mecanismul pentru interconectarea Europei (MIE) are una dintre cele mai mari ponderi ale cheltuielilor pentru climă din cadrul oricărui program al UE. Programul LIFE și

Mecanismul de redresare și reziliență (MRR) cheltuiesc, de asemenea, o mare parte din bugetele lor pentru proiecte climatice (a se vedea figura 29).

Figura 29: Ponderea preconizată din bugetul UE și din fondurile și politicile selectate cheltuite pentru domeniul climei (în %, pentru perioada 2021-2027)

Sursă: Angajamente bugetare în domeniul climei. *Climate mainstreaming* (Integrarea aspectelor legate de climă) – Comisia Europeană

Toate aceste fonduri produc rezultate tangibile. De exemplu:

- 45 de gigawați-oră de economii estimate în materie de eficiență energetică pe an generate de clădirile private și publice;
- 98 de milioane de tone de dioxid de carbon echivalent evitate în fiecare an, din care peste jumătate prin investiții ale UE în obligațiuni verzi NextGenerationEU. În plus, se preconizează o reducere de 452 de milioane de tone de dioxid de carbon din Fondul pentru inovare în primii 10 ani de funcționare;
- 543 de gigawați-oră suplimentari de capacitate instalată de energie din surse regenerabile.

Propunerile Comisiei din iulie 2025 pentru cadrul financiar multianual 2028-2034 includ o țintă de cheltuieli de 35 % pentru obiectivele climatice și de mediu. Acest lucru ar mobiliza peste 700 de miliarde EUR în sprijinul investițiilor verzi. Propunerea prevede, de asemenea, aplicarea principiului de „a nu aduce prejudicii semnificative” la întregul buget pentru a se asigura că finanțarea din partea UE nu contravine obiectivelor UE în materie de climă și de mediu. Propunerea include, de asemenea, principiul „rezilienței la schimbările climatice din faza de proiectare”, care ar urma să fie aplicat pentru prima dată finanțării din partea UE.

Mecanismul pentru interconectarea Europei

Mecanismul pentru interconectarea Europei (MIE) este schema de finanțare a UE pentru sectoarele transporturilor, energiei și infrastructurii digitale. Mecanismul dispune de un buget total de 33 de miliarde EUR, din care 60 % este alocat acțiunilor climatice. Cifra depășește cu mult ținta de cheltuieli, 78 % din buget, aproape 26 de miliarde EUR, fiind destinat investițiilor legate de climă, cum ar fi modernizarea transportului de energie electrică, punctele de alimentare cu combustibili alternativi și liniile de cale ferată noi sau îmbunătățite.

Mecanismul de redresare și reziliență

Mecanismul de redresare și reziliență este un fond temporar și principala parte a instrumentului NextGenerationEU, planul UE de redresare după crizele recente: pandemia de COVID-19 și criza energetică declanșată de invadarea Ucrainei de către Rusia. Mecanismul dispune de un buget de până la 650 de miliarde EUR și permite statelor membre să crească în mod semnificativ investițiile legate de climă[66].

Toate statele membre s-au angajat să cheltuiască mai mult de 37 % pentru climă, preconizându-se că unele state membre vor cheltui cu mult peste jumătate din alocarea lor pentru acțiuni în domeniul climei. În mod colectiv, statele membre intenționează să cheltuiască 42,5 % din alocările lor pentru climă (276 de miliarde EUR). Până în septembrie 2025, plățile legate de climă ajunseseră la 62 de miliarde EUR.

S-au înregistrat progrese substanțiale și s-au concretizat mai multe povești de succes pe teren. Cu toate acestea, întrucât MRR stabilește termene-limită pentru cheltuirea acestui fond temporar (toate plățile trebuie efectuate până la sfârșitul anului 2026), va fi esențial să se accelereze și să se finalizeze execuția fondurilor în anul următor.

Programul InvestEU

InvestEU utilizează o garanție de la bugetul UE pentru a ajuta băncile de promovare internaționale și naționale să finanțeze investițiile durabile, inovarea și crearea de locuri de muncă. Una dintre cele patru „componente de politică” prioritare este infrastructura durabilă, care sprijină transportul curat, energia din surse regenerabile, eficiența energetică și alte tehnologii curate.

Programul urmărește să mobilizeze investiții în valoare de 372 de miliarde EUR, din care cel puțin 30 % sunt destinate acțiunilor climatice. Până la sfârșitul anului 2024, aceasta mobilizase deja 300 de miliarde EUR, din care 38 % erau legate de climă. Pentru perioada 2021-2027, se preconizează investiții de 110 miliarde EUR în proiecte climatice, aproximativ 35 % din totalul investițiilor.

Programul Orizont Europa

Programul-cadru Orizont Europa este principalul program al Uniunii de finanțare pentru cercetare și inovare. Aceasta abordează schimbările climatice, contribuie la realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale ONU și stimulează competitivitatea și creșterea economică a UE.

[66] În 2023 și 2024, statele membre și-au completat planurile de redresare și reziliență cu noi capitole privind *REPowerEU* ca răspuns la criza energetică provocată de invadarea Ucrainei de către Rusia. Reformele și investițiile noi sau intensificate în statele membre menite să contribuie la eliminarea treptată a dependenței UE de combustibilii fosili din Rusia și la accelerarea tranziției către o energie curată sunt sprijinite prin mijloace financiare suplimentare (granturi noi în valoare de 19 miliarde EUR, transferuri din alte fonduri și utilizarea altor împrumuturi în cadrul instrumentului NextGenerationEU).

Programul Orizont Europa dispune de un buget total de 95,5 miliarde EUR pentru întreaga perioadă 2021-2027. Programul trebuie să contribuie cu cel puțin 35 % din cheltuieli la obiectivele climatice – ceea ce echivalează cu o finanțare de 34,8 miliarde EUR în perioada 2021-2027.

Având în vedere bugetul alocat climei pentru perioada 2021-2024 și estimările pentru perioada 2025-2027, programul este pe drumul cel bun în ceea ce privește îndeplinirea angajamentului global de 35 %. Până la sfârșitul anului 2024, aproape 20 de miliarde EUR au fost deja alocate activităților de cercetare și inovare care sprijină acțiunile climatice[67]. Acest lucru demonstrează angajamentul programului de a combate schimbările climatice și de a promova obiectivele de durabilitate.

Programul Orizont Europa sprijină activitățile de cercetare și inovare în domeniul climei în domenii precum știința climei și adaptarea la schimbările climatice, energia din surse regenerabile și stocarea energiei, decarbonizarea industriei, circularitatea, mobilitatea durabilă, modernizarea clădirilor și soluțiile bazate pe conceptul bio.

Orizont Europa include mai multe „misiuni” cu termene precise care vizează provocări majore, cum ar fi adaptarea la schimbările climatice, îmbunătățirea sănătății solului și crearea de orașe neutre din punct de vedere climatic. O astfel de misiune, adaptarea la schimbările climatice, urmărește ca cel puțin 150 de regiuni și comunități europene să devină reziliente la schimbările climatice până în 2030. Până în prezent, Comisia a acordat 517 milioane EUR pentru 61 de proiecte. Prin alocarea resurselor și a deciziilor către organismele locale și regionale, misiunea accelerează acțiunile și stimulează inovarea și soluțiile bazate pe natură, soluțiile digitale și alte soluții sistemice. Misiunea privind orașele neutre din punct de vedere climatic a sprijinit 92 de orașe prin contracte care includ un angajament, precum și un plan de acțiune și de investiții.

Programul LIFE

Programul LIFE asigură finanțare din partea UE pentru mediu, energie și climă. Proiectele LIFE se axează pe soluții industriale inovatoare pentru reducerea emisiilor de GES, eliminările de dioxid de carbon în agricultură și păduri, adaptarea la schimbările climatice în zonele urbane și rurale și o mai bună pregătire pentru fenomenele meteorologice extreme. Cu un buget total de 5,4 miliarde EUR pentru perioada 2021-2027, programul LIFE are un subprogram specific privind atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea.

61 % din bugetul total ar trebui cheltuit pentru acțiuni în domeniul climei. Programul se situează ușor sub acest obiectiv, cu alocări de 59 %.

De la începutul ciclului de programare, în 2021, subprogramul pentru climă a finanțat 117 proiecte, furnizând 367 de milioane EUR. În cadrul cererilor de propuneri din 2024,

[67] Cifre preliminare.

subprogramul a acordat finanțare pentru 23 de proiecte, inclusiv două proiecte strategice integrate, în valoare totală de 25 de milioane EUR.

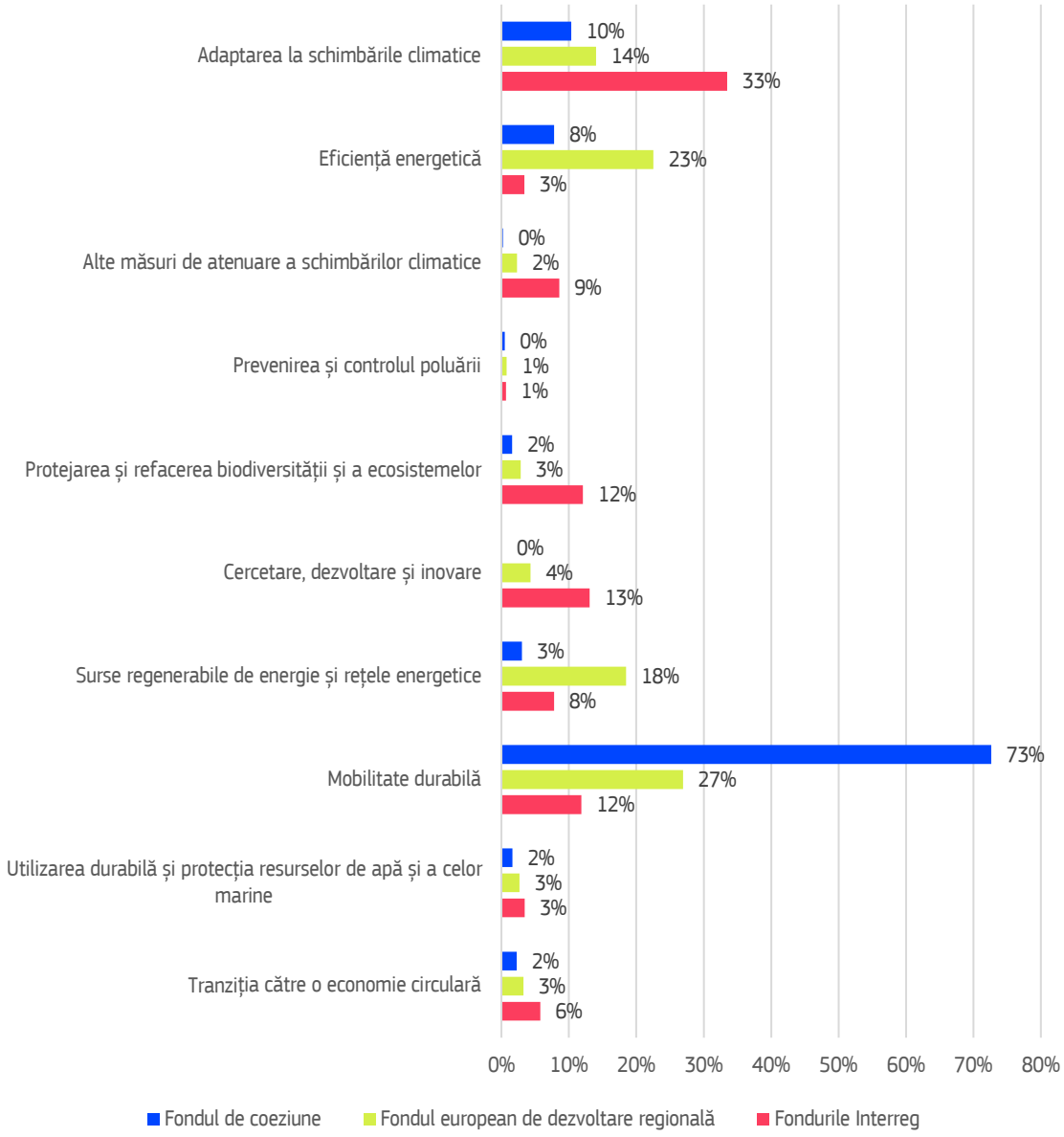
Politica de coeziune

Politica de coeziune este piatra de temelie a dezvoltării echilibrate și echitabile în toate regiunile UE. Obiectivul său principal este de a se asigura că toată lumea, indiferent de locul în care trăiește, are aceleași șanse de succes. Acest lucru este important deoarece contribuie la crearea de oportunități echitabile și reduce inegalitățile în întreaga UE.

Politica de coeziune stimulează, de asemenea, acțiunile climatice. Aceasta finanțează proiecte care reduc consumul de energie, stimulează energia din surse regenerabile, îmbunătățesc transportul public, protejează natura și consolidează reziliența locală și regională la fenomenele meteorologice extreme. Prin corelarea creșterii economice regionale cu soluții ecologice și curate, politica de coeziune ajută UE să își atingă obiectivele climatice, asigurându-se, în același timp, că nicio regiune nu este lăsată în urmă.

În septembrie 2025, pe baza evaluării intermediare a Comisiei, au fost adoptate noi norme pentru a facilita sprijinirea de către statele membre a priorităților strategice ale UE. De exemplu, noile norme ar permite Fondului european de dezvoltare regională să finanțeze întreprinderile mari în domenii-cheie, cum ar fi decarbonizarea sau tehnologiile strategice.

Figura 30: Ponderea fondurilor politicii de coeziune alocate combaterii schimbărilor climatice pe domenii tematice

Toate datele, graficele interactive și poveștile ilustrative privind politica de coeziune sunt disponibile pe platforma de date deschise privind coeziunea.

Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune și Interreg

Statele membre au alocat 57 % (22,29 miliarde EUR) din Fondul de coeziune și 33 % (70,63 miliarde EUR) din alocările lor din Fondul european de dezvoltare regională pentru acțiunile climatice. În plus, se preconizează că aproximativ 24,5 % din cele 10,7 miliarde EUR ale programelor axate pe cooperarea regională europeană (fondurile Interreg) finanțate de UE vor sprijini măsuri relevante pentru climă. Combinate, aceste investiții nu numai că vor reduce în mod semnificativ emisiile de gaze cu efect de seră și vor stimula adaptarea la schimbările climatice, ci vor crea, de asemenea, locuri de

muncă, vor spori competitivitatea, vor spori mobilitatea și vor menține o dezvoltare regională echilibrată în întreaga UE. Figura 30 prezintă finanțarea alocată domeniilor de politică relevante pentru climă ca procent din totalul cheltuielilor din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune și Interreg pentru acțiuni în domeniul climei.

Până la 30 iunie 2025, aproximativ 45 % din Fondul european de dezvoltare regională și 61 % din Fondul de coeziune pentru perioada 2021-2027 fuseseră alocate unor proiecte specifice.

Fondul pentru o tranziție justă

Fondul pentru o tranziție justă oferă 19,7 miliarde EUR pentru a ajuta persoanele și regiunile afectate în cea mai mare măsură de tranziția către neutralitatea climatică, cum ar fi zonele în care minele de cărbune se închid sau industria grea se transformă. În prezent, fondul sprijină 96 de regiuni cu o utilizare intensă a cărbunelui și cu emisii ridicate de dioxid de carbon prin planuri adaptate pentru o tranziție justă, de exemplu prin sprijinirea diversificării economiei locale și prin sprijinirea cetățenilor în dobândirea de competențe noi. Până la 120 000 de șomeri vor beneficia de această măsură și aproape 200 000 de persoane vor dobândi competențe noi.

Fondul pentru o tranziție justă înregistrează progrese: 47 % din fond fusese deja alocat proiectelor până în iunie 2025, în creștere față de procentul de 22 % din anul precedent. Există diferențe semnificative în ceea ce privește progresele înregistrate. Estonia și Malta au selectat toate proiectele, iar Luxemburg, Suedia și Țările de Jos au selectat aproape toate proiectele care urmează să fie finanțate. Pe de altă parte, Belgia, Ungaria și Bulgaria au alocat mai puțin de 10 % din bugetul total.

Fondul social european

În perioada de programare 2021-2027, Fondul social european Plus investește 5,7 miliarde EUR în competențe și locuri de muncă verzi, precum și în măsuri și reforme de sprijinire a economiei verzi. Acestea includ perfecționarea și recalificarea lucrătorilor, sprijinirea lucrătorilor disponibilizați sau a lucrătorilor care lucrează pentru întreprinderile afectate de tranziția verde sau formarea angajaților și a șomerilor în domeniul competențelor verzi.

8. Acțiuni internaționale în domeniul climei

Aspecte principale

- UE a avut un rol important în cadrul celei de a 29-a Conferințe a părților la Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice (COP29) din Azerbaidjan în vederea ajungerii la un acord cu privire la noul obiectiv colectiv cuantificat pentru perioada de după 2025 privind finanțarea combaterii schimbărilor climatice și la finalizarea normelor Acordului de la Paris pentru piețele internaționale ale carbonului.
- UE a prezentat primul său raport bienal privind transparența în noiembrie 2024, oferind un exemplu de urmat în temeiul cadrului de transparență sporită al Acordului de la Paris și privind punerea în aplicare a unor acțiuni ambițioase în domeniul climei.
- Miniștrii climei din UE au convenit asupra unei contribuții stabilite la nivel național a UE înainte de COP30, cu un obiectiv orientativ pentru 2035 de reducere a emisiilor nete de GES între 66,25 % și 72,5 % comparativ cu nivelurile din 1990.
- UE și-a consolidat dialogul privind clima cu țări-cheie din întreaga lume, inclusiv China, Brazilia, India, Africa de Sud și Canada.
- În 2024, Comisia s-a angajat să ofere 4,6 miliarde EUR sub formă de finanțare pentru combaterea schimbărilor climatice. Din această sumă, un procent de 27 % a fost angajat pentru adaptarea la schimbările climatice, 46 % pentru atenuarea schimbărilor climatice și 27 % pentru acțiuni transversale care abordează atât prioritățile de atenuare, cât și pe cele de adaptare.

UE are un rol semnificativ în promovarea măsurilor la nivel mondial în vederea atingerii obiectivelor Acordului de la Paris, acționând atât la nivel internațional, cât și la nivel bilateral. Impactul său vizează sprijinul financiar, negocierile din cadrul Convenției-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice (CCONUSC) și Acordul de la Paris, angajamentul diplomatic, consolidarea capacităților și rolul de lider în materie de reglementare.

8.1 Angajamentul multilateral

Anul trecut, UE s-a angajat în mai multe **reuniuni internaționale tehnice și la nivel înalt** pentru a promova un nivel mai ridicat de ambiție la nivel mondial în negocierile privind clima, pentru a spori transparența, pentru a mobiliza resurse și pentru a face schimb de cunoștințe privind acțiunile în domeniul climei într-un context geopolitic tot mai volatil.

În octombrie 2025, Comisia și Înalta Reprezentantă au prezentat o strategie internațională pentru menținerea poziției Europei pe piețele mondiale. Noua viziune a UE asupra climei și energiei la nivel mondial prezintă propunerea UE pentru întreaga

lume: utilizarea diplomației pentru a ne proteja interesele fundamentale, promovarea standardelor pentru o tranziție echitabilă, sprijinindu-ne partenerii să-și dezvolte propriile standarde, și abordarea noilor amenințări și provocări în materie de securitate care pun în pericol atât interesele europene, cât și pe cele ale partenerilor noștri.

Implementarea Acordului de la Paris

UE a conlucrat în mod constructiv la COP29 din Azerbaidjan pentru a îndeplini principalele mandate stabilite pentru conferință. Părțile au convenit asupra unui nou **obiectiv colectiv cuantificat** pentru perioada de după 2025 privind finanțarea combaterii schimbărilor climatice, care subliniază că țările dezvoltate vor prelua inițiativa în ceea ce privește furnizarea și mobilizarea a cel puțin 300 de miliarde USD pe an până în 2035 pentru țările în curs de dezvoltare destinate acțiunilor climatice, dintr-o gamă largă de surse, încurajând țările în curs de dezvoltare să contribuie în mod voluntar. Noul obiectiv este completat de un apel adresat tuturor actorilor de a colabora pentru a permite extinderea finanțării pentru țările în curs de dezvoltare din toate sursele publice și private, la cel puțin 1,3 mii de miliarde USD anual.

Un alt rezultat esențial a constat în finalizarea **cadrului de reglementare pentru piețele carbonului** (în temeiul articolului 6 din Acordul de la Paris). În ceea ce privește promovarea cooperării transparente și cu un grad înalt de integritate, aceste norme vor ajuta țările să își stabilească obiective climatice mai ambițioase și să le realizeze.

La 21 noiembrie 2024, UE a prezentat **primul său raport bienal privind transparența**. Raportul detaliază progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivului pentru 2030 și progresele înregistrate în evaluarea efectelor politicilor și măsurilor UE în domeniul climei ceea ce privește reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și consolidarea rezilienței la schimbările climatice. Acesta oferă, de asemenea, detalii cu privire la contribuțiile aduse la consolidarea capacităților internaționale și la finanțarea combaterii schimbărilor climatice. Pentru mai multe detalii, a se vedea capitolul 5 din documentul de lucru însoțitor al serviciilor Comisiei.

Raportul bienal privind transparența este disponibil pe site-ul web al CCONUSC.

În cadrul **programului de lucru al CCONUSC privind atenuarea schimbărilor climatice**, UE a făcut schimb de bune practici și de soluții de atenuare pentru clădiri și sistemele urbane (cel de al 4-lea dialog mondial și evenimentele axate pe investiții din octombrie 2024) și pentru sectorul forestier (al 5-lea dialog global și evenimentele axate pe investiții din mai 2025). Ca parte a **programului de lucru pentru o tranziție justă**, UE a participat la două dialoguri pentru o tranziție justă cu scopul de a face schimb de experiență și de bune practici privind reziliența justă la schimbările climatice și traiectoriile de tranziție energetică justă.

În ceea ce privește adaptarea la schimbările climatice, UE a colaborat activ cu alte țări pentru a realiza progrese în cadrul programului de lucru EAU-Belém, privind indicatorii

de adaptare. Acest lucru este necesar pentru a pune în aplicare „**Cadrul EAU pentru reziliența globală la schimbările climatice**” adoptat în cadrul COP28 în 2023 și pentru a atinge obiectivul global privind adaptarea.

Pentru a pregăti cea de a 30-a Conferință a părților (COP30) de la Belém din noiembrie 2025, UE susține în mod constructiv, în cadrul negocierilor, adoptarea cu succes a unor decizii privind rezultatele descrise în mandate. Printre acestea se numără realizarea indicatorilor pentru urmărirea progreselor înregistrate în direcția atingerii **obiectivului global privind adaptarea,** ajungerea la un acord cu privire la **planul de acțiune pentru egalitatea de gen** și participarea activă la discuțiile privind **Foaia de parcurs de la Baku la Belém** în valoare de 1,3 mii de miliarde USD, care vizează intensificarea fluxurilor de finanțare a combaterii schimbărilor climatice către țările în curs de dezvoltare. De asemenea, UE continuă să participe la organismele constituite pentru a sprijini părțile și procesul interguvernamental din cadrul CCONUSC, în vederea obținerii rezultatelor stabilite în mandate.

Punerea în aplicare a primelor rezultate ale evaluării la nivel global și contribuția stabilită la nivel național a UE

Pe baza rezultatelor primei evaluări la nivel global și pentru a menține dinamica acordului colectiv de referință privind tranziția energetică, UE a condus lansarea **Forumului mondial privind tranziția energetică** în ianuarie 2025. Forumul reunește lideri, miniștri și grupuri de părți interesate și urmărește să se asigure că angajamentele de a accelera tranziția către o energie curată prin triplarea capacității de producere de energie din surse regenerabile și dublarea eficienței energetice sunt integrate în următoarea rundă de contribuții stabilite la nivel național.

UE a convenit, de asemenea, să își prezinte contribuția stabilită la nivel național, înainte de COP30, cu un obiectiv orientativ pentru 2035 de reducere cu 66,25 % până la 72,5 % a emisiilor nete de GES comparativ cu nivelurile din 1990.

Implicarea în alte foruri multilaterale și plurilaterale

Colaborarea UE cu Organizația Națiunilor Unite și cu agențiile sale continuă să promoveze o tranziție curată și obiective ambițioase în ceea ce privește atenuarea schimbărilor climatice. **Adoptarea Pactului pentru viitor** în cadrul celei de a 79-a sesiuni a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite a reafirmat necesitatea unor acțiuni mai ferme împotriva schimbărilor climatice. În cadrul celei de a 80-a sesiuni a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite, UE și-a subliniat angajamentele asumate și obiectivele ambițioase în materie de climă în cadrul reuniunii la nivel înalt a liderilor privind acțiunile climatice și și-a împărtășit viziunea privind utilizarea energiei din surse regenerabile în cadrul Summitului mondial privind energia din surse regenerabile.

UE rămâne principalul participant la **G7 și G20**, în vederea continuării acțiunilor în domeniul climei. În pofida presiunilor geopolitice, s-au înregistrat progrese în cadrul

acestor foruri în ultimul an. G7 a solicitat reduceri rapide și profunde ale emisiilor de către economiile majore, inclusiv prin eliminarea treptată a energiei pe bază de cărbune fără măsuri de reducere a emisiilor în prima jumătate a anului 2030, în timp ce G20 a aprobat o „**agendă mai ambițioasă**” pentru ca obiectivul de limitare a schimbărilor climatice la 1,5 °C să rămână realizabil. UE a încurajat ambele foruri să convină asupra unor măsuri concrete pentru punerea în aplicare a Acordului de la Paris și a evaluării la nivel global.

UE rămâne activă în cadrul **Clubului pentru climă**, un forum la nivel înalt pentru decarbonizarea industriei. Activitățile Clubului se axează în principal pe decarbonizarea producției de oțel și ciment. În 2024, clubul a lansat o platformă de cerere și ofertă globală menită să accelereze decarbonizarea industriilor cu emisii ridicate din economiile emergente și în curs de dezvoltare prin conectarea la soluții tehnice și financiare.

De asemenea, UE a colaborat cu **OCDE** pentru a continua acțiunile de combatere a schimbărilor climatice în țările membre și în țările candidate. Aceasta a participat la activitatea privind schimbările climatice a mai multor organisme, cum ar fi Comitetul politicii de mediu, Grupul de lucru privind schimbările climatice și Grupul de lucru pentru finanțe și investiții pentru obiectivele de mediu. UE s-a implicat, de asemenea, în Forumul incluziv privind abordările de atenuare a emisiilor de dioxid de carbon și în Platforma privind piața carbonului, lansate de OCDE ca foruri de dezbatere liberă a politicilor de atenuare, a politicilor de stabilire a prețului carbonului și a politicilor privind piețele.

În cadrul reuniunii ministeriale privind energia curată, Comisia a lansat o campanie de promovare a unor stiluri de viață durabile și a echității pentru reducerea emisiilor, care include o declarație la nivel înalt aprobată de mai multe țări, cum ar fi China, India și Brazilia.

UE continuă să investească în inițiative de combatere a efectelor schimbărilor climatice și ale degradării mediului care accentuează amenințările la adresa păcii, stabilității și securității și riscă să submineze apărarea europeană. În 2025, UE a publicat un raport intermediar privind punerea în aplicare a comunicării comune privind clima și securitatea. Raportul subliniază modul în care, printre altele, impactul degradării mediului și al schimbărilor climatice asupra păcii, securității și apărării ocupă acum un loc important în schimburile cu țări din afara UE, organizații regionale și organizații precum NATO – și modul în care această nouă orientare conduce la inițiative tangibile.

8.2 Angajamentul bilateral

Angajamentul bilateral creează oportunități pentru a face schimb de informații cu țările terțe cu privire la modul în care îndeplinim în mod colectiv obiectivele Acordului de la Paris, pentru a face schimb de cunoștințe și de experiențe privind atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea, pentru a oferi informații tehnice extrase din vasta experiență a UE în ceea ce privește politica în domeniul climei, inclusiv

stabilirea prețului carbonului. Preocupările în materie de securitate climatică fac parte, de asemenea, din angajamentul bilateral al UE și din contactele periodice cu partenerii regionali și cu partenerii societății civile.

În 2024 și 2025, colaborarea bilaterală cu țările din afara UE s-a axat pe furnizarea de **noi contribuții ambițioase stabilite la nivel național până la COP30**, care a avut loc în noiembrie 2025. Au fost organizate mai multe evenimente în America Latină, Asia și Africa pentru a face schimb de opinii cu părțile interesate și guvernele țărilor cu privire la modelare și la nivelul de ambiție al CSN.

Stabilirea prețului carbonului este o piatră de temelie a politicii UE în domeniul climei și se află în centrul diplomației UE în domeniul climei. Pe baza experienței sale, UE colaborează cu partenerii pentru a consolida politicile de stabilire a prețului carbonului, cum ar fi schemele de comercializare a certificatelor de emisii sau taxele pe carbon.

În urma finalizării **cadrului de reglementare pentru piețele carbonului** în contextul COP29, UE urmărește, de asemenea, să colaboreze îndeaproape cu țările partenere pentru a valorifica beneficiile piețelor internaționale ale carbonului cu un grad ridicat de integritate.

UE a inițiat cooperarea cu țări precum **Brazilia**, care a adoptat legislația privind piața carbonului în decembrie 2024, India, țări din Asociația Națiunilor din Asia de Sud-Est etc. Aceasta completează colaborarea existentă cu țări precum China și Canada, unde sunt deja instituite sisteme de stabilire a prețului carbonului.

De asemenea, UE colaborează cu **țările candidate la aderarea la UE** pentru a se asigura că acestea se aliniază rapid la legislația UE în domeniul climei. Un accent deosebit se pune pe realizarea de progrese în ceea ce privește stabilirea prețului carbonului și alinierea la normele schemei UE de comercializare a certificatelor de emisii. Procesul de extindere evoluează mai rapid decât s-a întâmplat vreodată în ultimii 15 ani. În septembrie 2025, UE a deschis în mod oficial negocierile de aderare cu Albania privind politicile de conectivitate verde și durabilă, inclusiv mediul și clima. În cursul perioadei de raportare, UE a examinat, de asemenea, legislația Moldovei și cea a Ucrainei pentru a verifica cât de pregătite sunt aceste state să respecte actele legislative ale UE în domeniul climei.

De asemenea, s-au înregistrat progrese în ceea ce privește punerea în aplicare a **alianțelor verzi existente** (Japonia, Norvegia și Canada) și a **parteneriatelor verzi** (Maroc și Coreea de Sud), cu un dialog și o cooperare consolidate în domenii relevante pentru tranziția verde. În ianuarie 2024, în Coreea de Sud a fost lansat un program de parteneriat verde UE-Coreea cu o durată de patru ani. Scopul programului este de a intensifica diplomația verde a UE, de a promova cooperarea bilaterală, sprijinind în același timp punerea în aplicare a parteneriatului verde. Un program similar, mecanismul pentru Alianța verde, se desfășoară, de asemenea, în Japonia din iulie 2024.

În contextul dialogului înalt privind mediul și clima dintre UE și China, UE a desfășurat un schimb de opinii cu **China** cu privire la diverse politici de accelerare a tranziției verzi, inclusiv cu privire la schema Chinei de comercializare a certificatelor de emisii (inspirată de schema UE), la modelarea emisiilor și la impactul schimbărilor climatice, la măsurarea și controlul emisiilor de metan și la stimularea finanțării pentru reziliența la schimbările climatice. Prin diplomația sa în domeniul climei, de la cele mai înalte niveluri politice până la nivelurile tehnice, UE a încurajat China să contribuie la sprijinirea acțiunilor de combatere a schimbărilor climatice întreprinse la nivel mondial. În urma summitului UE-China din iulie 2025 a fost publicată o declarație comună privind clima.

UE a consolidat relațiile cu **India** printr-o vizită a colegiului comisarilor în primăvara anului 2025. Acest lucru a condus la publicarea unei noi **agende strategice UE-India** în septembrie 2025, care, printre altele, se axează pe tranziția verde, pe tehnologiile curate și pe reziliența la schimbările climatice. Cooperarea tehnică privind stabilirea prețului carbonului și modelarea climatică este, de asemenea, în creștere.

În septembrie 2025, a avut loc primul dialog **ministerial** privind clima și mediul dintre UE și Asociația Națiunilor din Asia de Sud-Est. Dialogul a confirmat angajamentul comun față de agenda multilaterală privind clima și angajamentul politic puternic de a coopera pentru acțiuni ambițioase în domeniul climei.

Un mecanism de cooperare financiară, **parteneriatele pentru o tranziție energetică justă**, câștigă teren, cu efecte pozitive, în Indonezia. Parteneriatul ia forma unui acord în valoare de 20 de miliarde USD pentru decarbonizarea economiei bazate pe cărbune a Indoneziei. Până în prezent, aproximativ 1,2 miliarde USD au fost deja aprobate sub formă de împrumuturi și granturi, inclusiv sprijin pentru o centrală solară plutitoare de 60 MW în Java de Vest.

UE are același parteneriat cu Senegal, Africa de Sud și Vietnam. În cadrul parteneriatului său în valoare de 15 miliarde USD, Vietnamul înregistrează, de asemenea, progrese în ceea ce privește acțiunile climatice, iar proiectele majore privind energia din surse regenerabile sunt aproape de etapa de aprobare.

În cadrul **strategiei „Global Gateway”** a UE, clima și energia sunt priorități-cheie în Africa. Abordarea UE produce deja rezultate concrete. În martie 2025, UE a lansat un pachet de investiții în valoare de 4,4 miliarde EUR pentru a sprijini proiecte în domeniul energiei curate în Africa de Sud. De asemenea, UE a deschis negocieri privind un nou tip de acord comercial și climatic cu Africa de Sud **– parteneriatul pentru comerț și investiții curate**. Aceste inițiative vor ajuta întreprinderile din UE să își diversifice lanțurile de aprovizionare verzi, vor consolida competitivitatea UE și vor sprijini Africa de Sud să își reducă emisiile.

În septembrie 2025, **cel de al doilea summit african privind clima** a evidențiat angajamentul UE de a colabora cu partenerii africani pentru a urmări obiectivele Acordului de la Paris și sprijinul UE pentru tranziția verde a Africii și reziliența acesteia la

schimbările climatice. De asemenea, s-a pregătit terenul pentru summitul UE-Uniunea Africană, care va avea loc în noiembrie 2025 în Angola.

Uniunea solicită intensificarea cooperării pentru a spori prezența acțiunilor climatice pe ordinea de zi și printre rezultatele tuturor summiturilor bilaterale ale UE cu țări terțe, cum ar fi reuniunile la nivel înalt UE-Canada, UE-Japonia și UE-Asia Centrală din 2025.

Programul UE de dialog privind schimbările climatice este un instrument-cheie pentru stimularea dialogului politic și a cooperării privind politica în domeniul climei între UE și reprezentanți ai guvernelor, ai mediului de afaceri, ai mediului academic și ai organizațiilor sociale și economice din țările din afara UE, cu obiectivul final de a pune în aplicare angajamentele asumate în temeiul Acordului de la Paris. O nouă fază de 30 de milioane EUR a început în ianuarie 2025 și se va derula până la jumătatea anului 2029, sprijinind discuțiile privind politica în domeniul climei în 26 de țări prioritare.

8.3 Finanțarea acțiunilor climatice și cooperarea internațională

Împreună cu finanțarea combaterii schimbărilor climatice din surse private, finanțarea publică internațională a combaterii schimbărilor climatice joacă un rol important în sprijinirea țărilor în curs de dezvoltare să pună în aplicare Acordul de la Paris.

În ansamblu, UE, statele sale membre și instituțiile financiare sunt cel mai mare contribuitor la asistența pentru dezvoltare și cel mai mare contribuitor mondial la finanțarea combaterii schimbărilor climatice, reprezentând aproximativ o treime din finanțarea publică a combaterii schimbărilor climatice la nivel mondial. În 2024, UE și statele sale membre au contribuit cu 31,7 miliarde EUR la finanțarea combaterii schimbărilor climatice din surse publice și au mobilizat o finanțare privată suplimentară în valoare de 11,0 miliarde EUR pentru a sprijini țările în curs de dezvoltare să își reducă emisiile de gaze cu efect de seră și să se adapteze la impactul schimbărilor climatice (cu o pondere de 50/50 între măsurile de atenuare și cele de adaptare). Două treimi din sprijinul financiar direct al UE către alte țări a fost acordat în condiții speciale și mai favorabile, aproape un sfert fiind destinat sprijinirii țărilor cel mai puțin dezvoltate.

În 2024, Comisia s-a angajat să ofere 4,6 miliarde EUR sub formă de finanțare pentru combaterea schimbărilor climatice. Din această sumă, un procent de 27 % a fost angajat pentru adaptarea la schimbările climatice, 46 % pentru atenuarea schimbărilor climatice și 27 % pentru acțiuni transversale care abordează atât prioritățile de atenuare, cât și pe cele de adaptare (a se vedea tabelul 4).

Tabelul 4: Finanțarea angajată pentru combaterea schimbărilor climatice (2024)

	Suma angajamentelor (milioane EUR)	% din totalul angajat
Adaptare	1 221	27 %
Acțiuni transversale	1 252	27 %

Combatere	2 087	46 %
Total	4 560	**100 %**

Comisia continuă să sprijine țările partenere prin intermediul instrumentelor sale de finanțare. De exemplu, un procent de cel puțin 30 % din Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională (IVCDCI – Europa globală) este dedicat acțiunilor climatice. Acestea includ acțiuni în contexte fragile și afectate de conflicte, ca recunoaștere a interdependențelor complexe dintre schimbările climatice, degradarea mediului, fragilitate și conflicte.

Inițiativa „Global Gateway” este o strategie în valoare de 300 de miliarde EUR menită să stimuleze o infrastructură inteligentă, curată și sigură în țările partenere, punând accentul pe sectorul digital, al climei, al energiei și al transporturilor. De asemenea, strategia prevede investiții în oameni, educație, cercetare și sănătate. Un exemplu concret este EUROCLIMA, care face parte din strategia „Global Gateway”, care construiește parteneriate între UE și America Latină și zona Caraibilor, cu scopul de a stimula o tranziție verde și justă.

Instrumentul de asistență pentru preaderare (IPA III) stabilește, de asemenea, un obiectiv de 18 % pentru cheltuielile legate de climă, care va crește la 20 % până în 2027. Este o investiție fără precedent, în valoare de 4 miliarde EUR, care vizează reducerea emisiilor și sprijinirea țărilor candidate la aderarea la UE să își consolideze reziliența la efectele schimbărilor climatice.

Pentru a răspunde preocupărilor statelor insulare mici în curs de dezvoltare și ale țărilor cel mai puțin dezvoltate cu privire la finanțarea combaterii schimbărilor climatice, Comisia Europeană, împreună cu Regatul Unit, Franța, Irlanda și Spania, a organizat un dialog ministerial în cadrul celei de a patra Conferințe privind finanțarea pentru dezvoltare de la Sevilla (30 iunie – 4 iulie 2025). Miniștrii, înalții funcționari și partenerii-cheie au identificat bazele unui parteneriat pe termen lung pentru a îmbunătăți atât volumul, cât și accesibilitatea finanțării combaterii schimbărilor climatice pentru aceste țări vulnerabile.

UE și statele sale membre rămân, de asemenea, active în ceea ce privește sprijinul pentru pierderi și daune, angajând peste 400 de milioane USD la **Fondul pentru răspunsul la pierderi și daune**, dintre care peste 25 de milioane USD provin de la Comisia Europeană. De asemenea, UE participă activ la operaționalizarea fondului, în calitate de membru al consiliului de administrație.

De asemenea, se depun eforturi pentru a promova implicarea sectorului privat în acțiunile climatice prin intermediul Fondului european pentru dezvoltare durabilă Plus (FEDD+). FEDD+ oferă un set cuprinzător de instrumente, inclusiv garanții, granturi și asistență tehnică, pentru a mobiliza investițiile sectorului privat pentru dezvoltarea durabilă în țările partenere. Fondul contribuie, printre altele, la atenuarea schimbărilor

climatice și la adaptarea la acestea, precum și la protecția și gestionarea mediului. Oferind o varietate de instrumente de partajare a riscurilor în valoare de până la 40 de miliarde EUR, FEDD+ are potențialul de a mobiliza investiții în valoare de peste o jumătate de mie de miliarde EUR pentru perioada 2021-2027, provenind în mare parte din sectorul privat.

Comisia continuă cooperarea în domeniul aviației durabile prin acordarea de sprijin specific destinat studiilor de fezabilitate și studiilor de punere în aplicare a proiectelor comerciale pentru combustibilii durabili din sectorul aviației în mai multe țări africane și în India. În plus, Comisia continuă să sprijine multe țări din Africa și din America Latină în ceea ce privește promovarea mobilității urbane curate, inclusiv promovarea tehnologiilor de transport nepoluante și eficiente (pentru transportul cu trenul și autobuzul). UE sprijină, de asemenea, consolidarea capacităților în domeniul transportului maritim în temeiul cadrului „zero net” al Organizației Maritime Internaționale și sprijină crearea de coridoare maritime verzi și explorarea oportunităților privind producția și utilizarea combustibililor din surse regenerabile și a celor cu emisii scăzute de dioxid de carbon în acest sector.